

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KALEFA

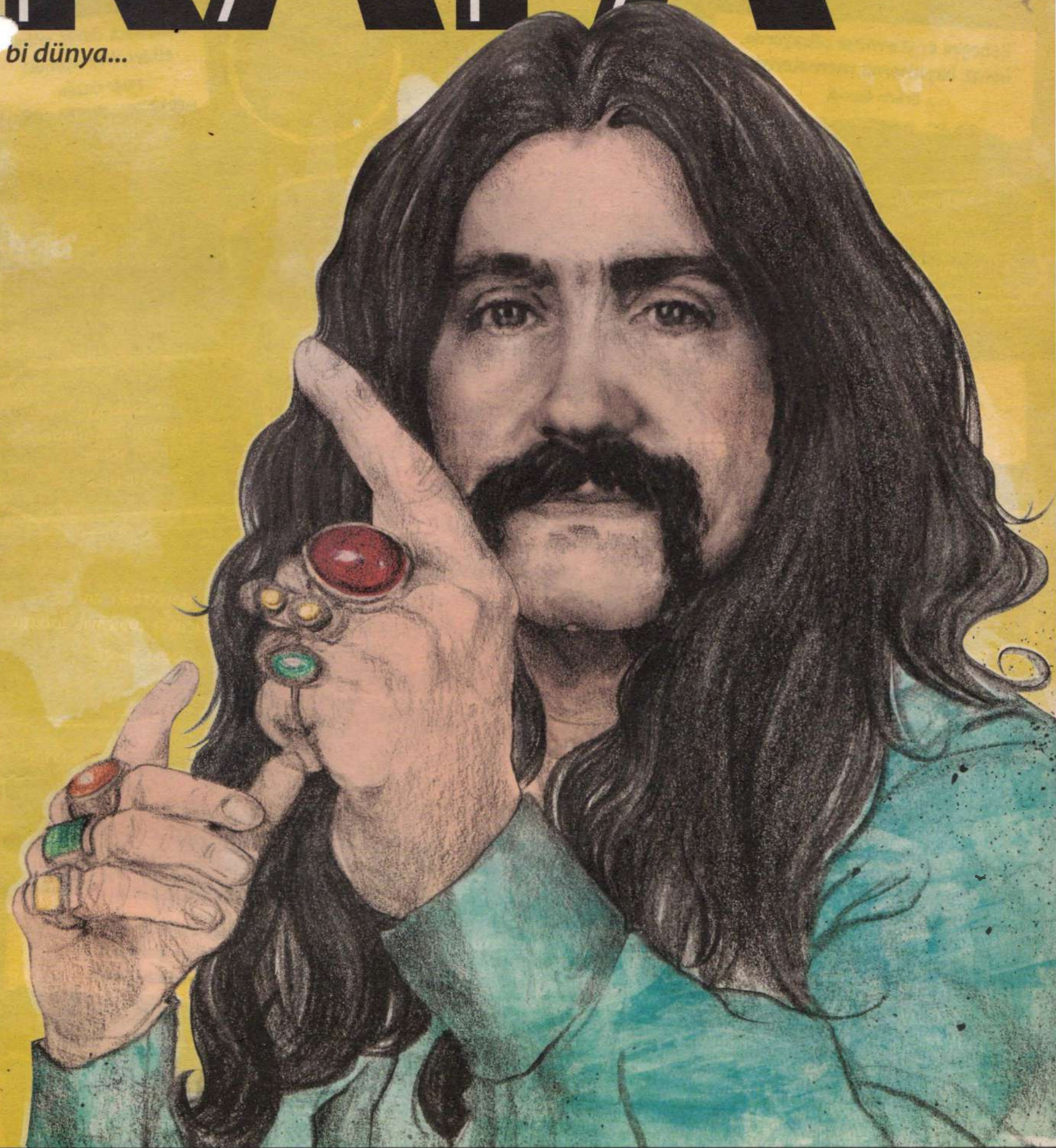
OCAK 2016 Sayı: 17
Fiyat: 6 TL - KKTC: 7 TL

ISSN 2148-7820

9 772148 782803

bi dünya...

Can Dünder • Fadime Göktepe • Ataol Behramoğlu • İlber Ortaylı • Sunay Akın • Emrah Serbes • Alper Canıgüz • Özkan Uğur
Cahit Berkay • Rıdvan Akar • Özgür Amed • Vedat Özdemiroğlu • Deniz Ülke • Kanat Atkaya • Coşkun Aral • Umay Umay
Cem Davran • Kaan Koç • İsmail Saymaz • Aylin Balkas • Zafer Algün • Levent Cantek • Hayko Bağdat • Can Yılmaz • Metin Uca
Nihat Sırdar • Başar Başaran • Levent Erden • Murat Meriç • Dilan Bozyel • Bedia Güzelce • Feyyaz Yiğit • Kerimcan Kamal

sadece 6 kelime

bir hayatı
6 kelimeyle
anlatabilir
misin?

KAFA, her ay okuyucularından gelen
en fazla 6 kelimelik kısa öyküleri yayınlıyor.
Siz de altikelime@kafadergi.com adresine
6 kelimelik hikayenizi gönderin, "sadece 6 kelime"
başlığı altında imzanızla yayınlayalım.

Bebeğini emzirmeye çalışıyordu,
henüz buyumemiş memeleriyle.

Erhan Gurdal

İki durak önce indi,
son karşılaşmamızdı.

Elmas Karaman

En büyük
hayalim, evime
"yürüyerek"
gidebilmek...
Fulay Kozan

Unutmadı deniz mini
elleri, hep utandı!

Muge Özten

Kelimeler
diyorum, onun
güzelliğinin yükünü
kaldıramıyorlardı.
Deniz Muhammed

Dizi kanarken yırtılan
pantolonu için üzüldü.

Hatice Karakaş

"Seni seviyorum" dedim.
"Kalkalım" dedi. Yutkundum.
Hert Çanga

"Dur" dedi.
"Kal" deseydi.
dururdum belki.
Aslı Yayla

Bilekleri yerine umudunu
keserek intihar etti.

Demet Yılmaz

Birgün ayakkabısının
boyanacağı umuduyla
vuruyordu fırçasını.
Deniz Muhammed

Fukara köylü
çocuklarının hayallerini
anlatın abiler.
Hüseyin Işıklı

Yazarsam ölürüm,
ölürsem unufurum diye
korkuyorum.
Cemile Ayan

Hala geçiyorum hiç
gelmediğim evinin
önünden.
Seda Demirbaş

Çünkü gülüşü,
evreni baştan
yaratacak gücteydi.
Nurdağ Mert

Hayattaki en
sıcak kucaktı annemin tabutu.
Deniz Tuncer

Annesi için aldığı gülü
mezara bıraktı.
Tuba Nur Batır

Jöle hediye etti,
kuafördeki kel adama.
Esma Karanfil

Özgünlüğe gitmek
isteyen adamı
kefenle uğurladılar.
Sıla Acar

Ada vapuruna özgürlük,
mutluluk kokusu
sinmişti.
Seden Güleç

Denize atılan ağlar,
gün ağardığında
dolmuştu.
Nezih Sarıcı

"Kalkabilirsin" dedi.
Titriyordu. Karnını
yokladı eliyle.
Koray Görkem Sağcı

Sümüklü böcek
bile geçerken
iz bırakır.
Tahir Günday

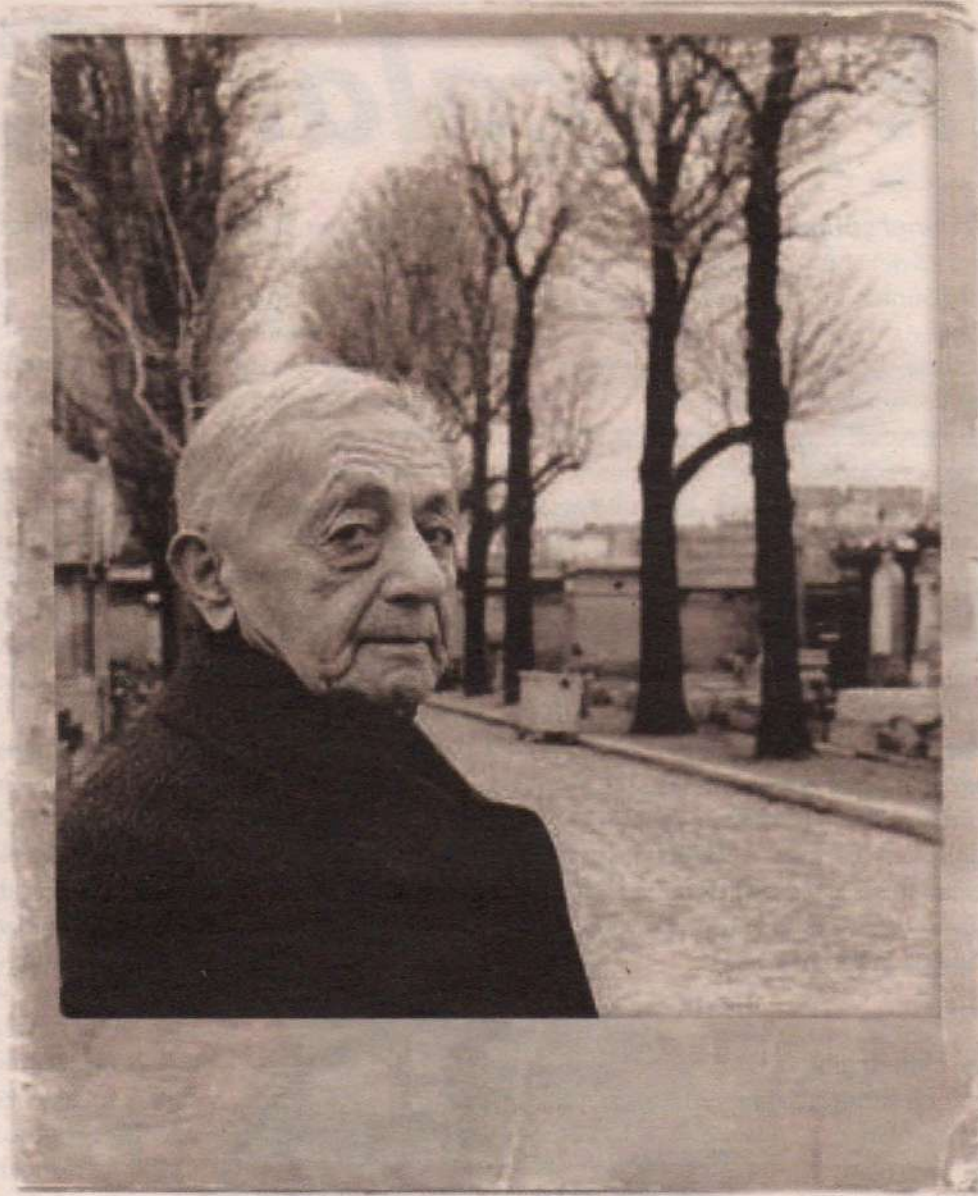
Mahallenin en güzeliydi,
meşhur komşu kızı.
Kemalcan Örnek

Gözlerini kapattı kardeşinin,
büyük sandığı elleriyle...
Esra Purçek

Sıkılmıştı,
pencereyi açıp
uçmayı tercih etti.
Onur Arno Yıldız

Kralların yaşadığı
ülkelerde çocuklar ölü
doğuyordu.
Nazlı İnan

Bozuk bir pusuladan
sürüyordur belki izimi.
Rejda Ayaz

“Şiir çünkü insanlara en yakın sanattır. Yalnız şiir dünyaya aracısız bakmayı öğretir bize. Bir ağaç -yalnız şiirde- ağacın kendinden daha gerçektir. İnsanlar bir gün şiirin bu gerçeğine vardıklarında, dünyalarının değiştiğini göreceklerdir. Bu da büyük bir şeydir elbet. Nasıl bir dünyada yaşarsak yaşayalım, ister güzellikle kucak kucağa, ister pisliklerle burun buruna yaşayalım, şiir hep yanında olacaktır insanların. Şairler bunun için var.”

infilak parçaları VII

7/1 bilmiyorum ki hangi ayın hangi günündeyiz

Ya da hangi senede sevgilim. Evdeki bütün takvimleri yırttım attım saatleri de kırdım bu sabah. Günlerden, aylardan, mevsimlerden sonra, şimdi, 1915'teymişiz gibi geliyor. Tahir Elçi'yi de öldürdüler, Türkiye Cumhuriyeti'nde ve Kürdistan'da, Diyarbakır'da ve Amed'de, Sur Mahallesi'nde, dört ayaklı minarenin dibinde, ensesinden vurdular, ahvalimiz böyle. O gün Diyarbakır'daydım. Hastane morguna gittim. Kadınların çığlıklarını dinledim ve yakınlardan gelen silah seslerini. Üç saat bekledim morgun önünde. Sonra yetkili biri geldi, güvenliğinizi için burada daha fazla beklemeyin, sabah onda cenaze kalkacak o zaman bulaşalım dedi. Cahit'le otele yürüdük. Otelde oturdum, üç sokak öteden silah sesleri geliyor. Ve biliyorum ki yine birilerini öldürüyorlar. Otel odasında bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladım. Sonra dışarı çıkmaya karar verdim. Otel güvenliği dışarı çıkmama izin vermedi. Bu bölgede sokağa çıkma yasağı yok, neden izin vermiyorsun diye sordum. Sizin güvenliğinizi için dedi. Benim güvenliğime ben karar veririm dedim. Yine bırakmadı. Öyle talimat almışlar. Kimden. Belli değil. Odaya döndüm, televizyonun sesini sonuna kadar açtım. Saçma sapan bir bal reklamı vardı. Onu dinledim silah sesleri arasında. Öyle bir hâle geldik ki sevgilim, başkalarının çektiği acılardan, fiziksel acılar da dâhil zevk alan insanlarla dolu bu ülke. Ertesi gün cenazeye gittim. Konuşmaların ve sloganların ses kaydını aldım. Dinledik zaten beraber.

7/2 olduğu gibi

Çoğu zaman en iyisi her şeyi olduğu gibi yazmaktır. Asla her şeyi olduğu gibi yazamayacağını bilsen bile. En sakın ve yalın biçimde olan bitene yaklaşmaya çalışmaktır mühim olan. Yoksa olan olmuştur, yazılan da yazılmıştır. Yazı hayatı değiştiremez, derinlerde bir yerde, bok çukurlarının dibinde örneğin, bir mana kalmıştır belki, onu bulup çıkarmak mesele, sonrası için, neyin sonrası için, ne bileyim. Her neyse, bu bahsi geçelim.

7/3 kestir kara saçlarını

Bir ton ilaç ve üç şişe şarap içtim, sonra da kolumu kestim on iki yerden. Sen de gittin saçlarını kestir. Sen saçlarının ne kadar değerli olduğunu biliyorsun ama ben kendimi bilmiyorum.

7/4 günler günler günler sonra

Bu sabah iyiyim sevgilim. Aylardır olduğu gibi, ter içinde üstüm sırlıklam uyansam da. Profesöre sormuştum bunu, yoksunluktanmış terleme. P.... ve bir buçuk R..... üstüne sabah biramı üç dikişte içtim ve ikincisini açtım. Sabahların dehşetini atlatmak için sabah birası gibisi yoktur. Hapları, ilaçları, doktorları ve tımarhaneleri boş ver. Boş ver ağaçlı sokaklarda el ele tutuşan sevgilileri. Boş ver şu pencereden bakıp durduğun beton yığını. Balkonlara asılı Türk bayraklarını ve bütün bayrakları boş ver. Sabah biramı iç ve pilli radyonu aç. İnsan kendi kendini tedavi etmesini bilmeli. İsa'dan sonra 7. yüzyıldan beri böyle bu. Açsın kollarında kaçıkların kanatları ve yuvasından uzaktaki kuşlara bırak yüreğini. Yıldızlara çarpan ve bir gün susacak olan yüreğini yuvasız kuşlara bırak, bırak, yaşamın bütün renkleri koyulaşıp dans ederken. Bulutlara sakın küsme güllere de. İstedikleri kadar kararıp solsunlar. Bira bardağındaki güllerimiz gibi, suları simsiyah olmuş. Boyunları bükük ama direniyorlar. Sen de diren. Neyle olursa olsun. İnsan direnmesini de bilmeli.

Yine de bazen, eğer kendimi öldüreceksem başka bir biçimde

yapmam gerektiğini düşünüyorum bunu. Sen uyuyorsun şimdi, üstünde kahverengi ayıcıklı pijaman. Geçen gün yaptığın poğaçasının yarısını yedim, eline sağlık. Zor oldu yutmam ama o poğaçasının en az yarısını yemezsem başım büyük belaya girecekmiş gibi hissettim kendimi. Yavaş yavaş sabah dehşetinden kurtuldum ama şundan eminim, beni öldürecekse eğer bu sabahların dehşeti öldürecek. Geceleri bir şekilde idare edebiliyorum.

Günler, günler, günler sonra beraber dışarı çıktık. Galatasaray derbisini seyretmek için. Korku, keyif, kahkaha ve bolca küfür. Maçtan sonra İnan yanıma geldi, koluma girdi, seni çağırıyorlar dedi, dışarı çıkardı. Harbiden biz mi kazandık şimdi İnan dedim. Biz kazandık dedi. Bir masanın üzerine çıkardılar beni, Esperî'nin sokağında yüzlerce kişi toplanmış. Havaya havaya eller eller havaya... Herkesin ellerini havada görmek ne güzeldi, kuşlara uzanmak isteyen eller. Uçmak isteyen eller. Maçlar ve skorlar önemli değildir. Çarşı'nın ortasında her zaman ve her durumda ruh ve ateşi görmek önemlidir. Üçlü çektirdim. Sonra belki bir iki tezahürat daha. Küfürlü ama neşeli şeyler. Cem Ağbi koluma girdi küfürler başlayınca, masadan indim. Sonuçta bütün bunları masadan düşmeden yapmayı başardım. Bir ara aklımdan kartal pençesi yapıp masadan atlamak bile geçti, çünkü uçabileceğimi hissediyordum, ne diyordum, önemli olan her zaman ruh ve ateştir, mucizelere inanma

kabiliyetidir her zaman önemli olan. Ve nadir hisseder nadir inanırsın mucizelere. Yani ne bileyim sevgilim, belki bundan sonra sadece sessizlik konuşacak benim yerime. Yaşlı gemiciler, ayyaşlar, deliler ve kırık dökük sokaklar konuşacak. Ve senin yerine de denizler konuşacak. Şu boklu Marmara değil tabii. İçimizdeki denizler, Bering boğazı kadar berrak, soğuk ve fırtınalı denizler. Sınırları silinirken sokakların, evlerin ve pencerelerin, düşler ve deliler kadar özgür olacağız.

7/5 kestane ağacı

Bir insanın ruhu düşlerindedir. Daha çok da karanlık düşlerinde.

7/6 şemsiyeler

Bazen bir insanın yozlaşmasının tek nedeni, belli bir alanda iktidar sahibi olmasıdır. Alanın büyüklüğü önemli değildir burada. Öyle bir alan bile olmayabilir. Sadece insanın kafasının içindeki bir kuruntu olabilir bu.

7/7 kaplumbağanın kalbi

Gerçekle yüzleşmenin öfkeyle baş etmek olduğu yanlışlığı içindeler. Gerçekle yüzleşmek öfkeyi bilemenin kestirme yollarından biridir. Ve öfkenin de bir tadı vardır, vazgeçilmez bir tat.

7/8 silov taym

Çürümenin de bir avantajı var, insanda kalan son ruhu yüzeye çıkarması.

7/9 çatıdan girmeli

Can Dündar'la görüşmek istedim Silivri'de. İzin vermemiş cezaevi müdürlüğü. Gerekçe ne diye sordum. Belirtmemişler. Böyle durumlarda önemli bir tip olmak gerekiyor herhalde, milletvekili falan. Arkadaşlık, ahbaplık yetmiyor.

7/10 bir savaş anısı

Günümüzün parçalanmış insanı, parçalandıysa eğer, işte o

durumda, bazen kendine ait parçaları da silmeye mecburdur. Eksilerek sadeleşmedir bu. Ama pozitif bir sadeleşme.

7/11 2015 berbat bir yıldır

Herkes böyle zamanlarda söylediği yalanlara inanılmadığının farkındadır. Onu ilgilendiren ne kadarına inanıldığıdır.

7/12 bizim kılâs

Dünya ikiye bölünmüş, zamanı çok değerli olanlarla zamanı beş kuruş etmeyenler.

7/13 bir düşüş efsanesi

Bazen küçük yanlış anlaşılmanın da insanı hakikate yaklaştırdığı olur. Hakikate giden o dolambaçlı yollar, sezgi ve iradeyle aşılan. Bazen aşılamayan. Bilgi de iradedir. Bilinç de iradedir. İnsan iradesine hizmet etmeyen bilgi ve bilinç sadece gevezeliğe ve kepezeliğe yarar.

7/14 tonlarca tebessüm

Bir tarafsızlık kabuğu yaratmak kendine. Hâliyle kof bir kabuk. Kanayacak ve acı gelecek sonra. Kendi dışında bir varlıksın artık. Tarafsızlık kabuğunun altındaki yalancı iç dünyasında yok yere acı çeken. Böyle ucuz yollara ne gerek var oysa, sahici ve çıplak yaşamak varken, kan revan içinde ama gülümseyerek yaşamak varken. Çok daha iyi değildir midir tonlarca sahte acı yerine anlık bir tebessüm.

7/15 bir ağaca durduk yere düşen yıldırım

Sezgi dediğimiz şey insanın kendi düşüncelerinin yankısıdır çoğu zaman. O düşüncelerin yankısında, yankıların uçuşumunda ve havada yolunu bulmaktır sezgi.

7/16 gözlerini kapa

Kalıcı bir duygu ve arzu edinme çabasıdayız ekseriyetle. Aynı kişinin içinde birbirleriyle etkileşim halindeki hayaller yahut hayali kişiler yahut gerçek kişiler bulunabilir. Bütün bunlar birleşebilir yahut tezatlıklar içinde bir arada var olabilirler. Hepsinden büyük bir hayal yaşamak, bazen, değil mi? İşte bu nokta, hayalle arzu gücünü birbirine yaklaştırır. Ortaklaştırır. Zaten bize lazım olan da bu. Bir arzu belleği.

Her insan kendine bir arzu belleği oluşturmaktadır. Diğer bütün arzuları bir kenara koyarak. Belli bir odadaki arzu belleği. Öyle mi? Oysa bu bile ne kadar az. Oysa ne kadar az. Mesele şu, arzuları hep diri tuttular ama arzulanır olanı talep hakkını aldılar insanın elinden. Ve sorun şu, dünyanın bazı yerlerinde demokrasi var zannediliyor, oysaki sadece büyük şirketler ve tekeller var dünyada. İsveç'te falan da demokrasi yok, İsveç'te IKEA var.

7/17 ve son olarak

Kendini yanlış tanımanın da bir iç aydınlanma biçimi olduğu zamanlar vardır. Ayrıca kişinin yıllardır söylenen bir sözü birdenbire kavradığı an, işte odur yaşadığı an. O her şeyi yakan kör edici aydınlıkta. İşte o zaman, yaşamla ölüm bir arada gelir. Tüm yarı açık kapılar ve pencereler bir şey söyler insana. Yukarı açık bir pencerenin önünde yalnız ve yaralıyken ve gece boyunca uzanıp giderken, sokaklar ve parklar boyunca giderken ve saçları rüzgârda uçuşurken. Farkında bile olmadan vazgeçer, ne çok şeyden, ne çok şeyden.

Sanki gösteriye ara verildi ve her şey de o arada olup bitti.

İşte bir insanlık durumu daha. Oysa ruhsal bitkinliğin de yuvaları vardır dinlenmek için. Ve bugün anlaşılma korkusunun yerini yanlış anlaşılma korkusu almışsa ve bilinç, en çok da anlaşıldığı zamanlarda kendini yanlış anlaşılmış hissediyorsa ve insan bu dalgalı yalanların denizinde tek başına bir mülteci hâline gelmişse, gerçeğe ulaşmanın tek yolu, bütün anlaşmaları feshedip hayatı durdurmaktır.

Aklın azaplarını düşünüyorum şimdi ve azapların da şehvetini. Düşüncelerini

keskinleştiremediği noktada hislerini keskinleştirmesi gerekir kişinin. Ve hisleri

keskinleştiremediği noktada da düşünceleri. Ve hep aynı çerçeve içinde de değil, belli bir ekseni gözeterek döngüsel olarak da konum alabilmek. Körelmeye karşı dimdik ancak böyle durulabilir işte. Kimsenin size verebileceği bir sır ya da anahtar yoktur, her şeyi çözecek, her kapıyı açacak. Ve son olarak şunu söyleyebilirim, bazen insan sadece kendi olmaya dayanamadığı için ölebilir. Ve bu ölüm kayda belki intihar olarak geçer ama intiharla alakası yoktur. Sadece ölecek insanın kendine yaptığı son iyiliktir.

**Bazen
insan sadece
kendi olmaya
dayanamadığı
için ölebilir.**

Proust Bitmeyen cümle

Proust Paris

Proust Rutin

Proust Sezgisel

Proust Tek boyutlu yalnızlık

Proust Yaşamsal kurgu

Proust Astım

Proust Nazlı

Proust Ev

Proust İzahatlı roman

Proust Café de Paris

Proust Üslup: vizyon meselesidir

Proust Durgun bilinçakışı

Proust Ruhun detayları

Proust Modern roman

Proust Tasvir furyası

Proust Anlatının kimyası

Proust Aşk: söylem

Proust Münzevi

Joyce Çevrilemeyen kitap

Joyce Dublin

Joyce Kaos

Joyce Biçimsel

Joyce Çok boyutlu kişilik

Joyce Matematiksel kurgu

Joyce Migren

Joyce Gergin

Joyce Sokak

Joyce Şifreli roman

Joyce Irish pub

Joyce Üslup: teknik meseledir

Joyce Coşkun bilinçakışı

Joyce Dilin incelikler

Joyce Modern epik

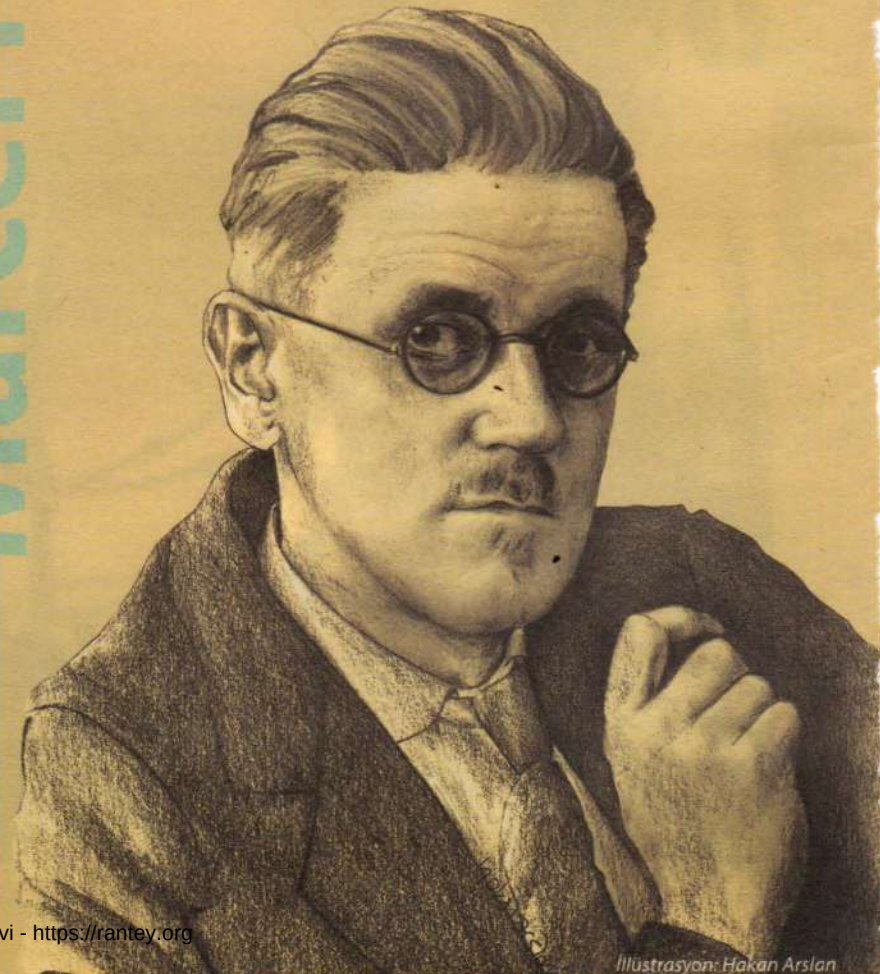
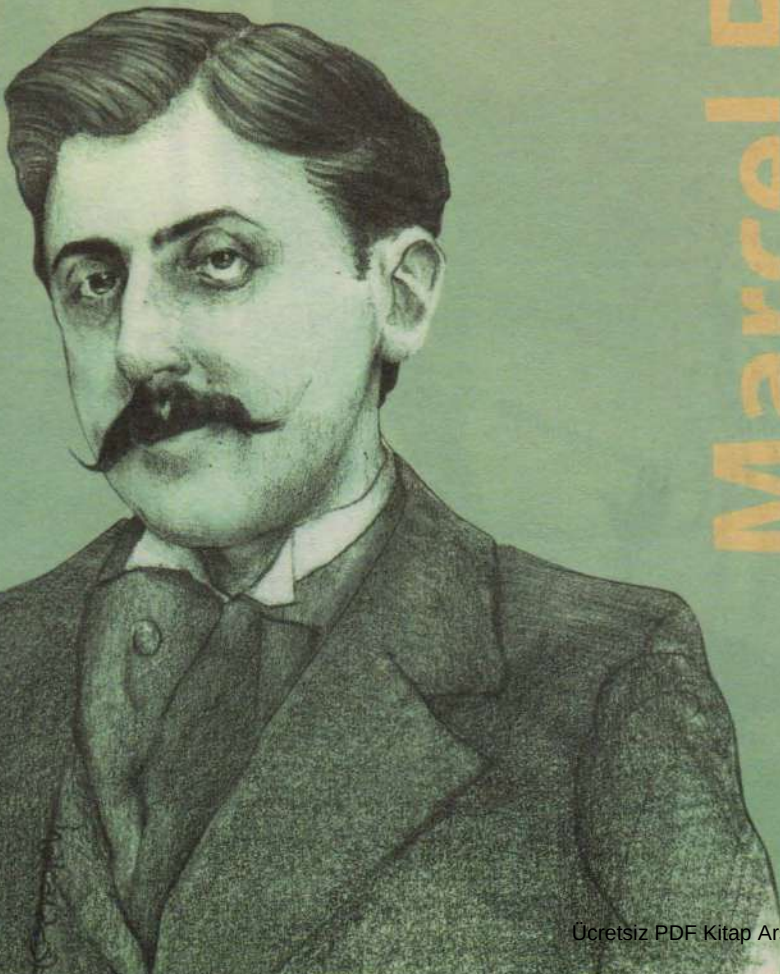
Joyce İmge kasırgası

Joyce Anlatının fiziği

Joyce Aşk: eylem

Joyce Kalabalık

James Joyce
vs.
Marcel Proust

neredesin ismail?

Kabine, müsteşarlıklar ya da üst düzey bürokratlar açıklandığında gözlerim gayri ihtiyari onun ismini arıyor listelerde. Göremiyorum. Günler günlerimize tane tane damlarken diyorum neden olmasın?

Çocukluğumun bir bölümünü geçirdiğim mahalleden tanıdığım İsmail son birkaç yıldır aklıma daha sık gelir oldu. Ağabeyi Ercan'la aynı arkadaş çevresindendik, İsmail kardeş kontenjanından takılırdı bize. Epeyi antipatik, sevimsiz bir tipti. Açıkçası biraz da itilip kakılırdı bu yüzden. Derken, bir sabah erken, İsmail başka biri olarak çıktı karşımıza; kaşla göz arasında, tabiri caizse, ayı gibi bir genç irisi haline gelivermişti. Eski alışkanlıkla kendisini hâlâ oyunlarına katmak, maçlarda takıma almak konularında gönülsüz davranan çocuklara çektiği temiz bir iki meydan dayağıyla bu sorunu çözmüştü. Kısa sürede futbol takımının kalecisi ve elbette kaptanı da olmuştu. Ayrıca sevilme de korkulan, saygı duyulmasa da çekinilen biri sıfatıyla arkadaş grubunun merkezinde yer almaktaydı ve her konuda son söz ona aitti. **Lâkin, dayağın gücünü keşfetmekle kalmayıp tadını da alan İsmail bu kadarıyla yetinmeye niyetli değildi. Gözünün üstünde kaşın var diyene veriyordu sopayı.** Bir müddet Ercan dolayımıyla kendisi üstünde diplomatik kontrol sağlamaya gayret gösterdiyse de fazla bir netice alamadık. Kendisine yaptığımız şikayet başvurularını, "Bana ne lan," diyerek geçiştirmeye başladı Ercan. Umursamaz görünüyordu ama galiba aslında o da biraz korkuyordu kardeşinden. İsmail'in egemenlik alanını sille tokat geliştirmesinin önünde hiçbir engel yoktu artık. Hangi mevzunun dayak alanına gireceğini kestirmek mümkün değildi. "Neye gülüyorsunuz lan burada toplanmış karı gibi!" "Aylin'e aşık olmuşsun diyorlar. İt herif, utanmıyor musun mahallenin kızına aşık olmaya!" "Adam mı oldun lan dayının Almanya'dan gönderdiği yağmurluğu giyince!" "Yuh! Bu saç tıraşına o kadar para verdin ha? Biraz okşayayım da aklın başına gelşin..."

Kendisine selam verenleri, vermeyenleri, gol atanları, yoldan geçen minibüsçüleri marizliyordu. Gözünü kan bürümüş, hiddet dolu, hor görüldüğü yılların hincını bütün dünyadan almaya kararlı, orantısız bir İsmail'di artık karşımızdaki. Herhangi bir şey yapmamak, ortalıkta gözükmemek dahi yeterli değildi onun hışmından korunmak için. Liseler arası atletizm yarışlarında 4 çarpı 100 bayrak takımıyla Türkiye birincisi olan Tanzer'in kapısına dayandığında daha iyi anlayacaktık bunu. Derhal dışarı gelmesini emretti İsmail, Tanzer'e; yarışacaklardı. Tanzer bir süre ayak dirediyse de yarışmadan kaçması halinde de dayak yiyeceğini anlayınca kabul etti çaresiz. Biri başlangıç biri bitiş noktasını oluşturan iki taş yerleştirildi mahallenin iki ucuna. İsmail rakibine epeyi bir hakaret etmeyi de ihmal etmeden geçti start noktasına, var gücüyle çıkış yapıp dört beş metre koştuktan sonra, "Çııık!" diye bağırdı. Tanzer, artık şampiyonluk egosuyla mı, erkeklik gururuyla mı, hiçbir durumda sopadan kurtuluş olmadığını anladığından mı bilinmez, bastı gaza ve kolayca yakalayıp geride bıraktı İsmail'i. On saniyede yirmi metre fark yiyen zorbamız, "Dur lan," diye bağırmaya başladı şampiyonun arkasından. "Ayağım burkuldu lan! Duracaksın laaan!" Bu resmi beraberlik ilanına dünden razı olan Tanzer bitiş noktasına bir iki metre kala zor bela fren yapıp geri döndü. "Geçmiş olsun İsmailcim..." Ne yazık ki özür dilemek için çok geçti. İsmail, yanına geldiği anda tokadı yapıştırdı Tanzer'in suratına. "Alay mı ediyorsun lan sen benimle eşşöğlueşek!"

Tanzer kaçmaya ya da beyhude bir karşı saldırıya geçmeye çalışmadı. Titreyen bir sesle, "Sen neden her şeyi kaba kuvvetle çözmeye çalışıyorsun ki?" gibi bir cümle sarf etti. İsmail, "Geri alacaksın lan o sözü!" diye haykırarak dizini gömdü Tanzer'in karnına. İki büküm haldeki zavallıyı acımasızca yumruklarken tekrarlıyordu: "Ne demek ulan kaba kuvvet! Geri alacaksın... Geri alacaksın..." Saniyorum İsmail'in hatırasının zihnimde hortlamasının en önemli sebebi anlattığım bu son hadise. Yani, **dayak zoruyla dayakçı olduğu iddiasını çürütme girişimi.** Bu davranışındaki çelişkiyi görmeyecek kadar aptal mıydı İsmail? Hiç sanmıyorum. Kanımca onun derdi, sadece insanlara değil olgulara da hükmetmekti. İnsan aklının en temel niteliğini, kör gözüm parmağına bir çelişkiyi inkar ettirerek yok kılmaya çalışıyordu. **Çevresindekilere istediği kadar boyun eğdirsin, gerçekte adi bir mahalle kabadayısından daha fazlası olmadığını bilmekteydi İsmail. Gerçekler belki acıydı ama İsmail gerçeklerden kuvvetliydi.**

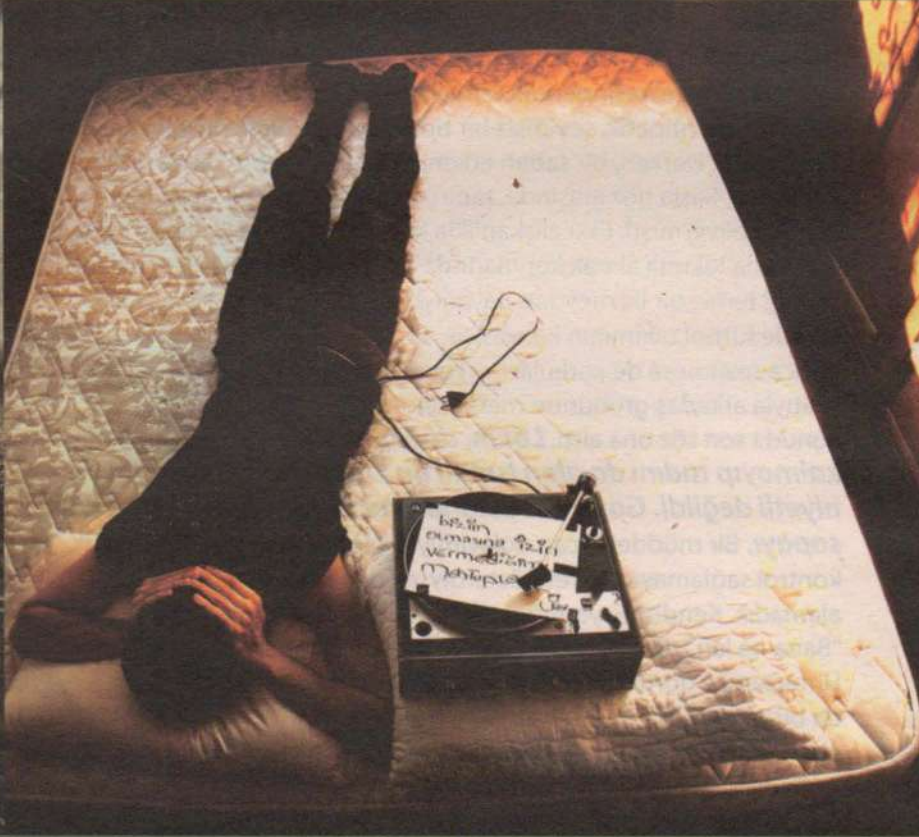
İleriki yıllarda ne yaptı İsmail bilmiyorum. Belki de çoluğa çocuğa karışmış, durulmuş, sıradan bir aile babası olmuştur. Ben ise, elimde değil, onu gitgide daha sık düşünüyorum. Kabine, müsteşarlıklar ya da üst düzey bürokratlar açıklandığında gözlerim gayri ihtiyari onun ismini arıyor listelerde. Göremiyorum. Günler günlerimize tane tane damlarken diyorum neden olmasın? Böyle romantik bir dimağ, böyle doğal bir yetenek neden en önemli işlerde değerlendirilmesin? Dünya âlemin, milli gelişmişlik endeksinde doksanıncı sırada yer alan ülkemizin otoban kıyamet gerçekleştirdiği olağanüstü yükselişi engellemek için en akıl almaz komploları devreye soktuğunu, en olmadık alçaklıklara başvurduğunu, dünya aleme değilse de milletimize kabul ettirmenin bir numaralı hayati meselemiz haline geldiği şu dönemde, bu işi İsmail'den daha iyi kim yapabilir? Devlet imkanlarını da arkasına almış bir İsmail'i kim tutabilir? Düşünüyorum, gözlerim doluyor.

Kanımca onun derdi, sadece insanlara değil olgulara da hükmetmekti.

aç soğuk

ikimiz korkak bi nehri kıskırtıyorduk. tekrar ve tekrar düzeltiyorduk. hayatsa tekrar olması gerektiği düzensizlikte akıyordu. olmamış sabahlar da vardı; koyu sade kahvelerimizi yudumlayıp çok geçmeden ölmeyi planladığımız. ne çok yaşadık ..

seni sevmeyi içime çekiyorum. başıboş bi ruhu gizlemiş gibi gölgeler kalıyor geride. kimsenin göremediği gölgeler. oysa gölgelerdir en çok görünmek isteyen.

kemiklerimi gıcırdatan rayların arasında unutulmuş bi yolculuksun. senin tenin eksik, senin tenin eksik, alfabe de eksik. sonra hemen karalamak şiirleri. busun işte. en kelime yerim, en kelime yerim. yağmursuz pencerelerin altında küf koruyorum. paslı bi demirle sağlamlaştırdı annem beni. elinde o vardı sadece. **hatırlamayı hatırlat bana. bu basık havada nasıl nefes aldığımızı ve hala alacak bi nefes olduğunu.** avuçlarıyla aynaları kırmıştın. kader çizgini kesmiştin.

gökten kimliksiz küller yağıyor. sen saçlarını tarıyorsun. bu renk gün batımının rengi. kaygılı bi umut yayılıyor. ellerinin karıncalaşmasından anlıyorsun. salgın bi hastalıktan kaçıyorum. yeterince hızlı değilim. uzun zaman oldu. uzun zaman oldu nehrin tersine doğru yüzmemeli. .?. gerek kalmadı da mı vazgeçtik. olması gereken bu muydu? kapıları tırmalayan aç bi soğuk kemiriyor etimi. duvarlara çarpıp geri dönüşlerimin sebebi; ışıkları kapatan tanıdık bi köpek.

küstüğümüz sokağa geleceğim. sana sıcak koyu bi kahve getireceğim. biraz konuşalım.. neyi bekliyoruz, büyük tufan mı? tekrarı olmayan bi uyku vardı. ama biz hep aynı uyanıyorduk. bi tuhaflik vardı hiç düşmemiş gibi uyanmamızda. senin yaran

kanıyordu, kıskırtıyorduk sanki akan kanı; susarak evet susarak. tavanı seyrederken. alinganlığın bile tehditti. savaş aslında kimsenin savaşı değildi. öfkesi benziyordu bize sadece. oyunla gerçeği karıştırmamak gerekti. ruhta tutmuyordu izi sonra. anılar ve acıların öğrettiği bisey de kalmıyordu geride. sarılıp örtünmeye çalıştığımız bi açlık vuruyordu. içimizden akıyordu küf tadı.

ikimiz yine korkak bi nehri kıskırtıyoruz. suyu bulandırıyoruz. tarihte adımız yok. insanlarda bi şiirin kahrını çekecek hal de yok. ne çok yaşadık, bu kadarı fazla; besbelliydi yazılan.. olanlar her nasılsa oluyor.

Sen yine vazgeçiyorsun sevmekten. yine gerçeküstü yaşananlar. akustik bizi çıldırıyor. şizofreniye bağlanıyor her söz. sözlerden sızan iniltileyle unutulmuş bi yolculuk gibi hayat..

dün gece havayı kirleten egzoz dumanları altında öksürmedim. metroya doğru sürünen bi yılan gördüm. daha önce onu hiç görmemiştim. hiç dokunmamıştık katilimize. bunu hatırladım. seni özlediğimi hatırladım. saçlarını dağıtmasın diye uyurken içime çektiğim nefesi hatırladım. ne güzel sevmiştik. sağına yağmur yağıyordu, solunda is lekesi. uyanmalar geçiyordu aramızdan. niye vedalarının içine parmaklarını sokup karıştırıyosun ki.. nasıl değiştirirsin değişmeyecek olanı.

cesaret kumdan şatolar yaptırır. adını dalgın bi dalgaya kaptırır, durman gereken yerde duramazsın. insanın kendi kaderini yazması bundandır. biz yazılanı karalıyorduk. ve aynısı olmuyordu. aynı ay ışığı aynı gölgeye düşmüyordu. bi tuhaflik vardı işte. seninle benim olanda; ismi olmayanda, şarkısı olmayanda. yeter, karıp durma kağıtları.

RESSAM

SABİHA RÜŞTÜ BOZCALI

SALT Araştırma, Sabiha Rüştü Bozcalı Arşivi

22.12.2015

28.02.2016

SALT
kurucu Garanti Bankası
saltonline.org

SALT GALATA

GLOBAL
TATIRIK HOLDING

Giriş ücretsiz

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Cem Davran

sokoro

Kolunda As-İz yazan bir teğmen yaklaştı, plâstik kimlik kabına baktı, kolumdan tutup tam dışarı çıkaracakken arka yüzdeki stajyer fotoğrafla karşılaştı. Garip bir şekilde yumuşadı kolumu kavrayan elleri: "Sanatçıya saygımız her zaman sonsuzdur, siz içeride kalın."

Bakkaldan aldığımız çikletler ve küçük şekerleri ahşap tepsiye dizdik. Marangoz çırağı olmanın avantajı. Iskarta tahta parçalarından dört kenarı çitalı küçük bir tezgâh yapmıştık. Kısa kenarlarından bir ipile bağlayıp boynumuza asılacak hale getirince, dönemin en işlevsel seyyar satıcı tepsiyi ortaya çıkıverdi. Mahalleden Taksim'e yürüyeceğiz. Yolda almak isteyen olursa ne âlâ. Asıl hedef kitle meydandaki büyük kalabalık. Üstüne kâr ekleyip satmak Mahmut'un fikri. Harçlıklar yatırım bedeli. Taksim Meydanı on binlerce insan dolu, bir koyup üç almak çocuk oyuncağı. İstiklâl Caddesi'nden yürüyoruz, henüz siftah yok. Tuhaf bir insan yoğunluğu var etrafta. Gittikçe yaklaşıyoruz o muhteşem kalabalığa. Sene 1977, işçilerin bayramı kutlanıyor. Çocuk aklımız silah sesleri ve çığlıklardan ürüyor, donup kalıyoruz. **Binlerce insan üstümüze doğru koşuyor. Keşke daha fazla mal koysaydık tezgâha, baksana çok ciddi talep var. Anlamıyoruz!** Karış karış bildiğimiz ara sokaklardan kaçıp mahalleye zor atıyoruz kendimizi. Çığlıkları hâlâ duyuyoruz ama güvendeyiz. Sular idaresi ve kocaman otelin tepesinden ateş edilmiş sonrası bildiğiniz gibi. Tezgâhımıza ne olduğunu hatırlamıyoruz bile. Can derdindeki binlerce ayak, basıp geçmiş çocukluğumuzun üstünden besbelli. Yüzde yüz zararlar kapatıyoruz dönemi. Kobi sayılırız aslında ve devlet henüz zararımızı karşılamış değil. Şarapçı oyma ustası durumun farkında, sırtıyor talaşların arasından. Çok fazla konuşmaz ama antenleri

hep açıktır. Yaptığı ahşap oymaları, ön etekleri, zigonları görseniz şaşırırsınız, büyük sanatçı. **"Iskarpelayı kullanırken ahşabın suyuna gideceksin, tersine yontmaya kalkarsan istediğin şekli veremezsin. Her tarafından patlar bu güzelim malzeme. Çok mecbur kaldın, çizdiğin desen böyle, ters yani; o zaman sokoro çalışacaksın. İki yönün dikine, enine. Üçüncü yönü bulacaksın.**

Çok da alışkanlık haline getirmeden elbet ve ilk bulduğun fırsatta tekrar suyuna döneceksin. Unutma, sokoro!" Devlet-Toplum ilişkisini anlattı galiba ama benim anlamam temizinden yirmi yıl sürdü. Adım başı kimlik kontrolü yapıyor, öğrenci belgesi göstermek riskli. Bir de emir varmış 15-25 yaş arası bulduğunuz getirin diye. Daha geçen yıl tokat yemişim zaten çiklet çiğnediğim için. Kolunda tek pırpır, kafayı ağzımdaki çiklete takmış, kimlik sormayı bile unuttu, nasıl bir travması varsa Mabel Arap Kızı'yla. Yine uğradım Paris Bilardo Briç Salonu'na. Kimsecikler yok. Çakmakçı Cahit Baba, Astsubay emekli Feridun Amca ve Kıbrıs Gazisi Oğuz Abi kalmış, gerisini sebepsiz götürmüşler. En güzel arkadaşlarım sıfır traşlı ve ruhları örselenmiş halde döndüler günler sonra. Darbenin hemen ertesi bütün canlar pazarda. Ne olur ne olmaz çocuklarını askeri

okula yazdırıyor aileler. Birileri tersine yontuyor hayat ağacını ya neyse! Şeffaf plâstik kimlik koruyucunun bir yüzünde nüfus kağıdı, ortada mavi kart, arka yüzünde Şehir Tiyatrosu Stajyer Sanatçı kimliği, birinci dünya savaşından kalma Fransız asker kostümüyle bile soran olursa, çıkarıp gösteriyoruz. Hafta sonu akşam saatleri, bilardo, briç oynuyor semtin kültürlü delikanlıları ve Mekteb-i Sultani gençleri. Sanki bir kolordu giriyor aniden içeriye. Ben bilmem merkez bilir jargonu itip kakıyor içerideki düşman kuvvetlerini. Kapı girişinden olduğum yere gelene kadar kim varsa hepsi yüklendi bile askeri araca. En son bir konsolos oğlunun sözlerini duydum Galatasaray Lisesi son sınıf öğrencisi. Kolunda As-İz yazan bir teğmen yaklaştı, plâstik kimlik kabına baktı, kolumdan tutup tam dışarı çıkaracakken arka yüzdeki stajyer fotoğrafla karşılaştı. Garip bir şekilde yumuşadı kolumu kavrayan elleri: **"Sanatçıya saygımız her zaman sonsuzdur, siz içeride kalın."**

Filmi burada dondurun ve unutmayın, bir yıl sonra. Hava soğuk, boğazda salep içmişiz, dolaşıyoruz. Aynı kimliği gören başka bir rütbe: **"Sen sanatçısın, uyuşturucu kullandın mı?" "Hiç bilmem, kullanmadım." "Göz altların niye kapkara?" "Genetik bizim ailede." "Tükür bakayım şuraya!" "Anlamadım!" "Yere tükür ulan."** Salep yapış yapış yapmış ağzımı, güç bela tükürdüm, amiri kesmedi. **"Bu kesin esrar kullanıyor, alın." "Hayatımda elimi sürmedim." "Kes lan."** Doğru Emirgân Karakolu'na. Bu

da mı sokoro ey şarapçı usta?

Küçük bir dikiş kutusu yapmıştım anneme. Ustadan gördüklerimle kapağına çiçekler, yapraklar oymuş, dikkatlice zımparalamış, cilalamıştım. Ahşaba nasıl davranılacağını çıraqlara öğreten ustanın tembihiydi bu. **"İlk çalışmanızı anneniz için yapın ve ona hediye edin. Çünkü bir daha hiç kimse onun kadar iyi davranmayacak size, hiç kimse suyunuza gitmeyecek ve mutlu olmayacak tek bir gülümsemenizle."**

Haklıydı. Parmağına kıymık batmamış çocukları, yaşlarını büyütüp astılar. Hiçbir annenin gözünün yaşına bakmadılar. Öğrenci kimliklerini saklamak zorunda kalan bir nesil yarattılar elbirliğiyle. Belki de suyuna gitmeliydi hayatın, mecbur kalınca sokoro yontmalıydı belki de. En güzel desenlerle, çocukluk hayallerimizle süsleyecektik barok oturma takımlarını. Kim bilir, belki de...

Can Dündar

Yazarımız izinde değil, hapiste!

Coşkun Aral

bu topraklarda insan harcamak kolay

Nebil Özgentürk'le beraber Silivri'ye arkadaşımız Can Dünder'i ziyaret etmeye gittik. İçeri alınıp alınamayacağımıza dair hiçbir güvencemiz yoktu. Gerekli izinleri istemiştik ama cevap alamamıştık. Çekmiş olduğumuz Kültür Yolcuları belgesel serisinin Küba'daki bölümünün hazırlıkları için onunla konuşmamız gerekiyordu. Ne var ki, uzun süren araba yolculuğumuzun ardından elimiz boş döndük. Can'la görüşemedik, henüz göremediği kitabı bıraktık umarım eline ulaşmıştır. Bunu da bekliyorduk. O yüzden şaşırmadık. Ben ki 12 Mart döneminde tutuklu yakınlarımı görmek ve onlarla görüşmek için Maltepe, Selimiye ve Davutpaşa cezaevleri arasında mekik dokuyan tecrübeli bir ziyaretçi olarak, ne yazık ki 21. yüzyılın Türkiye'si'nin en meşhur cezaevinde bir meslektaşım ile görüşememişim.

Haksızlığı ve hukuksuzluğu yaşamımın her evresinde gördüm. Önce ailemde, doğup büyüdüğüm coğrafyada, İstanbul'da ve doğal olarak tüm Türkiye'de. **Hukuksuzluk yüzünden 70'lerde kuzenlerim, 80'de de kaçırılan uçakta yaptığım röportaj yüzünden kendim mağdur olup, Diyarbakır Cezaevi'nin kısa süreli konuğu olmuştum.** 17 yaşında başlayıp iki sene çalıştıktan sonra kovulduğum, o dönemin meşhur Günaydın gazetesi, ben cezaevi hücresindeyken İslamcıların kaçırdığı uçakta benim solcu bir terörist olduğumu iddia eden bir haberle, terör örgütlerini kokteyl yapmıştı, basın bir insanın hayatını yok edebilecek güce sahip olduğunu kanıtlamak istercesine... Diyarbakır Havaalanı'nın bir odasında dayak yerken, kapının dışında aralarında Can Dünder'in de olduğu bir grup meslektaşına yapılan açıklamaları ben de duyuyordum: "Uçağı kaçıranlar İslamcı teröristler ama onların suç ortağı Coşkun Aral, azılı bir terörist," diyorlardı. Muhabirlikten teröristliğe geçmiştim. Neyse ki, kafamda bir anevrizma ve vücudumun değişik yerlerinde iz bırakan cezaevi maceram birkaç günle sınırlı kaldı. 90'larda İslamcı kesime, günümüzde de kendisi gibi düşünmeyen herkese karşı tipki geçmişteki gibi haksızlık ve hukuksuzluklar devam etmekte. Hem de buna karşı mücadeleyi kendisine bayrak yaptığını söyleyen bir iktidar tarafından. Bu topraklarda insan harcamak kolay.

Bundan 2,5 yıl önce Sayın Recep Tayyip Erdoğan henüz başbakanken, Ara Güler onun fotoğraflarını çekmek için başvuruda bulunmuştu. Ara, bugüne kadar tüm T.C. başbakanlarının fotoğrafını çekmişti, amacı tarihe belge bırakmak olan bir muhabirin yapması gerekeni yaptı ve izni istedi. Ancak bürokrasinin işleyişi yavaştır, izin ancak yeni çıktı. Ara da konuta gidip,

fotoğrafları çekti. Fotoğraflar devletin resmi ajansı tarafından servis yapıp gazetelerde yayınlanınca dünyanın en önemli basın fotoğrafçılarından Ara Güler özellikle sosyal medyada neredeyse linç edildi.

Bu ülkenin ne kadar güzel, yaşanması olduğunu bana kimsenin anlatmasına gerek yok. Görmediğim bir yer kalmadı ve hala bu ülkede yaşadığıma göre ben de ülkemin sevdalıyım. Ülkemdeki kültür ve insan mozaikini de iyi bilir ve bununla da gurur duyarım. Ara da o mozağin bir parçasıdır. Ne var ki, son zamanlarda peydahlanan bir haleti ruhiye var ki bu topraklarda, önünde A'dan Z'ye klavyenin tuşlarını gören her kimse onu silah olarak kullanmaya kalkıyor.

İnsanların sadece insan olabildikleri, farklı fikir ve düşünceler nedeniyle zorbalıklarla karşılaşmadığı ve oturup konuşmanın mümkün olduğu bir ülke sanırım artık hayallerde saklı. Bu hayalden koşar adım uzaklaşma hevesinde olanlar, Ara Güler hakkında ileri geri yazanlar. İnsanların şahsiyetlerini, mesleklerini infaz etmeye neden bu kadar heveslenirler bilemiyorum. Bunu çocukluk döneminde arayacak vaktim ve halim yok, çünkü belli bir yaşa gelmiş ve çetrefilli yollardan geçmemiş kimse yok; herkesin mücadelesi ayrı. Buna rağmen,

içindeki nefreti, kini, öfkeyi kelimelere döküp, bu ülkede politikayla ilgisi olmayan bir insana saldırmak bana anlaşılabilir geliyor. Hatta anlaşılmalı. Tabii bu bir evrim sorunu. Yine de bu durumu sorgulamalı. **Biz neden bu derece tahammülsüz olduk, bu tahammülsüzlüğümüzü çocuklarımıza da geçiriyor muyuz?** İleriye doğru bir evrim geçireceksek, bu sorunun cevabı büyük önem taşıyor.

Bu tahammülsüzlük iklimine rağmen, biz işimizi yapmaya devam ediyoruz ve edeceğiz. Altı ay kadar önce Nebil ve Can'la birlikte yaptığımız Küba seyahatinden üçümüz de farklı Küba hikayeleriyle geri döndük. Şimdilerde programın kurgusu yapılıyor ve eminim Küba'nın renkli hikayeleri sizleri de etkileyecek.

Kültür Yolcuları'na ilişkin yıllar önce Nebil ve Can'la New York'ta yapmış olduğumuz bir gezide, üçümüzün farklı belgesel yorumuyla Türkiye'den başlayıp dünyaya açılan bir proje hayali kurmuştuk. Bu hayalimiz geçen sene gerçekleşti. CNN Türk'te yayınlanan belgesel ve onun geçtiğimiz günlerde piyasaya sürülen Can'ın henüz göremediği kitabıyla, yaşadığımız topraklarda "öteki" olmanın ne demek olduğunu, gerçekten "Biz miyiz?" başlığı altında bu topraklarda sürülen, mağdur olan, lanetlenen, öldürülen herkesi anlatmaya çalıştık.

çayırında koşmak

Bu ülkede demokrasinin turnusol kağıdı basın, söz ve ifade özgürlüğü olageldi. Fikri, vicdanı ve irfanı hür gazetecilikten korkanlara karşı Can Dündar ve Erdem Gül davası "son barikattı."

Okuldan mezun olduğumda ikbalime ilişkin seçeneklerimi üçe indirmiştım. Ya öğretim üyesi olacaktım, ya sendikalarda çalışacaktım ya da gazeteci olacaktım. Her üç mesleğe olan alakamdaki saik "dışsalıktı." Yani öyle bir mesleğe sahip olmalıydım ki topluma bir yararım olabilsin. Öyle bir mesleği icra etmeliydim ki "dünyayı değiştirme" hayaline benim de katkım olabilsin... Seçeneklerimden ikisinin pek de gerçekçi olmadığını kısa sürede anlamıştım. 12 Eylül karanlığı ile malul akademyada çalışacak bir öğretim üyesinin "güvenlik soruşturmasından" temiz kağıdı alması gerekiyordu. Doğrudan MİT ve polis istihbarat tarafından büyük bir titizlikle yapılan bu araştırmaları aşmak benim öğrencilik müktesebatımda mümkün görünmüyordu. Diğer seçenek olan sendikalarda araştırma uzmanlığı meselesi de benzer bir hayaldi. Zira sendikalar hala kapalıydı. Bu hayalin müsebbibi DİSK'in önderleri hala cezaevindeydi ve mallarına üşüşen akbabalar o binalarda başka sefalar sürüyordu. Kısacası çalışacak sendika yoktu. Gazeteciliğe başladığımda kendi kuşağımdan, aynı beklenti ve halet-i ruhiye ile seçim yapan pek çok insanla tanıştım. Madem ki dünyayı birlikte değiştirememiştik acaba kalemimizi manivelaya dönüştürüp kişisel çabalarımızla katkı sağlayabilir miydik? Öyle bir dönemdi ki bugün "anacım sen kafayı yemişsin" denilebilecek haberler ülke gündemine bomba gibi düşüyordu(!) Örneğin Türkiye'nin IMF'den azıcık daha kredi almak için hazırladığı standby anlaşma taslakları için verilen taahhütler gazetecilik ödülüyle taçlanıyordu. Bugünden bakıldığında şunun şurası Türkiye IMF'ye zam ve yeni vergiler sözü vermiş oluyordu. Ama "halkına ihanet eden hükümet" sendromunun bu veciz taahhütleri büyük vaveylalar koparabiliyordu. Bugünden bakıldığı o naif gibi görünen haberlerde yolsuzluklara dair yapılan suçlamalar henüz milyon dolar seviyesindeydi. Örneğin Başbakan Turgut Özal'ın kızına hediye edilen jaguar otomobil siyasi bir krize neden olabiliyordu. Galiba daha "Can'lı ve Erdem'li" bir Türkiye'de yaşadığımızı anlamak için bugünleri de görmek gerekiyordu.

Benim açımdan hayat güzeldi. 1984 Türkiye'sinde yaşamama rağmen kendimi özgür hissediyordum. Gazeteci olmuştum(!) Oysa gazetelerin sansürlendiği, sıkıyönetimin sürdüğü ve 1982 Anayasası'nın özgürlüklerin üzerine çöktüğü bir dönemdi. Ama ben mutluydum. Yazabileceğim her şey önümdeydi. Yapabilir, yazabilirdim. Öyle bir duyuydu ki kendimi uçsuz bucaksız çayırarda koşturana bir çocuk gibi hissediyordum. Alabildiğine yemyeşil o çayırda ülkem, ben de o çayırda esen özgürlük rüzgarı olacaktım.

Sonra hayat ve mesleğin gerçekliği ile birer birer tanışmaya başladım. Çalıştığım gazete patronunun dostu holding hakkında yazılamazdı. Geçmişte Aktaş Elektrik ile ilgili yolsuzluk haberlerim alabildiğine sayfalarda çarşaf çarşaf yer alırken, bir süre sonra patron da enerji dağıtım işine girdiği için artık bu haberler tedavülden kalkıvermişti. SEKA'dan alınacak kağıt tahsis nedeniyle sanayi ve ticaret bakanı hakkında yazı yazılmasa iyi olurdu vs. Benim çayırın sağına soluna dikenli teller dikilmeye başlanmıştı. Çayırım giderek küçülüyordu. Ben ise o çayırda özgürlüğün sınırının o

dikenli tellerde bittiğini kafamı vura vura öğreniyordum. Meslek yaşamı bu acı tecrübeler ışığında yeni fay hatlarıyla tanışıyordu. 1990'lann ilk yarısında Terörle Mücadele Yasası'nın 6. ve 8. maddeleri gazeteciliğin yapıldığı çayıra ölümcül tuzaklar serpiştirirken, 90'ların ikinci yarısında 28 Şubat darbeleri çayırı sürmeye kalkıveriyordu. Çayır küçüle küçüle bir evin arka bahçesi kıvamına gelmişti. 2007'de AKP'nin kapatılma davası sonrasında medyayı yeniden biçimlendirme kararıyla birlikte başlayan yeni sürecin adı çayırın satın alınmasıydı. Satmayanları, patronsa vergi cezaları, gazeteci ise işsizlik, hapis ve baskı bekliyordu. Diğer dönemlerde olmayan bir şey daha vardı. Ergenekon kurmacasıyla cezaevlerine kapatılan gazetecilere "gazetecilikten tutuklanmadılar ki" diyen ama sonra aldatıldığını söyleyen "kullanışlı aptallar" o dönemde edindikleri know-how'ı aynı pervasızlıkla muarızları için kullanmaktan çekinmiyordu. Madem ki "biz salağız, bizi aldatmışlardı" denildiğinde bu toplum yiyordu, gelecekte de şimdinin mağdurları için aynı tasarrufta bulunduklarında yine çıkar "yok yok salak değil, moronmuşuz, gördün mü bak yine kandırdılar yani" diyebilirlerdi.

Hal böyle olunca da memleketin basın özgürlüğünde dünyanın 181 ülkesinde 149. sırada olmasında beis yoktu. 32 tutuklu gazeteci ile dünyada 5. sırada yer alan ülke konumunda olmak maaşlarını aldıkları ve avantajlarını sürdürdükleri sürece yüzlerini kızartmazdı. Zaten gazetecilik kıdemi değil, işgal ettikleri makam daha muteber değil miydi? Sonunda çayırımızı elimizden aldılar. Üzerine AVM ve TOKİ yaptılar. Çayırı betonla, yeşili polis gazıyla tehlikeden arındırdılar. Artık uluslararası meslek örgütlerinin bile arşivleyemeyeceği bir hızla gazetecilik meslek olmaktan çıkarıldı. Gazeteci ya mahpus ya işsiz ya da yarın kaygısıyla yaşama küsenlerden mürekkepte. Dedit ya arşivlemenin bile bir mantığı vardı. Oysa son iki ayda 19 kanal kapanmış, gazeteler kayyumlara devredilmiş, binden fazla gazeteci işini kaybetmişti. Sayılar anlamını ve önemini yitirmişti. Mesleğin haysiyetini koruyanlar ise Cumhurbaşkanı'nın "haberi yapan bedelini ağır ödeyecek, öyle bırakmam onu" söyleminin üzerinden 6 ay geçtikten sonra Silivri gerçeği ve çayır bir yana Can Dündar'ın deyişiyle "bir avuç gökyüzü" ile tanışıyordu.

Geçtiğimiz ay Can Dündar'ı, sevgili meslektaşımı ve arkadaşımı tam da 17 Aralık günü 17-25 Aralık yolsuzluğuyla ilgili haber yaptığı için yargıladılar. Demokrasi ve hukuk yerine kişiselleştirilmiş husumet ve rövanşizmin galebe çaldığı ülke gerçeğinin gözümüze sokmak için tam da o günü seçmişlerdi.

Bu ülkede demokrasinin turnusol kağıdı basın, söz ve ifade özgürlüğü olageldi. Fikri, vicdanı ve irfanı hür gazetecilikten korkanlara karşı Can Dündar ve Erdem Gül davası "son barikattı." O barikat aşıldığında çayır yerine karın, hırsın, cezaevinin ve esaretin sembolü betonun soğukluğu kalacaktı.

Onun içindir ki umut o çayırda açan bir çiçektir. Çarşı'nın Silivri önünde Can ve Erdem'e dediği gibi o son barikatı savunacağız ve gazeteciler "sahaya 'Can'ı pahasına çıkacak, 'Erdem'li bir şekilde kazanacak..."

Sunay Akın

canım kardeşim can,

Sana bu mektubu Silivri Cezaevi'nin kapısında yazıyorum. Tam karşımda bir büfe var. Adı: "Son Çare" Bu ad bana Red Kit'i anımsattı dostum. Anımsarsın, gölgesinden hızlı silah çeken kovboyun serüvenlerinde çölün tam başlangıç noktasında bir bar vardır ve tabelasında "Son Şans" yazar. Yani, orada boğazını ıslatacak bir şeyler içtin, içtin... İçmedin, sonrası kızgın kumların insanı kasıp kavurduğu çöl!

İşte böyle bir sınırdan yazıyorum sana kardeşim, adaletin bittiği, insanlığın, vicdanın çöle dönüştüğü bir yer çünkü burası. Bernard Shaw'un çok sevdiğim şu sözünün doğruluğuna bir kez daha inanıyorum: **"Dışardaki duvarları yıkmak kolay, önemli olan içerideki duvarları yıkabilmek!"**

Seni, Erdem Gül'ü ve diğer gazetecileri hayattan ayıran hemen dibinde oturduğum duvarlar değil kardeşim. Sizi hapseden, yıllardır planlı ve bilinçli bir şekilde insanlarımızın beyinlerinin içine örülen ve hızla yükselen korku duvarlarıdır. Ve sen, bu duvarların yıkılmasını istemeyenler tarafından esaret altına alındın. Uruguaylı

yazar Eduardo Galeano'nun tam da bu durumu anlatan güzel bir öyküsü vardır:

Yazar bir laborant arkadaşını ziyarete gider. Öğle yemeğine çıkarlarken de, içinde farenin olduğu kafesin kapısını açar. Bir saat sonra geri döndüklerinde, farenin hiçbir yere gitmeden, kafesin açık kapısı önünde tir tir titrediğini görür. Ve Galeano bu görüntü karşısında şunu yazar: **"Gördüğüm sadece farenin değil, günümüzde tüm insanların üstündeki korkudur ve korkuların en büyüğüdür. Bu özgürlük korkusudur."**

Her gün, bu korkuya boyun eğmeyen gazeteciler, sanatçılar, aydınlar sizin için buraya geliyor ve nöbet tutuyorlar. "Bir taşı delen suyun gücü değil, damlaların sürekliliğidir" sözünü doğrularcasına Silivri Cezaevi'nin kapısına gelen insanların tek amacı da bu korku duvarını yıkmaktır

kardeşim... Ve iki damla daha geldi işte... Gazeteci Nazım Alpman ve Tuluhan Tekelioğlu yanımdalar şimdi. Nazım Abi'nin başında bir kovboy şapkası, Tuluhan'ın başında ise siyah bir kalpak var! Üstelik Nazım Abi, sanki yazımın başındaki Red Kit benzetmesini okumuşçasına çift tabancalı kovboy gibi, iki elinde iki not defteriyle geldi. Ee, ne de olsa Babıali'nin en hızlı kalem çeken gazetecilerindendir kendisi...

Biri şu an yanıma doğru yaklaştı ve elindeki paketi masamıza bıraktı.

Hamsi!.. Hamsi var paketin içinde... Daha açmadan kokusundan anladım Can!.. Kadir Koç hamsileri getiren... Cezaevi'nin tam karşısındaki Çantaköy'den geliyor. Orada "Hazalım Balık" adında bir balıkçı restoranı işletiyormuş. Nöbetteki gazeteciler aç kalmaları diye kızartıp getirmiş hamsileri! Günün menüsü sadece bu değil! Dayanışma için gelen tekstil mühendisi Saim Öner de kurabiyeler getirdi masaya...

Ve işte hemen ardından biri daha: Cemal Bekar. Cemal Bey aşçı. Benim Galeano'nun öyküsüyle vurgulamak istediğim gerçeği, Cemal Bey Anadolu insanının kendine has bilgeliğiyle açıklıyor sohbetimizde: **"Kuyunun dibindeki kurbağa gökyüzünün sonsuz olduğunu göremez!"**

Ülkü Özgümüş, Güldal Gürpınar ve Ülker Harman geldiler sizler için... Elleriindeki gülleri masamıza bıraktılar. Masamızda artık hamsiler, kurabiyeler ve güller var! İki insan daha yaklaşıyor bize doğru. Adlarını

soruyoruz: "Osman Mutlu, Rıza Sevimli" Nazım Hikmet'in "Yapıcılar türkü söylüyor" dizesiyle başlayan şiirinden çıkıp gelen iki inşaat işçisi... Onlar da, halkın beynine örülen korku duvarını delemek süreklilikte birer damla olabilmek için buradalar.

Nazım Alpman karşımda duran beyaz kulübeyi gösterip soruyor: Okusana Sunay, üstünde ne yazıyor? Silivri Belediyesi, nöbet tutmaya gelen insanlar yağmurlu havalarda ıslanmasınlar diye getirmiş o kulübeyi. Silivri'nin meydanlarına, köşe başlarına konulan bir "Halk Ekmek" kulübesi karşımda duran. Üstünde şu yazıyor: **"Silivri'de Yaşamak Güzeldir!"**

Paul Éluard'ın ünlü "Özgürlük" şiirinin öyküsünü yazmak istiyorum sana ama şu soğuk kış gününde onca yolu kat ederek sizlere destek olmak için gelen, adalete olan inancını kaybetmek istemeyen insanların sıcaklığından buna fırsat olmayacak gibi görünüyor. Ellerinde termoslarla dört kişi yaklaşıyor bize doğru... Kağıt bardaklara çaylar doldurulurken adlarını soruyoruz: Seyran Koran, Gülfem Ertuğrul, Oğuzkağan Aydos, Bahadır Helvacıoğlu. Silivri Belediye Tiyatrosu'nda

tiyatro yapan dört genç insan... Geçen sezon oynadıkları "Bana Bir Şeyhler Oluyor" oyununun cezaevinde sahnelenmesine yönetim izin vermiş. Ama bu sezon Nazım Hikmet'in Kuvayi Milliye Destanı'nı sahneye koyuyorlar. Bu yüzden pek heveslenmeyin! Dört tiyatrocuyu arkadaş ve Tuluhan'la birlikte, cezaevinin yanındaki boş arsada çamurlara bata çıka yürüdük sevgili Can... Ardında senin olduğun söylenen duvarın karşısında durup olanca gücümüzle haykırdık:

"Caaaaannnn... Yalnız değilsin..."

Seninleyiz..." Ve hemen ardından Erdem için haykırdık aynı sözleri... Nöbet masasına dönerken herkes birbirine aynı soruyu soruyordu: "Duymuşlar mıdır acaba?"

Duyun sevgili kardeşim, duyun... Bu ülkede adalete, doğruluğa, demokrasiye, özgürlüğe inanan tüm kalpler sizinle... Teoman Aydın geldi bugün sizler için. İstanbul barosu avukatlarından Haydar Polat burada.

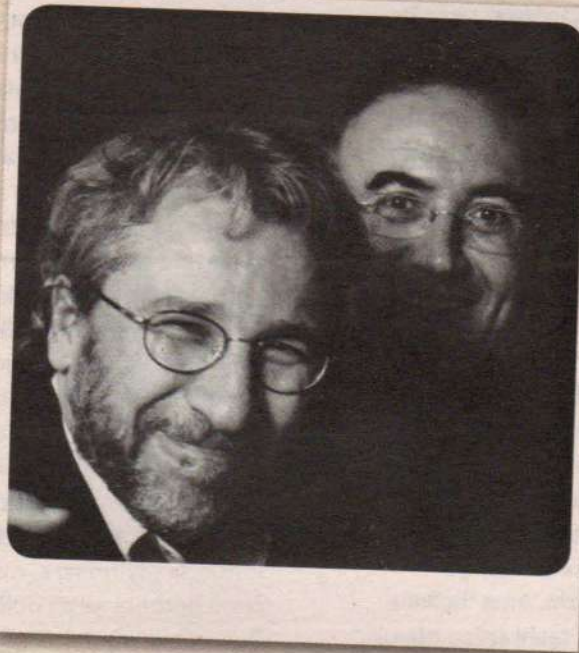
Sebahattin Taşan çıktı geldi sonra, emekli subay. Kivılcım Ozan Gürbüz. Yalnız olmadığınızı haykırmak için Fikri Canokur geldi. Nazım ağabeyle bir sarılmaları var, görmeliydin Can! İşin aslını sonradan öğrendim. Fikri Canokur gazeteci ve Nazım Alpman'la Zonguldak maden işçilerinin ünlü direnişinde tanışmışlar ve Ankara'ya doğru birlikte yürümüşler. Eluard'ın özgürlük şiirinin öyküsü bir başka mektuba kaldı kardeşim. Ama dilerim ki, o mektuba gerek kalmaz. Sana yüz yüze anlatırım o şiirin öyküsünü...

Adını yazamadığım daha nice insan geldi Can... Bizim için değil, senin için, sizler için geldiler. Ama öyle biri vardı ki aralarında!?

Adı, Saadet Çekim... Arabasıyla geldi Küçükalyalı'dan. Durmadan erteledim ama daha fazla dayanamadım, bugün çıkıp geldim, dedi. Çok kalamadı kardeşim. Konuşurken gözleri hep cezaevinin duvarlarında, o halde 15-20 dakika durdu ve gitti. Giderken özür diledi. "Çocuğum biraz rahatsız, anneme bırakmıştım..." Çocuğu özgür, aydınlık, adaletli bir ülkede yaşasın istiyordu. Bu yüzden gelmişti.

Canım kardeşim, nöbet esnasında tüm bunlar yaşanırken, hepsi birbirinden güzel insanlar gelip gidiyorken, cezaevinin hemen yanındaki okuldan teneffüs başlangıcını ve bitimini haber veren melodi duyuluyordu:

"Bir başkadır benim memleketim"

BİR KADINI YİTİRMEK, TÜM KADINLARI YİTİRMEK DEMEK...

Bir gün sen de *kadinsız* erkeklerden olacaksın. O gün en ufak bir uyarı, küçücük bir ipucu vermeden, hiç beklemediğin bir anda seni bulacak. Bir köşeyi döndüğünde, aslında çoktan oraya *varmış olduğunu* anlayacaksın. Orası artık senin için mümkün olan tek dünya olacak. O dünyada sen kadinsız erkeklerden biri olarak anılacaksın.

Vedat Özdemiroğlu

yeni yılda neler olacak?!

Ahmet Davutoğlu, "Stratejik Derinlik" adını verdiği dış politikasını "Derinlik Sarhoşluğu" olarak değiştirecek... Ayrıca "Sıfır Sorun" pratiğinden "Sıfır Dost"a geçiş için hazırlıklar yapılacak... Kalan son dost Azerbaycan'ın kalbi sert bir dille kırılacak...
Gürsel Tekin, CHP'ye Moğolistan'da şube açacak...
Devlet Bahçeli, her şeye sil baştan başlayıp Söğüt'e yerleşecek...
Muharrem İnce, Kemal Kılıçdaroğlu'na eşbaşkanlık önerecek, müzakereler sonucunda, sadece hafta sonları CHP'nin genel başkanı olmaya razı olacak...
Selahattin Demirtaş, canlı yayında "İşte Hendek, İşte Devlet" adlı türküyü sazla çalacak...
Umut Oran'la DSP arasında yıldırım aşkı başlayacak...
Abdullah Gül, kendini Hıdiv Kayzeri ilan edecek ve "Şimdilik halk düşünmüyorum" açıklamasını yapacak...

Deniz Baykal, Eto'nun adını vermeden "Kimse Antalya'da benden daha popüler olamaz aslanım" diyecek...
Cemil Çiçek, hep meşgul olduğu için yıllar önce veremediği "Bekarlığa Veda" partisini bu yıl düzenleyecek...
Tuğrul Türkeş, Hareketçi Milliyet Partisi'ni kurmaya çalışacak ve kuramayacak...
Özer Uçuran Çiller, adını Özer Çiller olarak değiştirecek...
Zafer Çağlayan'ın çok pahalı saati, yeni yılın 17 Aralık günü, 24'te duracak...
Yavuz Donat rehberliğinde İslamköy, Güniz Sokak ve Tuzla'ya turlar düzenlenecek...
Zekeriya Öz, Andorra Prensi'ne iltica edecek ve hukuk kariyerine mübaşir olarak sıfırdan başlayacak...
Berlusconi, Müsri Deli Paşa Yalısı'nda

yapılacak "90-60-90'lar Partisi"nde DJ'lik edecek...
Ajda Pekkan, "Timler geldi, timler geçti" adlı Kürtçe single çıkaracak ve Diyarbakır'da, bir çiğercide klip çekecek...
Profesör Celal Şengör, fahri general olarak orduya alınacak ve jeolojik yapıyı incelemek üzere Güneydoğu'da görevlendirilecek...
Tarkan, kispetli ve yağlı şekilde er meydanında klip çekecek, öfkeli grubun tepkisi üzerine klip çekimini yarıda bırakıp, yalınayak Kapıkule'ye kaçıp bir haftalığına Bulgaristan'a sığınacak...
Bilal Erdoğan, "Kızıl Sakar" adlı dizide başrol oynayacak, dizi sadece bir hafta yayınlanacak...
Ahmet Çakar, canlı yayında Sinan Engin'i alüminyum folyo ile kaplayıp, modern sanata adım atacak...
Ercüneyt Arkinay adlı Cüneyt Arkin taklidi bir aktör piyasaya çıkacak ve orijinali tarafından Baltalimanı'ndan denize dökülecek...
Menfur bir saldırıya uğrayacak Aziz Yıldırım'a çapraz şekilde Galatasaray parfümü sıkılacak. Yıldırım, Şengül Hamamı'nı iki haftalığına kapatacak...
Mustafa Topaloğlu, "Ula Brad, Pitt misan, dolu misan tirt misan" adlı single çıkaracak...
Nobel Fotoğrafçılık'ın yurtiçi reklam yüzü

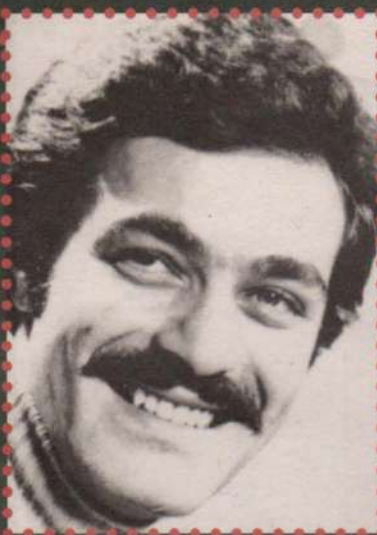
Orhan Pamuk olacak.
Müessese, global alanda Aziz Sancar'la çalışacak...
Çelik, sadece bir yılığına Atatürk'ü bırakıp koyu bir İsmet İnönü hayranı olacak...
ABD Başkanı Obama, görevinin son döneminde, ırk eşitliğini güçlendirmek amacıyla konutunun adını "Siyah Saray" olarak değiştirecek...

Fazıl Say, piyanoyu bırakıp elektronik klavyeye geçecek ve kaset piyasasını yeniden hareketlendirecek...
Netanyahu, şirret karısından boşanmalarına yardım ederlerse Filistin'in bağımsızlığını tanıyacağını ilan edecek...
Hadise, kendisiyle düet yaparak müzik tarihine geçecek...
"Kardeşim Ölüm..." adlı güzel polisiye hikayesinde, Taksim'deki Lale İşkembecisi'ni Galatasaray'a taşıdığı için yazar Ahmet Ümit'in bir yıl boyunca işkembecilere girmesi Sakatat Meftunları Derneği tarafından yasaklanacak...
Putin, kılık değiştirip, Ivan Igor adına düzenlenmiş gizli kimlikle Alanya'ya gelecek ve üç gece dört gün tatil yapacak...
Beşiktaş bazı maçlarını seyircisiz, Galatasaray ise bazı maçlarını futbolcusuz oynama cezasına çarptırılacak. Fenerbahçe zaten tüm maçlarını "Alex'siz" oynadığı için yeni bir ceza almayacak...

Cem Seymen, 7 ton şekerpancarını tek tek inceleyip istatistiğin kralı olacak...

Beşar Esad, Serdar Ortaç'la Hande Yener'in bir daha asla düet yapmamaları sözü karşılığında iktidardan çekilecek...
Can Dündar'ın genel yayın yönetmenliğinde, hapishanedeki gazeteciler tarafından çıkartılacak "Görüş" adlı gazete, satış rekoru kıracak...
Erol Evgin, meraklıları için "Nur Yüzlü Olma" çalıştayını düzenleyecek...
Dengir Mir Mehmet Fırat, isimlerinin yarısını satışa çıkaracak...
Olası doğalgaz krizine karşı, halkın "kuru-fasulya" ile ilgili espri yapması Damat Berat Albayrak tarafından yasaklanacak...
Serra Yılmaz, 23 Nisan'da bir günlüğüne Papa'nın koltuğuna oturacak...
Kadir Topbaş, İstanbul'un adını "Bulistan" olarak değiştirecek. Şehre girişler vizeyle, çıkışlar Kweuke imzalı Çaykur Rize formasıyla yapılacak...
Ali Ağaoğlu, toplu konut sektörünü bırakıp hayır işlerine dalacak ve evsizler için toplu açık alanlar inşa edecek...
Yıldırım Demirören, TFF'nin çevresini demir tellerle ördürüp hepimizle bir süre görüşmeyecek...
Reklamını Haluk Bilginer'in seslendirdiği Kozmik Kuzu Buddu Sitesi sakinleri, her gece saat üçte, Haluk Bilginer'in

sesinin gaipten ekolu ekolu geldiği gerekçesiyle protesto düzenleyecek... İlber Ortaylı, Muhteşem Bıyıl dizisinde Detaycı Hayal Paşa'yı canlandıracak... Beren Saat – Kenan Doğulu çifti, Angelina Jolie – Brad Pitt çiftinin çocuklarından birini evlat edinecek... Survivor'da kazanan takım Acun Ilıcalı tarafından günübirlik Somali'ye götürülecek ve "Halinize Şükredin" mesajı verilecek... Muhtarlardan sonra taksi şoförleri de düzenli olarak Recep Tayyip Erdoğan tarafından Külliye'ye davet edilecek... Fatih Terim'in on yedi saat boyunca

2008'deki Çek maçını izletmesine dayanamayan iki milli futbolcu kamptan firar edecek...

Nuri Bilge Ceylan, En İyi Yabancı Film Oscar'ını alacak... Sanatçı, ödülünü "güzel ve başı kalabalık" ülkesine ithaf edecek...

Doksanlı yıllarda komaya giren Kuddusi Hıba adlı sade vatandaş bu yıl uyanacak ve ilk olarak HBB Televizyonu'nu soracak...

Musa Kart yönetimindeki Mizahçılar Korosu, Nasreddin Hoca Şenliği'nde "İklim değişir Akşehir olur, hadi gülümse" adlı şarkıyı söyleyecek...

Nabi Avcı, Felsefe dersinin adını 'Neden Eğitimi' olarak değiştirecek...

Yalçın Akdoğan, hava durumundaki "Alçak basınca bağlı cephe sistemi" lafını sakıncalı bulduğu için yasaklayacak...

Hillary Clinton, 'Birleşmiş Milletler' adının 'Amerika Birleşik Milletleri' olarak değişmesini teklif edecek...

6 gün içinde 19 kişiyi kendine aşık eden ser-seri aşık O.V., Tünel'de kısıvrak yakalanacak...

Seçil Bükey Torkusuz'un tasarladığı ilk yerli arabaya

"iffet" adı verilecek ve bu adı beğenmeyen Torkusuz, kendi icadını parçalayacak...

Kadir İnanır, "Keçili Adam" adlı romantik, komedi, macera filminde oynayacak ve söz konusu Keçi, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Altın Portakal'ını alacak...

Erol Köse, tıbbi yardım eşliğinde gıybeti bırakacak...

Kral TV ödül töreninde sahneye itfaiye merdiveniyle inmeye çalışan Gülşen, Grup Seksendört üyelerinin üstüne düşerek söz konusu gruba dahil olacak...

Esra Erol, gece yarısından sonra boşanma programı sunacak...

Arda Turan, futbol kariyeri için gittiği İspanya'da matadorluğa geçiş yapacak...

Nihat Hatipoğlu, Nihat Doğan'a aniden sinirlenerek, adını "Muhittin" olarak değiştirecek...

Nazan Şoray, kısa film çekecek...

Murat Bardakçı, gündüz kuşağına kaydırılarak "Tarihin Mutfağı" adlı yemek programı sunacak. Programda Osmanlı yemeklerine ve Selçuklu tatlılarına ağırlık verilecek...

Vedat Özdemiroğlu, kış uykusuna yatacak ama kırk birinci günde uyanacak...

Meral Işık

bahariye güzeli adalet hanım

1970'li yıllarda

Kadıköy'de

oturanlar

hatırlayacaklardır.

Bahariye Caddesi'nde

Altıyol'a kadar gün boyu

salına salına bir manken

edasıyla yürüyen, tekrar aynı

caddeyi Moda İlkokulu'na

kadar geri dönüp, akşama

kadar yorulmadan gününü

sadece burada yaşayan, yeşil

gözleri, güzel yüzü, sarı uzun

saçları, hiç eksik olmayan kırmızı ruju, allığı, kırmızı

ojeleri ile ince zarif vücudu, çiçekli şapkaları ve

eskimiş ama hep yakıştırdığı kıyafetleriyle o zaman

elli yaşlarında olan kendisine, Bahariye Güzeli, Çayır

Güzeli de denilen asaleti ve zarıflığı her halinden belli olan

bu hanımın asıl adı Adalet'tir. Zaman zaman şen kakhahaları

çınlatırdı etrafı. Akli dengesi yerinde değil diye korkardı.

Ancak ilerleyen yıllarda onun kimseye zarar vermediğine

şahit olunca onu çok sevmeye başladık. Gözüne kestirdiği

kişilerin yanına yaklaşıp, çok kibar bir şekilde "Şekerim,

yirmibeş kuruş verebilir misin?" diye yalnızca o kadarını

alıp, fazlasını kabul etmeyen bu hanımı tanımayanlar sanki

büyük bir davete gidiyor diye düşünebilirlerdi. Onun için

anlatılanlar Atatürk'e aşık olup, karşılık bulamadığı için genç

yaşta pilot olan eşini bir uçak kazasında kaybetmenin acısıyla

bu hale geldiği, çok zengin bir ailenin kızı olduğu, **Moda'da**

yaşadıkları köşte çıkan yangında tüm ailesinin ve

servetlerinin yandığı için bu hale geldiği söylenirdi.

Fakat hangisinin gerçek olduğunu kendisi dahil

kimse tam olarak bilemedi. Yıkık, dökük bir evde

komşularının yardımıyla yoksulluklar içinde 1981 yılında

öldü. Bütün semtin çok sevdiği, mağaza sahiplerinin

sabah uğuru saydıkları Adalet yıllar geçmesine rağmen

hala hatırlandığında bir tebessümle anılmaktadır. Çok

yoksul olmasına rağmen yirmibeş kuruştan fazlasını kabul

etmeyen, gönlü zengin, görmüş geçirmiş hanımefendinin

tutkun olduğu Bahariye Caddesi'ni belki de bir yerlerden

seyrediyordur şimdi. Dilerim Kadıköy Belediyesi ömrünü bu

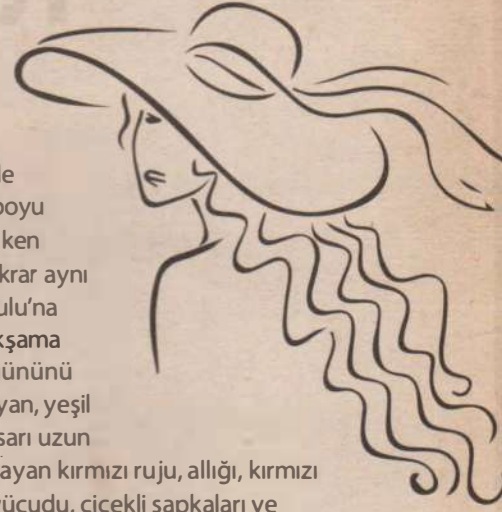
caddeye vakfetmiş, semtinin sahiplendiği Çayır Güzeli veya

Bahariye Güzeli ya da Adalet Hanımın bir heykelini yaptırır.

Hayatı bu caddeyle özdeşleşen insanı, bilenler bilmeyenlere

anlatır. Heykelinin yanından geçerken bir tebessümle,

yıllardır unutulmayan sevgiyle rahmetle anarak.

Kafa, aynı kafa!

Yola aynı kafayla, yeni bir vücutta devam ediyoruz.
Yayın hayatımızı KAFA Grup Yayıncılık bünyesinde sürdüreceğiz.
Değerli okurlarımıza duyurulur.

#tarih
BUGÜNÜ ANLAMAK İÇİN
dergi

Emrah Akbaş

okudum çizdim

1984

Hiçbir şey yazmamış olsaydı bile, tüm öteki suçları da içeren temel suçu işlemişti. Buna düşüncesuçu diyorlardı. Düşüncesuçu sonsuza dek gizlenebilecek bir şey değildi. Onları bir süre, hatta yıllarca atlatılabildiniz, ama eninde sonunda ensenize yapışırlardı. Böyle işler hep geceleri yapıldı; tutuklamalar her zaman geceleyin gerçekleşirdi. Ansızın irkilerek uyanmak, hoyrat bir elin omzunu sarsması, gözlerinize tutulan ışıklar, yatağı çevreleyen acımasız yüzler... (syf 43)

Bilinçleninceye kadar asla başkaldırmayacaklar, ama başkaldırmadıkça da bilinçlenemezler. (syf 95)

Ve işin asıl korkunç yanı, farklı düşündüğünüz için sizi öldürecek olmaları değil, haklı olabilecekleriydi. İki kere ikinin dört ettiğini nereden biliyorduk ki? Yerçekimi diye bir şey olduğunu nereden biliyorduk ki? Geçmişin değiştirilmez olduğunu nereden biliyorduk ki? Madem geçmiş de, dış dünya da yalnızca zihinlerdeydi, madem zihin de denetlenebiliyordu, söylenecek ne kalıyordu ki geriye? (syf 105)

Özgürlük, iki kere iki dört eder diyebilmektir. Buna izin verilirse, arkası gelir. (syf 106)

Gerçekler, ne yaparsanız yapın, gizlenemezdi. Araştırıp kovuşturarak ortaya çıkarılabilir, işkence yaparak sizden sökülüp alınabilirdi. Ama amacınız hayatta kalmak değil de insan kalmaksa, sonuçta ne fark ederdi ki? Duygularınızı değiştirmeleri olanaksızdı; siz kendiniz bile değiştiremezsiniz duygularınızı, isterseniz bile. Yaptığınız, söylediğiniz ya da düşündüğünüz her şeyi en küçük ayrıntısına kadar açığa çıkarabilirlerdi; ama nasıl işlediğini sizin bile bilmediğiniz, yüreğinizin içi, sırrını korurdu. (syf 197)

Gelecek kuşakların senin hakkını teslim edeceğini aklından bile geçirme, Winston. Gelecek kuşaklar senin adını bile duymayacak. Tarihten silineceksin. Seni gaza dönüştürüp stratosfere yollayacağız. Geriye hiçbir şey kalmayacak senden; ne nüfus kütüğünde bir ad ne de belleklerde yaşayan bir anı. **Geçmişten silindiğin gibi, gelecekte de silineceksin.** Hiç var olmamış olacaksın! (syf 288)

2 + 2 = 5

İlber Ortaylı

batı türklere ne kadar uzaksa ruslara da o kadar uzak

Son dönemde Rusya ve Türkiye arasında gergin günler yaşanıyor. "Kriz" diye tanımlanan bu süreçte gerek Türkiye gerekse Rusya basınında iki ülke arasındaki ilişkiler tarihsel perspektifte masaya yatırılıp "Biz zaten hiç dost olamamışız bu saatten sonra da olamayız" sonucuna varıldığına sıklıkla rastlıyoruz.

Peki, bu doğru mu? **Biz gerçekten Ruslarla hiçbir zaman dost olamaz mıyız?** Bu soru başlı başına bir saçmalıktan ibaret. Çünkü uluslararası ilişkilerde "dostluk" diye bir kavram yoktur. Uluslararası ilişkilerde "saçaklaşma" diye bir kavram vardır ki İngilizler buna "fringe" der. Genel olarak iki ülke arasındaki ilişkiler bütünü nü temsil eder. Türkiye - Rusya özelinde indiginizde ilk göze çarpan karşılıklı finansal saçaklaşmadır. Ruslar Türkiye'de, Türkler Rusya'da uzmanlığını satıyor. Kapital işletiyor.

Sadece finansal saçaklaşma da değil. Türkiye - Rusya arasında nüfus saçaklaşması vardır. Bugünkü Rusya halkı Türkiye'de kendilerini Sibiryadan çok daha rahat ve huzurlu hissediyorlar. Binaenaleyh evet, tarihimiz karşılıklı savaşlarla dolu olsa da bizim Ruslarla bugün aramızda son derece kuvvetli bağlar vardır. Ve bu tarih boyunca olmayan bir şeydir.

18'inci yüzyıl boyunca Rusya, Avusturya ile birlikte karşıımızdaydı. Bizimle tek başına savaşı pek yoktur. Buna karşın Türkler, Fransa'nın diplomatik desteğini alıp, Alman imparatorluğunun başına buyruk bir kuvveti olan Prusya ile anlaşarak Rusya - Avusturya ikilisinin kesin bir zafer kazanmasına izin vermemiştir.

19'uncu asrın başı Napolyon'a karşı Ruslarla müttefik olduğumuz bir dönemdir. Aynı yüzyılda 1877-1878 savaşı dikkat çeker ki burada Rusya ile Türkiye tam anlamıyla kendileri dışındaki güçler tarafından karşı karşıya getirilmiştir. Ve ilginçtir; Rusya tamamen galip olmasına rağmen o kadar ağır bir harp yaşanmıştır ki Rusların son tahlilde hiçbir kazancı olmamıştır. Bu her iki taraf için de yıkıcı etkileri büyük harbin ardından uzun bir sulh devresine girilmiştir.

Ta ki Birinci Dünya Savaşı'na kadar... Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Rusya çözülür. Bolşevizm gelir. Bolşevikler karşılarında Batılıları bulurlar ve Türklerle işbirliğine girerler. Kemalist dönem boyunca bu işbirliği devam eder. İşbirliğinin bitişi Stalin'in gelişiyile olur. Stalin dönemi her anlamda "aşırı" bir dönemdir. Rusların her anlamda aşırı taleplere gittiği, arogan bir tavır takındığı en nihayetinde bedelini çok ağır bir şekilde ödedikleri dönemdir. Neticede 20'nci yüzyılın sonunda Bolşevizm sona erer ve Ruslar kimine göre rüyadan kimine göre ise kabustan uyanırlar!

Bugüne gelecek olursak şunu söylemek zorundayız ki; iki taraf da bugüne kadar dengesiz bir politika izlemiştir. Rusya, yeni hedefini Akdeniz'e yerleşmek olarak koydu. Akdeniz'de güçlü olmak istiyorlar. Bunu da Suriye üzerinden yapma niyetindeler. Türkiye bölgenin etnik yapısını, ideolojik meseleleri analiz ederken önemli bir jeopolitik gerçeği göz ardı ediyor. Rusya'nın güç gösterisi yapmak istediği Akdeniz'de Kıbrıs'taki İngilizlerden başka sağlam duran tek ülke yine Kıbrıs'taki varlığıyla Türkiye'dir. Biz ne yazık ki bunun ne kadar mühim olduğunu farkında değiliz. Gel gör ki Ruslar farkında!

Siyasetçiler kavga ederek oy toplayabilir, ama devlet kademesinde görev yapan diplomat takımı daha sorumlu ve duyarlı davranmak zorundadır. Kavga diplomatların işi değil, başka adamların işi... **Putin çok mu barışsever? Çok mu doğru bir adam? Elbette değil. Ama bir ülkenin milli çıkarları Putin'in karakter defektlerine kurban edilemeyecek kadar mühimdir.** Batı ile bir olup Putin'e karşı durmak yerine, diplomasi kanallarını kullanarak anlaşmak zorundayız. Bu bir ustalık işidir. Ve tarihte örnekleri çoktur. Tarihe bakıp "Türkler ve Ruslar hiçbir zaman dost olamadı, olamaz da" tespiti yapan büyük alimlere(!) gelince... Batılıların aksine Türklere karşı en az önyargılı millet Ruslardır. Milletler arasında bir uyuşmazlık, bir düşmanlık yoktur. Dünya Türklere ne kadar uzaksa Ruslara da o kadar uzak! İş o ki devleti yönetenler bunun farkına varsın!

Zafer Algöz

sabotaj

Açtı telefonu, "Buyrun sayın devlet başkanım" dedi. Karşıdan "S.ktir lan yardakçı, hadi çabuk bitirin şu oyunu" diye cevap gelince kıpkırmızı oldu, telefonla beraber masanın altına girdi.

Tiyatroculara özel "son oyun şakaları" vardır. Bizim meslekten olanlar iyi bilirler, bazen bir oyunu defalarca oynarsınız. En nihayet son oyun günü gelir çatar, kuliste oynanan oyunla ilgili deformasyonlar, replikleri komikleştirme, repliklerin yerini değiştirme ya da karşıdaki oyuncularla ilgili "hain" sabotaj planları yapılır. Daha ortada son oyun yokken bile o kadar çok geyiği yapılır ki... Bir de bu şakayı yaparsak kim bilir neler olur der, son oyunu iple çekersiniz. Bazıları gerçekten çok kalitelidir. Bazıları da ilkokul seviyesinde olur. Zaten o düşük değerli şakaları da nedense komik bir fıkrayı bile anlatamayanlar tercih eder. **Oyuncunun ayakkabısına vazelin doldurmak, terlikleri japonla yapıştırmak, oyuncunun şapkasını paltoya dikmek, boş olarak doluymuş gibi taşınan bavula 20 kg.'lık 4 ağırlık demiri koymak gibi bazıları ölümsüzdür.** Yıllarca anlatılır kuşaktan kuşağa yayılır.

Mesela üç yüz oyun oynamışsınızdır. O ana kadar hep masadaki boş telefonla sanki karşınızda biri varmış gibi rol gereği konuşursunuz replikleri söyler işinizi yaparsınız. Ama **benim gibi hergelenin tuzağına düşerseniz o artık son oyun şakasına değil "SABOTAJ" kategorisine girer.** Yıllar önce bir büyüğümüze böyle bir sabotaj planlamıştım.

Oyun gecesi saatler önceden bir elektronikçiyle sahneye geldik. Boş telefonun kablusunu kulise kadar çektik. Düzeneği kurduk. Kulisten telefonun 01 tuşuna basıyoruz sahnedeki telefon çalıyor. Ahizeyi kaldırıncı konuşabiliyoruz. Velhasıl sabotaj planımız hazır. Tezgahtan herkesin haberi var ama rol gereği devlet başkanıyla konuşacak abimizin haberi yok. Çıktık sahneyi ciddiyetle oynuyoruz. Tam yerinde kırmızı telefon çaldı. "Bir dakika sayın devlet başkanım arıyor" dedi. Açtı telefonu, "Buyrun sayın devlet başkanım" dedi. Karşıdan "S.ktir lan yardakçı, hadi çabuk bitirin şu oyunu" diye cevap gelince kıpkırmızı oldu, telefonla beraber masanın altına girdi. Gülmekten ağlıyor bana, oynayacak halim yok bittim ben diye jestler yapınca iki tuluatla oyunu toparladım ve sonuna kadar göz bebeklerimiz seğirerek zor bitirmiştik. Ben yaptım diye övünmüyorum ama bence her ne kadar son oyun şakası bile olsa yarattığı etki sabotaj klasmanına girer.

Yıllar yıllar önce Haldun Taner'in "Sersem Kocanın Kurnaz Karısı" oyununu oynuyoruz. Osmanlı Dram kumpanyasının büyük aktörü Tomas Fasulyeciyan Efendi'yi hocam Semih Sergen oynuyor. Hoca çok ciddi. Öyle oyunda ekleme tuluat falan durumlarına asla izin vermiyor suratı asılıyor. **Hocamın bir huyu da çok titiz ve düzen sevmesi... Karşısında konuşurken eli rahat durmuyor role yedirerek kostümünüzde kıl, tüy, ip, kepek ne varsa ayıkliyor.** Ben huyunu bildiğim için rahatım ancak 2. perdede oyuna dahil olan Bursa Valisi Ahmet Vefik Paşa durumdan çok şikayetçi. Bir gün oyun öncesi dertleştik.

"Senin hocan olduğu için sen söyle ben söylersem alınabilir çünkü benim dalağım düşük dayanamıyorum. Her oyun yanıma geliyor aman paşam yaman paşam diyerek role yediriyor

ve üstümü başımı kıldan tüyden ayıkliyor vallahi sahneyi zor bitiriyorum" dedi. Ben de "Kardeşim bana güven tüm sorumluluk bende. Ona öyle bir sabotaj yapacağım ki bir daha oyunun selamında bile yanına gelemeyecek" dedim.

Oyun öncesi aldım Ahmet Vefik Paşa'nın siyah ceketini elime iç cebine 3-4 metrelik beyaz makara ipini yerleştirdim. Yorgan iğnesiyle bir delik açtım 5-6 santim kadarını ceketin üst cebine iyice ıslatıp yapıştırdım. Siyah ceketin üstünde şıkır şıkır duruyor. Bir yandan da sabotaj sonrası nereden oyunu devam ettirebilirim onu da ayarladım. Çıktık, 1. perde alkış kıyamet bitti. 2. perdeyi oynuyoruz. Ahmet Vefik Paşa sahneye çıktı. Ceketin üst cebindeki beyaz ip parçası maşallah yazısı gibi duruyor. Semih Sergen hemen paşaya doğru seğırtti. Her zaman olduğu gibi role yedirip paşanın üstünü başını temizleyecek. Gitti **"Paşam izin vererseniz şunu da alayım" derken ipin ucundan çekti. Dışardan 5 cm görünen ipin içeride daha 3 metre olduğunu nereden bilsin. Çektikçe makaradan çözülen ip geliyor hiç bitecek gibi değil. Sonunda tezgahı anladı.** "Aaaaa" diye haykırarak kaçtı sahneden. O gider de diğerleri kalır mı? Herkes ağzını yüzünü ısırarak terk etti sahneyi. Önceden sabotajım neticesinde perde kapanmasın diye Allah'tan tedbirimi almıştım. İkili bir sahnemiz vardı Ahmet Vefik Paşaya oynadığımız "Hadi gel kız paşam gelene kadar şunun provasını yapalım" dedim. 5-6 dakikalık blok bir sahne. Bitimine doğru yüzünü gözünü toparlayan herkes sahneye sırayla geldi hiç aksatmadan oyunu bitirdik. Selamdan sonra kuliste herkes yerlerde anırarak ve tepinerek gülüyoruz. Sahne amiri odamıza geldi. "Zaferciğim Semih Hocan seni odasına çağırıyor hadi bakalım kalın bir fırça gelecek galiba?" dedi. Girdim odasına Semih Sergen hocamın gülmekten yüzü kıpkırmızı ve ağlıyor "Ulan hergele böyle şaka mı olur? Yahu bu resmen sabotaj ya perde kapansaydı ne yapardık?" Dedim "Hocam ben tedbirimi almışım gördüğün gibi oyun devam etti." "Yahu adam her şeyi planlamış taammüden adam öldürmeyi kafaya koymuş vay anasını be." Sarıldık elini öptüm. Gülmemiz geçince dedi ki: "Bak 70 yaşımdayım 50 yıldır sahnelerdeyim ben böyle sabotaj görmedim vallahi aşk olsun sana. Ama şunu da söyleyeyim eğer bunun intikamını almaz sana da perde kapattırmazsam bana da Semih Sergen demesinler. Şu bıyıklarım itin kıcında bitsin ki seni fena yapacağım."

Dedim "Canın sağolsun hocam. Bak oynadığın Tomas Fasulyeciyan oyununun efsane bitiş tiradında ne güzel söylüyor: **Zaten aktör dediğin nedir? Oynarken varız yok olunca da sesimiz şu boş kubbeye hoş bir seda olarak kalır bir zaman sonra da unutulur gider.**" Oynadığımız replikleri bir zaman sonra doğal olarak unutuyoruz ama yaşanan güzel anlar ve güzel anılar hiç unutulmuyor. İşte tiyatronun büyüüsü de burada. Onun tadını da

herkes bilemez. Zaten bu işi anında alkış için ve geride kalan güzel anıların ve kulis-turne sohbetlerinin lezzeti için yapıyoruz. "Sersem Kocanın Kurnaz Karısı" gibi bir lezzeti tiyatromuza sunan Büyük Usta HALDUN TANER'E SAYGIYLA...

Kaan Koç

gecenin körü

Beni bir yabaniye dönüştüren şu dünyada, insanların içine karışabilmemi de kahve sağlıyor, bir başıma kaldığımda geceyi genişletmemi de.

O sabah sokakta yürürken kendimle gurur duyuyordum. Gurur demek az bile; o hissin tadına bakmaya çalıştığım an dehşete kapılıyor, kendi büyüklüğüm karşısında sırtım uyuşuyordu. Tanrısal bir edayla atıyordum her adımımı. Dudaklarımı belli belirsiz kıpırdatarak şöyle diyordum yürürken: "Bu çağdan ben geçiyorum işte, ey insanlar, aranızda tarihe damga vuracak bir adam dolaşıyor!" Göğsüne yükselmek için çok sıkı basmam gerekiyordu ayaklarımı yere. Sanki kendi kendini büyüleyen sarhoş, sakar bir büyücüydüm. Kadıköy sahilinde, iskelenin karşısındaki ışıklarda durdum sonra kalabalıkla birlikte. "Neyin var senin?" dedim, "ya aşkınsın sen ya da sabah sabah kahveyi fazla kaçırdın." Gülümsedim ve kendi kulağıma eğilerek; sen, dedim, ne kadar zeki şeysin, hemen buldun cevabı. Tekrar gurur duydum kendimle. Sonra da ışıklardan karşıya geçtim.

Ta ilk kahve ağacının bulunduğu Habeşistan'ın Kaffa yöresinden adını alan bu meret galiba beni biraz tanrıya yaklaşıtıyordu. Ya uykusuzluktan ya da keyiften sebep yapıyordu bunu. Ben, diyorum, ne kadar zeki şeyim. Her iki cevabı da buldum yine. Bunu kendime söylüyorum, Ruhi Bey'i düşünerek, kendimle konuşuyorum yürürken. İnsanoğlu hala yürüyen bir varlık çünkü insan ancak yürürken kendisiyle konuşabiliyor. Beni bir yabaniye dönüştüren şu dünyada, insanların içine karışabilmemi de kahve sağlıyor, bir başıma kaldığımda geceyi genişletmemi de. Öyleymiş diyorum ta Osmanlı'da da, hem kahvehaneler açıldıkça başlayan "gece hayatı"nın sebebi hem de Patrona Halil'den Jön Türkler'e kadar isyancıların ve muhaliflerin toplantı yeri. Ulemanın "şarapsız meyhane" dediği kahvehanelerde dudaktan kulaklara akan kahve, "her nesne ki fahim mertebesine vara, yani kömür ola, sırf haramdır" diye adına fetva çıkarılan kara bade. İsyancılar ve fetvalar diyorum, ne kadar zeki şeylermiş. Hava soğuk, ellerim ceplerimde. Acaba isyancılar ve fetvacılar Brautigan'ı duymuş mudur hiç? Sanmam.

"Bazen hayat sadece bir kahve meselesi; ya da bir bardak kahvenin ne kadar yakınlık getirebileceğinden ibaret."

Brautigan'ın, bir şiirine yaptığı bu giriş geliyor aklıma sık sık. Kapisına gittiği kadınlara duygularını bir türlü dökemeyen bir adamın, onlardan neden sadece "bir bardak kahve" isteyip durduğunu anlatan o şiir. Sonra, sevgilisi Marcia'ya yazdığı bir şiirine "Vay canına o kadar güzelsin ki / yağmur başladı" diye başlık atan Brautigan'dan, "Keşke yağmuru çağıracak kadar güzel olmasaydım" diyen İsmet Özel'e uçuyor uçarı kafam. Cemal Süreya'nın deyişiyle sesindeki söylenmemiş sözcüklerin yerine kahve kelimesini koyan Brautigan'ın, "uzun sarışın güzelliğin liselerde / ders olarak okutulsun" dediği Marcia ile İsmet Özel'in esmerliği zihnimde birbirine karışıp, ilginç bir renge dönüşüyor.

...
liselerdeki karnelerin
şöyle olmasını istiyorum:
kırılgan sırça şeylerle oynamak
pekiyi

...
balıkları öğrenmek
pekiyi
marcia'nın uzun sarışın güzelliği
yıldızlı pekiyi!"

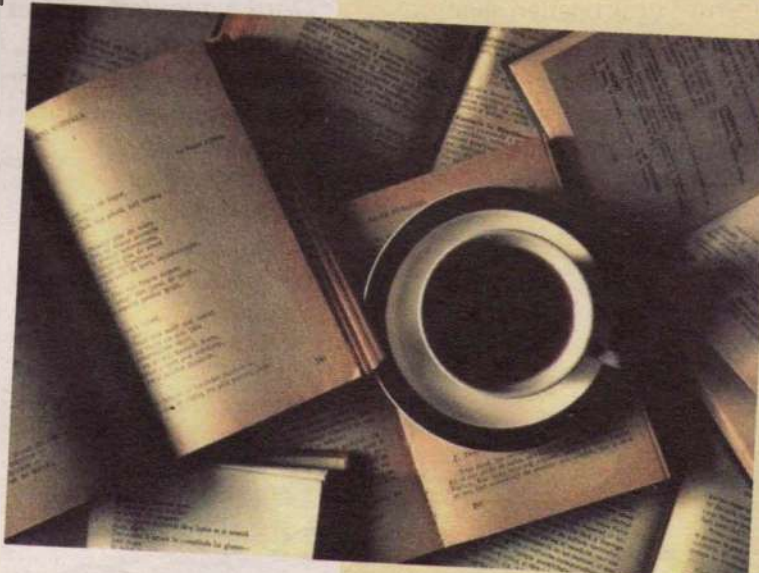
Cemal Süreya, çocuklara doğru yazdığı "Aritmetik İyi Kuşlar Pekiyi" kitabının adıyla ne demek istiyordu acaba? Defterdeki matematikten evrendeki matematiğe daha çok eğilmek gerektiğini mi? Ya da o uçmak, insanoğlunun o en eski ütopyasından hiç vazgeçmeyeceğini mi? İkarus, Hezarfen Ahmed Çelebi, Vecihi, Wright Kardeşler: "Kaç gündür adını düşünüyorum, yurdumsun ey uçurum." Şu ömründe yeteri kadar kahve içen herkesin uçaksız, motorsuz uçabileceğine inanıyorum.

Soğukta biraz titreyip bir kafeye oturuyorum. Saat sabahın körü. Kahve dediğimiz şey de sabahın ya da gecenin köründür. Siyah rengin tadı. Bir kahve söylüyorum kendime, bir kahve daha söylüyorum kendime. Sonra iki çocuk gelip oturuyor karşımdaki metal masaya. "Abla" diye sesleniyorlar kadına, "bize iki kahve versene." Çocuklar, 10'lu yaşlarda falan olmalı. Sokak çocukları, belli. Kahvelerinin yanında gelen kurabiyeleri geri gönderiyorlar, süt ve şeker istemiyorlar. "Sert olsun, ayılalım" diyor biri "abla"ya.

Kahvemden büyük bir yudum alıyorum. Kahvelerinden küçük birer yudum alıyorlar ve derhal tükürüp gülüyorlar; "Ablaaa, bu ne acıymış böyle Allah aşkına, zıkkım gibi! Şeker versene bize." Çocuklar, Türkiye'nin inadına esmerogluesmer. Onların tatlı kahve içişlerini izlerken, esmer Momo geliyor aklıma. Emile Ajar'ın Onca Yoksulluk Varken adlı kitabındaki o küçük peygamber. "Annem kürtaj olmadığı gün, bir cinayet işledi" diyordu Momo. Momo'nun annesi, onun deyişiyle, kendini kıcıyla savunan bir hayat kadınıydı. Brautigan da, Kürtaj isimli romanında, kusursuz güzelliği yüzünden utanan ve hep çirkin şeyler giyen bir kadını, Vida'yı, onun yaşadığı aşkı ve kürtajı anlatıyordu.

Yarım saat önce neredeyse havalanan ayaklarımı yere mihlayan, tüm coşkumu söküp alan şey hangisi yani? O çocuklar ve Momo'nun yazgısı mı, yoksa Vidâ'nın kendini mutsuzlukla dolduran güzelliği mi? "Ne kadar benim hesap?" diye sesleniyorum kadına. Çocuklar bu sabah o kahveyle, birden büyüdüler. Fakat henüz haberleri yok. Anlayacaklar. Çünkü bu hayatta her şey bir kahveyle başlayıp bir kahveyle bitiyor.

İnsanoğlu hala yürüyen bir varlık çünkü insan ancak yürürken kendisiyle konuşabiliyor.

Hayko Bağdat

yozgatlı

Beyrut Havaalanı'nda ilk karşılaştıklarında hiç konuşmadan sarılıp neredeyse 25 dakika ağlaştılar desem inanın abartmış olmam. Karşılamaya Beyrut'taki akrabalarının yanı sıra dört komşu Ermeni aile daha gelmişti.

Yetvart, o şehri hayatında bir kez olsun görmemiş olsa da sorulduğunda "Yozgatlıyım" demekten garip bir haz alıyordu. Ne de olsa babası Artin orada doğmuş, on üç yaşına kadar Yozgat sokaklarını arşınlamış ardından İstanbul'a gelmişti. Ve bu kadarı ihtiyacı olana gönül rahatlığıyla "Yozgatlıyım" demek için yeterli veriydi. Ayrıca "Yozgatlıyım" dediğinde gelebilecek pek çok cahilce soruyu önceden kestirip atmış oluyordu.

- **Adın Yetvart mı? Ne garip isim yahu. Nesiniz siz?**

- **Ermeniyim ben.**

- **E nereden geldiniz bu ülkeye?**

Bir defasında dayanamayıp "Nereden geleceğiz ulan, asıl buradan gittik biz be" diye patlayıvermişti de karısı Ağavni akşam evde çok kızmıştı olan bitene. "Buradan gittik biz" meselesi Yetvart için gerçekten de husumetli bir konuydu. Uğursuz zamanlarda yola çıkarılan Ermeni kafileleri içerisinde olan, Yozgat'tan Suriye çöllerine sürülen sülalesinden sadece babaannesi Takuhi ile küçük oğlu Artin sağ kalmıştı diye biliyordu. Oysa bir amcasının ölmediğini, Müslüman bir aile tarafından saklandığını, biraz büyüyünce gördüğü kötü muameleden sıtkı sıyrılıp o evden kaçtığını, binbir badire atlattıktan sonra Beyrut'a ulaştığını, orada bir aile kurduğunu öğreneli daha altı ay bile olmamıştı.

Bu altı ay boyunca her gün telefonla konuşmuşlardı. Amcası, yengesı, amca çocukları, amca çocuklarının çocukları, Yetvart, Takuhi, onların biricik oğulları Tanyel... Keşke babası Artin sağ olaydı da bu hallerini göreydi diye her telefon konuşmasından sonra söylenip duruyordu Yetvart. Aralarında hep Ermenice konuşuyorlar, Artin arada Türkçeye döndüğünde amcası Kapriyel cevap vermez oluyordu. Bunca yıl sonra dili unutmuş olmalı diye düşünmüştü. Ta ki "Hadi amca topla aileyi gel memlekete. Kalabildiğiniz kadar kalın. Hem bizimle hem memleketle hasret gidermiş olursunuz." diyene kadar.

Kapriyel amca böğürürcesine, üstelik Türkçe haykırdı: "Sakın ola. Sakın olaaa. Bir daha ağzından duymayacağım bunu. Atamı, babamı, bacılarımı mezarsız ölümler haline getirenlerin arasına mı geleyim? Evimizi, huzurumuzu, ailemizi çalanların ortasında mı kalayım? Kapatırım bu telefonu yüzüne bir daha da duyamazsın sesimi oğul. Sakın ola. Sakın olaaa..."

Ne diyeceğini bilememişti Yetvart.

Tanyel'in sömestr tatili geldiğinde Beyrut'a uçak biletleri alınmış, bavullara kıyafetten çok hediye istiflenmiş, aileden kalan tüm fotoğraflar, anı eşyaları toparlanmıştı bile. Beyrut Havaalanı'nda ilk karşılaştıklarında hiç konuşmadan sarılıp neredeyse 25 dakika ağlaştılar desem inanın abartmış olmam. Karşılamaya Beyrut'taki

tüm akrabalarının yanı sıra mahallelerinden dört komşu Ermeni aile daha gelmişti. Eve gitmeleri düğün konvoyu gibiydi. Kornalara basıyorlar, camdan mendillerini sallaya sallaya araba teybinden çalan şarkılara tempo tutuyorlardı.

Eve vardılar. Yılbaşı gecelerini aratmayacak bir sofraya kurulmuştu. Biber dolması, plaki, pastırmalı humus, içli bulgur pilavı, pezzik cacığı, helle, çullama, tandır kebabı, şöbiyet. Gece yine acıkırlarsa diye paça çorbası. Bir de 70'lik Lübnan rakısı. Arada birbirlerine sarılmak için davranmalarını saymazsak neredeyse sabaha kadar hiç kalkmadılar sofradan. Önce ölmüşlerini andılar. Aile üyelerinin akıbetlerini bilmemekle lanetlendikleri kötü büyü bozulmuştu sanki. Kapriyel amca hem kendi anlatırken hem de anlatılanları dinlerken ağlamayan tek kişi olmuştu masada. Arada tok bir sesle "Mekanları cennet olsun. Çok çektiler çünkü" deyip duruyordu sadece.

Sonra yaşayanları konuştular. Kim ne okudu, ne meslek edindi, kiminle evlendi, kaç çocuğu oldu, çocuk ne okuyor, ne iş yapmak istiyor derken sabahın ilk ışıkları salona düşmeye başlamıştı.

"De hadi yatalım artık. Daha on günümüz var be. Her şeyi bugün konuşursak yarın ne edeceğiz? Hadi bakalım toparlanın. Odalara!" Yetvart öğlene doğru uyandığında amcası Kapriyel dışardan eve yeni geliyordu. Taze ekmek almaya gitmiş olmalı diye düşündü. Ev ahalisi miskin miskin uyuyordu ve pek de kalkacakları yok gibiydi. "Amca hadi bir turlayalım. Mahalleyi göreyim, esnafı göreyim." dedi Yetvart. Kapı eşiğine geldiğinde, ayakkabılıkta aranmaya başladı ama ayakkabılarını bulamadı. Ağavni'nin, Tanyel'in ayakkabıları oradaydı işte. Tam onların yanında duran gıcır gıcır rugan onun değildi ama. "Aranma oğul, yeni ayakkabı aldım sana. Onu giyiver" dedi Kapriyel amca. "Yahu amca, niye böyle bir şey yaptın? Rahattı benim ayakkabılarım. Yol yürüyeceğiz, vurur bunlar şimdi ayağımı. Hadi ver de giyeyim benimkileri."

"Uzatma be oğul. Giy işte bunları. Sordum, en rahatı bu dediler. Giy işte."

"Ama amca..."

"Uzatma işte" diye bir bağırdı ki Kapriyel amca, ev halkının yarısı uyandı bu sese.

Sonra kıpkırmızı oldu suratı. Alt dudağını neredeyse kanatacağı ısırmaktan. Kan çanağı halinde gözlerinde daha fazla tutamadı yaşlarını. İki gözünden iki yanağına aynı hızda akmaya başladılar.

"Oğul o ayakkabı vatan toprağına basmıştır. Aldım sakladım onu kendime. Kıymetlidir. Gayrı sana vermem ben onu. Al giy şu ruganları işte. Uzatma artık."

Yetvart, Kapriyel amcasının Türkçe konuştuğunu ikinci kez duymuştu...

venus Kafası

evin en akıllısı

Televizyon kumandasına gıcık olan 80 yaşındaki adam, bir anda selfie çekmeye başladı evin salonunda. Elbette şaşkınsınız. Dedenin bu akıllı telefon önyargısını kıranın ne olduğunu düşünüyoruz.

Bu satırları size yakın gelecekte yazıyorum. Gerçi siz okuyunca geçmiş olacak ama olsun. Bana göre şu an gelecek. Bizim yılbaşı partisine kim gelecek?..

Evet, son günlerde en büyük sorunumuz bu. Evde yılbaşı partisi yapacağız. İşten, mahalleden, okuldan kim varsa çağıracağız. Acaba kimler gelecek?

Ama konumuz bu değil. Konu akıllı telefonlar ve evimizin tonton

dedesi. Bu yılbaşı partisi bizim için önemli. Çünkü gelecek yıl ailemize yeni bir akıllı bıdık katılacak.

Yılbaşı ağacı aldık, abur cubur aldık, güzel filmler aldık, video oyunları aldık, masa oyunları aldık. Aldık da aldık. Bildiğin aldık. Ne varsa aldık. Fakat iyi aldık.

Hakikaten güzel aldık. Evimizin neşe kaynağı

kedimiz Fıstık'a da yaş mama aldık. Yeni yıla mutlu girsin diye. Hem yeni yılı, hem de ailemizin yeni üyesini karşılayacağız.

İkisine birden hoş geldin diyeceğiz. Bizimle yaşayan dedemize de akıllı telefon aldık. Aslında biraz muzurluk yapmak istedik.

Bizim büyükbaba, teknolojiyi zararlı bulanlardan. Evdeki televizyonun kumandasına bile önyargı ile bakıyor. Eski toprak sonuçta. Kendi işini kendi yapmaya alışmış. Neymiş öyle oturduğun yerden televizyona hükmetmek, tek dokunuşla çay demlemek, fırını ayarlamak,

kombiyi sen eve gelmeden yakmak falan...

Bunlar insanları tembelliğe itermiş. Hele o akıllı telefonlar da neyin nesiymiş? Onların akıllı olduğunu kim söyledi bir kere? Akıl, insana mahsus bir özellikmiş.

El kadar alet nasıl akıllı olacakmış. "Ulan bunu şarja ben takıyorum. Bunun nesi akıllı? Şarjı bitince marul gibi kalacak öyle" diyor. Sosyal medya falan

hak getire zaten. Twitter, Facebook en azılı düşmanı. Bu tonton dedemize de bir akıllı telefon hediye edelim diye düşündük.

Hediyeleri, yılbaşı ağacımızın köşesine koyduk. Üstlerine de hediyelerinin sahiplerinin isimlerini yazdık. Dede her şeyin farkında tabi... Biz isteyken kendi hediye paketini bulmuş ve açmış. İçinden çıkan Vestel Venus V3'ü çıkarmış. İçine dedenin en sevdiği oyun olan okey ve tavla yükletmiştik. Evin Fıstık Hanım'dan sonra ikinci yaramazı sayılan komşu çocuğu Eylem, dedem için telefonu açmış, menülerini öğretmiş, nasıl kullanacağını göstermiş. **Akşam eve bir geldik dede, elinde V3 ile koyu bir tavla partisine dalmış. Biz gülmemek için kendimizi zor tutuyoruz. Öyle alışmışlar ki birbirilerine.** Gerçi sadece tavla ve okey onuyor. Biz bu hayret verici dönüşümü izliyoruz. Derken dede, işleri büyüttü. Selfie çekmeye başladı. Gerçi fotoğrafı çeken kendisi değil. V3, akıllı telefon dedik ya, sandığınızdan daha akıllı. Yüz hareketinizi tanıyıp, göz kırptığınızda fotoğrafınızı çekiyor. 8 MP ön, 13 MP arka kamerasıyla öyle de net fotoğraflar çekiyor ki, inanamazsınız. Televizyon kumandasına gıcık olan 80 yaşındaki adam, bir anda selfie çekmeye başladı evin salonunda. Elbette şaşkınsınız. Dedenin bu akıllı telefon önyargısını kıranın ne olduğunu düşünüyoruz. Derken dede, kendi kendine anlatmaya başlıyor bir akşamüzeri. **"Çocuklar ben bu akıllı aletleri sevmezdim. Gavur icadı derdim neticede. Ama bu başka. Bunu Vestel yapmış. Yani Türk yapımı. Üstelik kendini akıllı sanan pek çok akıllıdan daha akıllı. Baksanıza, neler neler yapıyor. Hem ben bunun daha 10'da birini ancak kullanabiliyorum. Kim bilir daha ne marifetleri vardır bunun."** Dedenin teknoloji alerjisi, yerli malı duyarlılığına mağlup olmuştu. Şimdi biz mağduru. Evde adım atamıyoruz. Mutfakta yemek yaparken arkanızdan ani bir deklanşör sesi ve flaş patlaması. Dedeye yakalandık... Balkonda çamaşır asarken bir video kayıt sesi. Salonda uyuklarken dedeyle aniden selfie keyfi. İçinden çıkılacak gibi değil. Şimdi tonton dedemizin, akıllı telefonuyla yılbaşı partimizi sabote etmesinden endişe ediyoruz. Evin kedisi Fıstık bile, magazine malzeme olacağı korkusuyla ortalarda görünmüyor. Çünkü tonton dede, acar magazin muhabirine dönüştü. Neyse ki elindeki şeyin bir telefon olarak da kullanılabildiğinin farkında değil. Yoksa düşünsenize sürekli telefondan bize mesaj atacak, Twitter'dan mention atacak, Facebook'tan dürtecek... Ailenin en akıllısı Vestel Venus V3'ü dedeye yılbaşı hediyesi olarak vermekle iyi mi ettik, kötü mü bilmiyoruz. Şimdi yılbaşı partimizi bekliyoruz. Yahu dede, dur yazı yazmaya çalışıyorum çekme!..

Bu bir ilandır.

Nihat Sırdar

kahve muhabbetleri

Henüz kahveye gitmeye başlamamışız. Bilardonun saat ücretine maçlar yapıyoruz ama gözümüz hep kahvede. Her mahallenin bir veya birkaç kahvesi vardı o zaman Paşa'da.

Atari salonlarından sıkılıp bilardo salonlarına yatay geçiş yaptığımız zamanlar. Üç top oynayan abilerin hepsinin bir şekilde Semih Saygıner'le arkadaş olduğu, çektirme, karşı banttan görme, falso verme gibi teknik konularda eğitim verme duygularını "Ver lan şu istakayı. Öyle vurulmaz ona" cümleleriyle açığa vurdukları zamanlar.

Henüz kahveye gitmeye başlamamışız. Bilardonun saat ücretine maçlar yapıyoruz ama gözümüz hep kahvede. Her mahallenin bir veya birkaç kahvesi vardı o zaman Paşa'da. Ama kahvenin kıdemli kadrosu illa o mahalleden olacak diye bir kural yoktu. Çaycı veya garsonla yapılan hesap kavgası veya çok gürültülü masa olmaktan kaynaklı kovulmalar neticesinde başka kahvelere kayılıyor, oranın gedikli oluyordu.

İlk kahve deneyimlerimi lisede öğle aralarında okuldan kaçtığımız Zeytinburnu'nda yaşadım. Öğle saatlerinde boş olan kahveler yaş durumuna pek takılmıyor, öğrencilere ses çıkarmıyordu. Milli sporumuz okeyle başlayan seans 51'den yola çıkılarak 51 sayısı az olduğu için 81'e çıkarılmış oyunla devam ediyor sonu mutlaka pis yediliye bağlanıyordu. Lise bittikten sonra asıl kahve muhabbeti mahallede başladı. Meşeli Mescit kadrosu olarak ben, Murat, Vizviz İsmail, Serdar, Yeniçeşme kadrosundan ise Erdiç, Farabi, Ayı Mesut, Şebek İsmail, Cılmo Yılmaz ve nadir olarak iştirak etmekle birlikte Haluk kahve müdavimleri olmuştuk. Akşam işten gelip yalap şap yenen yemeğin ardından hemen Fazlı Abi'nin sonradan mahallenin spor takımına da ismini verecek İmren Kuruyemiş'in köşesinde buluşuluyor, ardından kahveye geçiliyor ve kadro sayısına göre bir veya iki masa kuruluyordu.

İlk kahvemiz hemen bizim evin karşısındaki Acar Kiraathanesi'ydi. Sahibi Yusuf Abi üst kattaki normal kahvenin altında küçük çaplı kumar oynatıyor, gecenin belli bir saatinden sonra afilli arabalı abiler geliyor, üst kat kapanıyor ama alt katta oyun devam ediyordu. Her akşam sektirmeden tam olarak saat 10'da gelen Silivrikapı karakolu ekip arabası istihkakını camdan alır, turunu diğer tüm kahvelere uğrayarak tamamlardı. Bu ödeme gece kumar oynamaya gelen abilerin rahatı için önemliydi tabii.

Biz genel olarak kahvenin ortacısı Mürsel'le muhatap oluyor ve bezdiriyorduk. Küfür katsayısı epey yüksek oyunlarımız sırasında doğal olarak çok gürültü çıkıyordu. Çok küfür edilirdi ama öyle anneye, aileye küfür edilmez, küfürdeki yaratıcılık karşılıklı kullanılırdı. Dışarıdan bir duyan olsa ve edilen küfürlerdeki eylemlerin gerçek olduğuna inansa başkalarına bizim kahveyi kesin eşcinsel kahvesi diye anlatırdı.

Bir süre sonra gürültümüzden ama özellikle Mesut'un gürültüsünden dolayı ilk kahvemizden kovulduk.

Sonraki adresimiz Sipahi Kahvesi oldu. Silivrikapı'daki yeni kahvemiz Kastamonu Azdavaylılar Derneği adı altında faaliyet gösteren ama bir tek sahibi Faik Abi Kastamonulu olan bir kahveydi. "Adı altında" derken fiziken gerçekten adının altındaydı kahve. Tabelanın olduğu ofisin altındaki yarı bodrum

kahveye çevrilmişti. Hiçbir zaman o ofiste Azdavaylılar'ın bir toplantısına şahit olmadık. Faik Abi her gün mutlaka jilet gibi bir takım elbise, kolalı gömlek, kol düğmeleri, kravat iğnesi ve ayna gibi ayakkabılarla kahvede olurdu. Kapının önüne çekilmiş ve müteahhitlik günlerinde alınarak özenle korunmuş 190 Merso mutlaka her sabah yıkanır, sahibine yakışır bir şekilde park halinde beklerdi. Tüm karizmasına rağmen Faik Abi zaman zaman sinirlenerek kovduğu çaycıların yerine ocağa geçer, kol düğmelerini çıkarıp cebine koyduktan sonra gömlek kollarını özenle sıvayarak bulaşık yıkar, çay doldururdu. Kahvedeki işsizlerden biri gönüllü garsonluğa terfi eder, uzun zaman bu düzenle gidilirdi. Sipahi'de düzenli olarak her akşam iki masa müşteri olduğumuz için başlarda epey bir ihtimam gördük. Ancak gerçek yüzümüz ortaya çıkıp, ortalığı kaynatmaya başlayınca kavgalar başladı. Ortacı Kemal Abi bizi seviyor, muhabbetlerin içine giriyordu. Faik Abi ise zaman zaman bize çok kızıyor hatta bir gün dayanamayarak sıradan hepimize küfür sallayan Ayı Mesut'a ocaktan kafasını çıkararak "Ne koydun be Mesut, ne koydun beee" diyerek ayar veriyordu.

Kahvelerin kendine has bir dünyası vardır. Alışkanlıklar her şehre, ilçeye hatta köye göre değişiklik gösterir.

Trakya'da köy kahvelerinde her daim bira bulunur mesela. Alkol ruhsatı yoktur. Zaten ruhsata gerek de yoktur. Trakyalı isterse içer. Bunun önünde duracak ruhsat daha icat edilmemiştir. Şehir kahvelerinde kimi enteresan içecek çeşitleri vardır. Lüks kola mesela. Üzerine fındık atılmış kola lüks koladır. Fiyatı biraz fark eder. Mevsimine göre ıhlamur, kuşburnu demlenir, oralet hiçbir zaman menüden çıkmaz. **Pilavcı, sandviççi, simitçi gibi kimi seyyar satıcılar düzenli olarak uğrar, kahve halkını varsa eğer kahvenin lezzetinden bıkılmış tostundan kurtarır.**

Kiraathanenin anlamı "Müşterilerinin okumaları için gazete, dergi ve kitap bulunduran geniş, temiz ve iyi döşenmiş kahvehane" olduğundan her daim küçük de olsa bir kütüphane bulunur. İçinde muhtemelen bir zamanlar otuz kupona kitap veya ansiklopedi veren gazetelerden alınmış ama evde yer kalmadığı için şutlanmış yayınların olduğu bu dolaplar genelde tozlu olur. Çünkü halkımız okumaz. Bunu bilen kahveci de konuyla çok ilgilenmez. Mahallede veya kahve çevresinde bir olay olduğunda toplu olarak hareket edilir. Cenaze, düğün nişan gibi organizasyonlara bir kahve temsilcisi tüm kahve adına gönderilir, kavga durumunda zulada saklanmış sopa, levye, boru gibi çeşitli aksesuarlarla anında olay yerine intikal edilir. Yakın çevrede meydana gelmiş adli bir olay için bilgi toplamaya gelen sivil polis sıradan müşteri gibi kahveye geldiğinde kabak gibi ortaya çıkar, ortacı hemen kendisine kahvenin ikramı çayı götürür, açığa çıkan memur usulca kahveden uzar. **İyi bir kahvenin sağlam bir oyun malzemesi stoku olmalıdır. Yeni gelen müşteriye sıfır kağıt açmak, hatırlı müşteriye plastik değil ağaç**

okey istakası vermek adettendir. Oynanan her oyun partisinde tabelanın (sayıların yazıldığı kağıt) arkasına içilenler yazılır. Tercihe göre son ikiye veya sonuncuya hesap ödetilir. Bizim 90'lı yıllardaki oyun repertuarımız ağırlıklı kağıt oyunlarından oluşurdu. 81, dost kaziği, pis yedili, keriz, pişti, ihaleli batac en çok oynadığımız oyunlardı. İçlerinden en eğlencelisi dost kaziğiydi. Bilmeyenler için dev kıyak olarak dost kaziği şöyle oynanır; 52'lik deste dağıtanın sonrasındaki oyuncu tarafından kesilir. Kesen üstten veya alttan dört kağıdı açık şekilde masaya dizer. Dağıtan her elde 4 kağıdı oyunculara dağıtır. Oyuncu elindeki kağıtla yerdeki kağıtlardan aynı olan varsa alır ve yanındaki oyuncunun önüne koyar. Yoksa yere bir kağıt atar. Sıradaki oyuncuda yerdeki kağıt varsa o kağıdı alır sonrakinin önüne koyar. Böylece mümkün olduğunca çok kağıdı yanındakinin önüne yığmaya veya varsa elindeki kağıtlarla önünde yığılı olanlardan kurtulmaya çalışmakla oyun devam eder. Üçlülerin her biri 30 sayı olduğundan en nefret edilen kağıt odur ve herkes sona saklar. Sen kendini uyanık zannederken başlattığın üçlü akımı, dört kağıdın sana kadar gelmesiyle son bulur ve en büyük kaziği yersin. Oyunun ismi de buradan gelir. Küfürlerin ve "nasıl geçirdim, nasıl koydum sayıları" sevgi cümlelerinin havalarda uçuştugu bir oyundur. 40 yaşına gelmiş herifler olarak kahvede buluştuğumuzda aynı sevgi cümleleriyle bağıra çağıra oynadığımız da doğrudur. Ama asıl önemli oyun okeydir. Milli sporumuza ayrı bir bölüm açmak gerekir. Bizim kahve akşamları da zaten genelde okeyle başlar, kağıtla devam ederdi. Tam da 2 sayı düşerek oynadığımız normal oyundan sıkıldığımız günlerde bizim oralarda "Trabzon" diye anılan bir okey türüyle tanışmıştık. 51 oyunu gibi 11 el oynanan bu oyunda oyun bittiğinde per haricinde kalan sayılar yazılır. Üstelik kalan sayılar okeyin rengine göre farklı katlarla çarpılır. Kırmızı 5, siyah 4, sarı 3, mavi 2 kat sayı demektir. Normal bitişlerde yüz, okey atarsanız da renge göre yüzle çarparak sizden sayı düşülür. Dolayısıyla 10 el boyunca hiç bitemeyenin son elde kırmızıda okey atarak partiden çıkma şansı olur. Oyunun Trabzon yöresiyle bir alakasını çözebilmiş değiliz. Ama ilk olarak kahvede Trabzon diye öğrendiğimiz için ismi öyle kaldı. Bütün bunların haricinde tüm bu oyunların, yapılan mavraların, küfürlerin, şakaların aslında geniş bir terapi olduğunu anlamamız için büyümemiz ve mahalleden ayrılmamız gerekti. Evlenip bir bir eksilince kadro, kahveye gidilemez oldu. Önce haftada bir, sonra ayda, 2 ayda ve nihayet senede bir yapılan kahve buluşmaları artık cenazeden cenazeye olmaya başladı. Hayatın biriken stresinin böylesine atılabileceği başka bir ortama girilemediği için de herkes antidepresanlara başvurdu. Sonra teknoloji imdada yetişti ve kahve grubu vatsapta buluştu. Şimdi işi biraz daha ileri götürüp onlayn kahve ortamı yaratıp işyerinden bu oyunları oynayabilir miyiz diye düşünüyoruz. sipahikahvesi.com diye bir site mi kursam acaba?

Pınar Aksel

afili sandık

Kadıköy'de Eminönü – Karaköy vapur iskelesini geçtikten sonra sağda "Gel parlatalım abi" diyerek çağırıyor sizi ayakkabı boyacıları... Bu boyacılardan biri Muharrem Abi, Ardahanlı. 20 seneden beri aynı yerde bu işi yapıyor. Boyacılığa nasıl başladığını sordum o da hem nasıl bu mesleğe başladığını hem de mesleğinin püf noktalarını anlattı:

► Ayakkabı boyacılığına nasıl başladınız?

Bu mesleği abim yapıyordu. Ben de liseyi bitirdim Ardahan'da, sonra İstanbul'a geldim. O zamanlar Kadıköy Yeldeğirmeni'nde bekar evinde abimle birlikte kalıyorduk. Ben de kendi işim olsun istedim ve boyacılığa başladım. O zamanlar iyi para kazanıyorduk boyacılıktan. Bir gün abime 'İyi para kazanıyoruz boyacılıktan, bekar evinde bu sefaleti çekmeyelim ev alalım kendimize' dedim. Oturduğum evimi bu şekilde aldım. Her şeyimi bu işle yaptım. Düğünümü yaptım, ev aldım, arsalarım oldu hepsini bu iş sayesinde yaptım.

► İyi ayakkabı boyası nasıl yapılır?

Ayakkabıyı ilk boyamaya başladığınızda pek bir şeye benzemez asıl mesele ciladadır. İlk önce cilayı ayakkabıya iyi yedirmek gerekir, daha sonra hızlı hareketlerle fırça yapacaksınız ki ayakkabı cilayı yesin ve gıcır gıcır gözüksün. Boyacılığın en zor yanı kış mevsimidir. Soğuk ve yağmur bizi çok zorluyor. Bir de kış mevsimi olduğu için günler kısalıyor ama bu beni çok etkilemiyor çünkü ben ne olursa olsun öğlen 12'den gece 12'ye kadar buradayım.

► Günde kaç para kazanıyorsunuz?

Valla bu zorlu koşullara katlanmama değişiyor çünkü günlük 200 TL kazanıyorum. Annemi, babamı, kardeşimi, eşimi ve kendimi buradan kazandığımla geçindiriyorum. Burada herkes bu paraları kazanamıyor çünkü önemli olan işini temiz yapıp sabit müşteriyi tutmaktır. Eskisi gibi insanlar ayakkabılarını boyatmıyorlar. Gerçi hiçbir iş eskisi gibi değil. Ayakkabı boyacısı denince akla ilk yaşlılar ayakkabı boyatır gibi geliyor insanlara ama kesinlikle böyle bir şey yok. Benim müşterilerimin içinde gençler de var yaşlılar da. Bazılarıyla da arkadaş gibiyiz; aile sorunları olsun, iş olsun, memleketin durumu olsun, her konudan konuşuyoruz ama bazı müşteriler de bu durum olmuyor.

► Bütün ayakkabı boyacıları sizin kadar para kazanıyor mu?

Hayır, benim para kazanmamın bir diğer nedeni; 20 senedir Kadıköy'de olmam çünkü burası çok işlek bir yer. Vapur, metrobüs, metro, her şey burada. **Bizim işte para kazanmak istiyorsanız işlek bir sokak veya caddede bulunmanız gerekiyor. İşlek bir yerde değilseniz iş yapamazsınız. Biz de bu işlek yerde durabilmek için aylık belediyeye 165 TL işgaliye parası ödüyoruz.** Eskiden böyle para alma durumu yoktu ama zaman ilerledikçe sahte boyacılar ortaya çıkmaya başladı. Bizim şimdiki gibi tezgah topla tezgah aç derdimiz yoktu. Burada sabit kapalı yerlerimiz vardı. Sahte boyacılar Kadıköy'de parkta izinsiz boyacılık yaparak yer işgal ediyorlarmış. Kadıköy halkı da bunu görüp rahatsız olmuş ve belediyeye şikayet etmişler. Bizim hiç suçumuz olmamasına rağmen bizde zan altında kaldık ve belediye sabit kapalı yerlerimizi kaldırdı. Şimdiki bulunduğumuz yerleri alabilmek için canımız çıktı."

► Son olarak boyacılığın bir raconu var mıdır?

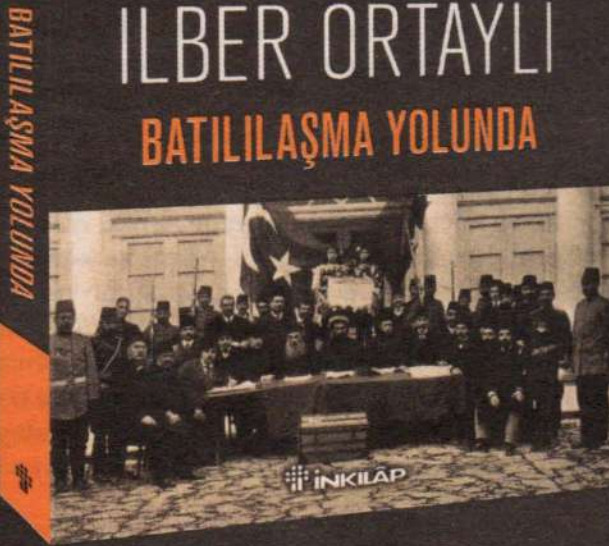
Olmaz mı... **Boyacılığın raconu cila, fırça ve afili sandıktır.**

İNKILÂP KİTABEVİ'nde

İLBER ORTAYLI KİTAPLARI

İLBER ORTAYLI
BATILILAŞMA YOLUNDA

İLBER ORTAYLI
İSTANBUL'DAN SAYFALAR

YENİ KİTABI OCAKTA TÜM KİTAPÇILARDA

İNKILÂP

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanal Mağaza • İSTANBUL / Fatih Historia • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Levent Metrocity
İSTANBUL / Acarkent Coliseum • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport • İSTANBUL / Maltepe Carrefour • İSTANBUL / Beykent Perla Vista • İSTANBUL / Ataşehir Migros
• İSTANBUL / Çagaloglu Sirkeci • İSTANBUL / İNKILAP KIDS Acarkent • ANKARA / Atlantis City Avm • İZMİR / Balçova • İZMİR / Çiğli • BURSA / Nilüfer

www.inkilap.com

Başar Başaran

korkunçtur yalnızlığımız

Önce inanmak terk etti seni, sonra sevişmek. Kalbini unuttun, gözlerini kuruttun. Çatırdıyorsun. Ne görmüş geçirmiş bir yaprak gibi güzel, ne de kesilen bir ağaç gibi heybetlisin...

Size korkunç bir yalnızlık anlatıyorum. Tamamlanmamış sözünde bir ölünün içinde kalan son heceyi düşünüyorum. Işıklar kapanmış, cansız bedende hapis, bir dilin ucundan gerisin geriye boşluğa düşmüşsün. Bir kelimenin son hecesinin tek başına yaşamayı ne bilirsin. Artık ne bir merdiven kalmış gün yüzüne çıkacak, ne de bir yol. Kesip atsan şu bacaklarını yeridir. Ölmüş bir adamın içinde yürümek kolay değil. Ukdelerin çılgınlığını duyacaksın. Beddualar uğuldayarak esecek. Pişmanlıklardan bir nehir ağır ağır köpürerek akacak. Yerlerde paslanmış düş kırıkları, unutulmuş hatıralar. **Sahibinin peşinden ölen ağaçların dallarından günahlar sarkar.** Gökte bir yıldız sönerken göreceksin. Ne bir damla nefes kalmış içeride, ne de bir parça umut. Hava soğuyacak sarmaşıklar tutuşurken. Isınmak için dokunsan yanacaksın, solusan boğulacak, bundan böyle ne söz aldıysan unutacaksın, imdat sesini kimse duymayacak. Ölen dünyanın kendisini kurtardığını anlayacaksın. Olan hep sana olacak.

Yürüyorsun boşluklar boyunca. Bir ölünün içinden nasıl çıkılır düşünerek. Anlıyorsun dünya üstünde seni anlattığımı. Diğer insanlar cehennem. Uzay karanlığında bir mavilik sönerken şehrin parlayan ışıklarında duruyorsun, soruyorsun. Ne olacak bana? Anlatmıştım kapıcının hikâyesini hatırlıyorsun. Bosna'ya bombalar düşmeden evvel komşuları anahtarları ona bırakıp terk ediyorlar apartmanı. Karısı, bir de kızı var o zaman beş yaşında, galiba hala beş yaşında. Hiç görmedim rüyama girip duruyor. Bakıyor kızına, karısına, çanağın içine koyduğu binanın gerisinin anahtarlarına. Öyle bakıyor. Sonunu bekliyor. İçinde değil dışında ölen birisi var tıpkı sana benziyor. O kapıcının duvarlarını hatırlıyorsun, delik deşik kurşun izlerini, sirenleri, sığınakları, sonra sevgililerini, kimseleri beğenmediğini, babanı, anneni, içinde susmayan kederi... Dünyanın öldüğünü görüyorsun, işte o vakit başlıyor yalnızlığın. O halde bir daha dünyaya gelsen ne olurdu değil asıl soru, dünya bir daha dünyaya gelse nasıl olurdu. Otobüs duraklarında bir başına, üzerine gelen şehre bakıp son hecenin yalnızlığını duyuyorsun. Kulakların döküldü çocuk, ellerin delik deşik. Bir süleymancık telaşına kesti hayat, altına saklanacak taş bulamıyorsun. **Vardi bizim bir söyleyeceğimiz hatırlar mısın? Hani bir dergi sayfası verseler, dünyayı değiştiririm sanıyordun.** Her kelimende devir çökecekti, insanlar dize gelecekti, herkes bir kendine gelecekti, hadsizlere had bildirmeye, yoksullara esvap giydirmeye, başka şekilde yaşanabileceğini anlatmaya geliyordun. Yan dönsen mısraların yastığa akıyordu. Ne diyecektin hatırlıyor musun, işte yalnızlık söyleyeceğini unutmamış öğreniyorsun. Seza Hanım geliyor aklına, eski dizlerinde eski battaniye,

**Yalnızlık
dünyanın ölüsünde
yaşamaya
çabalamakmış
anlıyorum.**

Bostancı'daki evin loşunda, yarım bulmacalar, kalorifer kokusu ve sigara böreği, tastamam hatırlardı geçmişini. Ona bakıp yalnızlığına üzülürdün. Ölümüne yakın olmasına dertlenirdin. Kim ölüyor kimden kere bilmezdin. Aptallığına doyma. Sana astragan paltolu sinema çıkışlarını anlatan bir kadına üzülecek kadar kibirliydin. Şimdi anladın mı yalnız olanın sen olduğunu. Bir yere varmayan gençliğin pranga olduğunu. Demek kendine değil sana üzülüyormuş Seza Hanım, anlıyorsun.

Hafızanın düştüğünü söylüyorum. Sırp tankları her yerde. Lambaları tek tek ölen eski avizeler gibi kısıldı ışığın. Yapacak bir şey yok. Masaya düşmüş bir buz gibi eriyorsun. Ne konuşuluyor anlamıyorsun. Önce inanmak terk etti seni, sonra sevişmek. Kalbini unuttun, gözlerini kuruttun. Çatırdıyorsun. Ne görmüş geçirmiş bir yaprak gibi güzel, ne kesilen bir ağaç gibi heybetlisin. Öyle içinden karıncalanmış, kendi cesedini bagaja koymuş gidiyorsun. Sarardı ortalık. Gerçeğin acımasızlığından başka gerçek var mı? Bir damla asit oldu hakikat avucunu yakıyor. Bırak istediği kadar kanasın, geriye boşluk kalıyor. **Kendini ciddiye alarak okuduğun kitaplar nerede, sayfalar seni çoktan unutmuş. Ne varsa kayıp gidiyor avucundaki delikten. Hesap ettikçe açık veriyorsun.**

Alıracaksın buna. Ölmüş bir adamın içinde hecesin, ıssızlıktan başka bir şey yok. Boğuk ağlamalar duyuyorsun dışarıdan. Bir kalbin eskisine bakıyorsun. Dokunuyorsun, ölmüş bir hayvan gibi şişmiş kendi göğsünde. Aşık da oldu sorsan, yandı da, büyük fikirlere de inandı, türkü söyleyince de ağladı, çocuğunu kokladı, ağzında sevgilinin saçları bir sabah huzurla uyandı. Nereye gitti bütün bunlar, neşeler, tutkular, söylenmiş kocaman laflar? Görmediklerimizin görkeminden bahsediyorum. En çok soyut olanın yitmesi yakıyor beni. İdelerin çöküşüne ağlıyorum. Apaçık duyduğun şu ilham meğer bulanık suları gibi çekilip gidermiş Çin Denizi'nin. **Yalnızlık biraz da haksızlıkmış. Bir hecenin yettiği kadar mana kalıyor senden geriye. İnandır bakalım kimi inandırabilirsen bir zamanlar yaşadığına.**

Rüyamda bir yerlerden ateş ediyorlar şimdi. Kucağımda bebeğimle meydanlardan kaçıyorum. Çığlıklar, sirenler, mermi ısıkları. Ne yana dönsem insan, çarptıkça yenisi geliyor. Kafamı kaldırıyorum helikopterler, sarı dumanlar, binaların penceresi gözümü alıyor, bakamıyorum. Yere çöküyorum. Asfalta sürten demir sesinden ürküyorum. Kızımın başını göğsüme bastırıyorum. Bakıyorum yüzüne. Kokluyorum. Yalnızlık dünyanın ölüsünde yaşamaya çabalamakmış anlıyorum.

“metin gelmedi aziz”

Gazeteci Metin Göktepe’nin ölümünün 20. yılında annesi Fadime Göktepe o günü anlattı: Her zamanki gibi yemeğini verdim, “Kendine mukayyet ol” dedim, “Ötekiler de ana kuzusu değil mi anne?” dedi.

• Bize Metin’i anlatır mısınız?

Arkadaşları onu çok severdi. Metin gibi birini dünyada görmedim. “Ben arkadaşlarımı kardeşlerim gibi seviyorum” derdi. Konuşurduk sohbet ederdik. Elif isminde bir arkadaşı vardı; Elif Yılmaz. O geliyordu bazen sabaha kadar konuşurlardı. “Uykum geldi hadi yatın, ne konuşuyorsunuz bu kadar?” derdim. Çok ağladı Metin için, geçen sene geldi yanıma “Beni hatırladın mı?” dedi. “Hatırladım, Metin gitti sen daha gelmedin yanıma” dedim. O da gazeteci.

• Nasıl gazeteci oldu?

Hep hayaliydi. Seviyordu mesleğini. Okulunu bitirdi, dergide çalıştı üç sene. Sonra gazeteye girdi orada çalışmaya başladı. Her yere gidiyordu. Sonra da Metin’imi öldürdüler.

ÖTEKİLER DE ANA KUZUSU DEĞİL Mİ ANNE?

• O günü hatırlıyor musunuz? Habere gittiği günü... Nasıl aldınız ölüm haberini?

Her zamanki gibi yemeğini verdim, “Kendine mukayyet ol” dedim, “Ötekiler de ana kuzusu değil mi anne?” dedi. Alibeyköy’e habere gittiği zaman geri gelmedi, ben de sabaha kadar yatmamıştım. Kardeşi Aziz evdeydi. Sabaha kadar balkonda durdum. “Metin gelmedi Aziz” dedim.

“Anne o gazeteci, bir yere gitmiştir muhakkak” dedi.

“Yok, bana telefon ederdi” dedim. Telefon ederdi hep. O gün zaten ellerim kollarım kırılmış gibiydi, hiç oturamadım. Sabaha karşı aşağıya indim bakmak için. Tuncelili bir çocuğa rastladım mahalleden, sordum ona nereden geliyorsun diye “Polisler aldı bizi, mahvolduk” dedi. Metin’i sordum “O da vardı ama nerede bilmiyorum” dedi. Söylemek istemedi.

HER İŞ GELDİ BAŞIMA AMA METİN’İ UNUTMUYORUM

Eve çıktım tekrar, Aziz ekmek almaya gitmişti ağlayarak geri döndü. “Ne oldu?” dedim. “Abim hastanede yatıyor Cerrahpaşa’da, yaralıymış vurmuşlar” dedi. Söylediği zaman düşmüşüm ben. Sonra kalktım kapıyı arıyorum, gözüm görmüyor. Kapıdan çıkmak istiyorum kapıyı bulamıyorum. Baktım balkonun kapısı açık, balkona gittim kendimi aşağıya atacaktım komşular tuttu, bayılıp düşmüşüm. Sonrasını hatırlamıyorum. Kendime gelince ev kalabalıktı. Kızım Meryem geldi sonra, o gidip görmüş cenazesini. Ben görmedim. Mezara koydukları zaman gördüm. Sanki gülüyordu. Dedim oğlum yaşıyor, ben de kendimi mezara atacaktım. Metin gülüyor mezarın içinde, sanki ölmemiş gibi. Her şey geldi başımıza ama Metin’i unutmuyorum hiç.

BU ÜLKEDE ADALET ARAMAK ZOR

• Dava sürecinde neler yaşadınız?

Duvardan düşüp öldü dediler, bunu nasıl kabul edelim. İnsan duvardan düşüp o hale gelip ölür mü hiç?

Meryem Göktepe (Metin Göktepe’nin ablası): Bu durumu kabul etsek, yargılama bile olmayacaktı. Faili meçhul bir cinayet olacaktı. Hatta daha ileri götürüp Dilan gibi terörist denilecekti. Restleşmeydi adeta. Gözlerden uzaklaştırmak istedikleri bir davaydı. Üç yıl boyunca, ayda bir kez duruşmamız vardı. Bir anlamda da Metin’le

buluşmamızdı. Bu ülkede haklarını elde etmek için savaşman gerekiyor. O beğenmediğimiz yasalar bile uygulanmıyorken bu ülkede adalet aramak zor. Zamanında Süleyman Demirel diyordu “Benim polisim, ya da sağcılar adam öldürüyor dedirtemezsiniz” arkasından Tansu Çiller “Devlet için kurşun atan da yiyen de şerefli dir” demişti. Bu algı hep var. Şimdilerde ise “Benim polisim destan yazdı” deniliyor. Çocuklarını kaybeden anneler elele verdiği zaman bu olanlar değişebilir.

İLK DURUŞMAYA BİR HAFTA KALA EVİMİ BASTILAR

Meryem Göktepe: İlk duruşmaya bir hafta kala evimi bastılar. Metin’in anı defterleri vardı. Onları aldılar. Evi tarumar ettiler, küfür ettiler. Alıp götürmüşlerdi beni. Abim ve annemin uğraşmaları sonucu bırakmak zorunda kaldılar. En son karar duruşmasında hepimiz darp edildik.

• Fadime Anne, Metin’siz geçen 20 yılda...

Gittim, gezdim her yeri ama Metin’i geri getiremedim hiç. Metin geri gelmedi.

• 20 yıl önce de gazeteciler tutuklanıyordu, öldürülüyordu şimdi de öyle sizce neden değişen bir şey yok?

Şimdi ortam çok kötü, Allah yardım etsin gençlere, çok dua ediyorum. Çalışma imkanı yok, hırsızlık çok, çok adam öldürüyorlar, bu durum değişir inşallah.

Hükümetlerin, devletlerin suçu bu. Fırsat vermiyorlar.

Bir gazeteci habere gidince çekip başından vuruyorlar. Önceden öyle değildi, Metin’in durumu başka. Onun çok olayı vardı, kamerasını kırmışlar, fotoğrafları gitmişti.

Tansu Çiller, Mehmet Ağar, Orhan Taşanlar...

Onlar yüzünden olaylar oluyordu yoksa eskiden bu kadar çok değildi.

Röportaj: Deniz Güldal

Özgür Amed

fero ve türkiye

Şimdi müsaadenizle sormak istiyorum. Uzun zamandır Türkiye'nin Fero'dan farkı nedir? Fero niye dayak yedi?

Efenim, üzerinize afiyet Fero, mahallede eskimo satıyordu. Sıcak yaz günlerimizin en nadide sosyalleşme aracı olan eskimoya talep, Mekke'de satılan "made in Korea" damgalı eşyalar kadar vardı. Basit bir şekerli buzun dilimizden çektiğini bir biz bir de dildeki zavallı papilla tanecikleri bilir. Fero'nun eskimoları yükselen trendti. Rusya'nın doğalgazı gibi hepimizi kendine bağlamıştı. **Başka bir yerden eskimo almak, dahili ve harici, bilfiil işgal edilmiş, tersanelerine girilmiş ve ihanet edilmiş halk gerçekliği ile eşdeğerdi.** Biz elimizden geldikçe bu şart ve ahvalin çemberine geçmiş toplumsal yapının dışına çıkmaz, kapitalizme inat Fero'nun eskimolarına yönelirdik. Çünkü bu mesele aynı zamanda sınıfsaldı. Fero bisküvi çocuğu değil, Diyarbakır'ın en anti devletçi merkez ilçesi Bağlar'ın bağrından olduğu bilinci ile hareket ediyorduk. Fero, elbette tüm bu desteklerimizin farkında değil. Biz ütopya kurarken o rekabetçi piyasada sosyal darwinist takılıyordu. Ona göre en güçlüsü ve iyisi kendisi olduğu için bu kadar talep görüyordu... Oysa dünya değişiyordu. Arz-talep dengeleri ve seçmen davranış eğilimleri de haliyle bu değişim - dönüşümden payını alıyordu. Hegel, her dönemin bir ruhu var derken eskimoları kastetmiyordum mu?

"Biz de değişiyorduk, artık yeni eskimolar istiyorduk!" demek isterdim ama maalesef umrumuzda değildi. Fero bize quzzulqurta verse yerdik. Bu beş kiloluk plastik yağ kabına koyduğu poşet eskimolarının tarihi ve turistik değeri, stratejik konumu halen onu büyük bir cazibe merkezi yapıyordu. İzlediğimiz ninja filmleri sonrası sokakta tekme tokat birbirimize girdiğimiz anların yorgunluğu, mahalle maçlarında yediğimiz gollerin acısını çıkarmanın tek ilacı o imansız eskimolardı... **Anlayacağınız Pavlov'un değil Fero'nun şartlandırılmış köpekleriydik.** Günlerin akışında biz değil Fero yavaş yavaş değişmeye başladı. Her birimizi koyun gibi görüyordu. Ona mecburduk. Çok geçmeden eskimonun fiyatı biraz arttı. Hızla artan doların özel sektöre vurduğu darbe neyse bizde de öyle savrulmalar yaşandı. Halen kendine gelemeyen arkadaşlarım var! Ricada bulunduk, "Oxlim, indirsene fiyatları" diye. Cevabı hazırdı: "Ma ben ne yapayım. Ekmek çarpsın tatlandırıcı pahali oldu" diyordu. Bu ilk kopuştu... Daha sonra bir arkadaşın aldığı eskimonun poşeti delik çıktı, geri verdi ama Fero almadı. "Gere alasan" diye diretti. Değiştir dedik ama "Yox! Ağzi deydi" dedi... Öyle ya, eskimolar İngiliz kraliyet sarayının bahçesinde üretiliyordu, ağız değerse artık geri alınamazdı... Meğerse zaman geçerken ne cimri olmuş bizim Fero. Zaten diğer huysuzlukları da baş gösterdi ardı ardına. Biz ona Prekazi muamelesi yaparken kendisi Sabri'nin şutları gibiymiş. Bazı arkadaşlara zorla satmaya, alın demeye başladı. Mahalle olarak Rendall Collins'in çatışma sosyolojisi dediği durağa baş aşağı gidiyorduk, bunu hissediyorduk. Biz çoğunluk, kabilecilik, şu bu derken Fero meseleyi Neo-Makyavelist cepheden yorumlamış. Tüm arkadaşlara eskimodan, herkese sıfır eskimoya kadar varmışız. Bardağı taşıran son damla ise çok sevdiğimiz, yoksulluğu bizimkine eşit, kendi halinde ve komünal ekonomiden, demokratik moderniteden yana Erko'nun da eskimo satmaya başlaması oldu. Fero, toprak kaybetmişçesine kudurdu. Her taraftan onu sıkıştırmaya kötülemeye başladı. Erko Fero'dan yaşça daha büyük, iri ve güçlüydü. Ama eskimo tanrısı yunanlı Feroyus'a göre Erko, Dostoyevski'nin yeraltındaki böcekleşmiş karakterlerinden biri. Bundan ötürü habire belasını sürüyordu...

Erko eskimoları daha ucuza sattığı için bir süredir Erkocuyuz. Tanrı onun eskimolarını korusun! Bu realite esas kopuşu getirdi. **Çünkü sosyolojiyi mosyolojiyi geçtik çoklu çatışma kuramının tam ortasındayız. Sadece birinin "Sen baan mi dişin sıgtın?" demesini bekliyoruz.** Sonra başlasın savaş, başlasın da Allah'ımızdan bulalım... Tahmin ettiğiniz üzere o kutsal an çok geçmeden Fero'nun Erko'ya "Git başka mahallede sat" demesiyle başladı.

Biutiful filminde küçük kızı baba rolündeki Xavier Bardem'e soruyordu "Biutiful nasıl yazılır?" diye. Baba "Okunduğu gibi yazılır" şeklinde bir cevap veriyordu.

Fero'nun o son hareketinden sonra ne yapmalı, nasıl yapmalı derken yapacak bir şeyin olmadığını, birazdan başına gelecekler gibi, durumu olduğu gibi, görüldüğü gibi kendi diyalektiğinde bırakmamız gerektiğini anladık.

Erko'nun attığı kafa ve sonradan çıkan "Zınggg!!" sesini olduğu gibi okuduk, dinledik. Bu darbeyi beklemeyen Fero, Ortadoğu'ya döndü. Kendine gelemeyen bir süre. Kalktı, gözlerinin altından başı az eğik, boğa gibi kızgın soluma ile Erko'ya doğru yürüdü. Yürümesi ile göğsünün ortasına tekme yemesi de bir oldu. Üzerinden sanki Kobane geçmişti. "Bekle" dedi ve gitti abisini çağırdı. İkisi beraber bizimkine yönelirken bizde tık yok çünkü her şey çok hızlı geliyor. Fero'nun zavallı abisi de bir çelme ile yere kapaklandı. O da boş dava çıktı. Lakin Fero bırakın beni öldüreceğim deyip duruyor. Gururuna yediremiyor. Diklenip duruyor. Fero'da hayaller Jet Li, Çeki Çen; gerçekler Aksaray esnafı... Hala dikleniyor, kafası eğik gözleri ışık saçıyor... Oysa her şey çok net! Fero'nun da Erko'nun da gerçekliği ortada... Tüm bu kaos sağlam bir dayakla çözülmüştü.

Şimdi müsaadenizle sormak istiyorum. Uzun zamandır Türkiye'nin Fero'dan farkı nedir? Fero niye dayak yedi? Bu soruya cevap verebildiğim gün, dış politikamızı anladım. Çok değil, sadece son beş yıla bir flashback yapın... Sayısız "Kimse sabrımızı test etmesin" cümlesinden başka bir şey yok. **Kendisi dışında herkeste sorun gören, kendini esas alan, kendine göreci, sanal bir tatmin yaşayan doğru zamanda doğru sözü söyleyemeyen, doğru davranış sergileyemeyen Fero'nun Türkiye'den farkı nedir?** İç ve dış düşmanlarını kendisi yaratan Fero, o dayaktan sonra her şeyi ve herkesi düşman belledi. Şu aralar karıncadan buğday tanesine kadar herkesin potansiyel suçlu olduğu, hem içte hem dışta habire tokat yenildiği bir ortamda boş beleş gururun anlamı nedir? Tüm ülkeyi hapishane olarak kodlayan ve içinden hikayeler sunan Yılmaz Güney'in "Yol" filmini hatırlarsınız...

Trenin içindeki sahnelerin birinde Seyit Ali'nin bir repliği var: "İnsanın akli kendisine düşman olur mu?" diye soruyor. Sonra "Benimki bana düşman" diye sorusunu cevaplıyor. Hah işte!

Bu ülkenin tüm esprisi de bu cümlede saklı...

Ülkenin akli kendisine düşman. Haliyle hepimize düşman olması gayet anlaşılabilir bir durum...

Fero'da hayaller Jet Li, Çeki Çen; gerçekler Aksaray esnafı...

ÜMMÜ
PUTGÜL

OKAN
AVCI

CEM YILMAZ BERAT EFE PARLAR

YILMAZ
BAYRAKTAR ve

MACİT
KOPER

Her şey bir niyetle başlar

İftarlık Gazoz

Bir Yüksel Aksu Filmi

29 OCAK'TA SINEMALARDA

www.iftarligazoz.com [iftarligazoz](https://iftarligazoz.com) [iftarligazoz](https://iftarligazoz.com) [iftarligazoz](https://iftarligazoz.com)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://www.kitapci.com>

NU|LOOK
PRODUCTION

EDGE

TEKEFİM

MARS DAĞITIM

Bedia Ceylan Güzelce

kaybet, öp, ağla

Dağını öpmeye eğilen bir bulut gibi, kılıcı kırık bir şövalye gibi, kuşların terk ettiği gök gibi, ömrünü bedel ödemekle geçirmiş, kardeşi kurşunlanmış biri gibi.

Ağrı'da bir mezarlıkta durdurdun arabayı ve "Elimde olsa aranızı karışmak yerine bir dağını yanına ilişirdim" deyip sustun. Bir hafta önce 11 yaşındaki kardeşi kurşunlanmış birine göre fazla sakın cümleler kuruyordun. Sonra kardeşine anlattığın son masal geldi aklına: Derler ki evvel zaman içinde, iki nehir arasındaki ülkenin göğünden aşağı bembeyaz, gagası altından bir kuş süzüldü ve Demirci'nin ateşine kondu. Demirci sordu, "Nasılın?" Kuş ateşin üzerinde gitti geldi, düşünceli, dedi ki, "Hiç." Demirci baktı ki ateşkuşunun hali hal değil, ona biraz su vermek istedi. Ama ne mümkün, elindeki su, ateşin tepesinde bekleyen kuşa yaklaşmadan buhar olup uçuyordu. Ülkenin en keskin kılıçlarını, en güçlü zırhlarını yapan demirci çaresizce bekledi. "Çare bulunmaz değil, görünmezdir bazen" diye avuttuysa da kendini, günler geçiyor ve her gün aynı cevabı alıyordu kuştan: "Hiç." Ateşte kuluçkaya yatan, ateşe yumurtlayan ve yavruları ateşten doğan kuş sonunda susuzluktan halsiz düşüp kanatlarını bir daha çırpıpamaz üzere kapadı.

Ateş ona sarıldı ve kuş, gagası artakalacak şekilde yandı yandı kül oldu. Bunu gören Demirci tedbirsiz bir "Ahh" çekti.

Bu anda peygamberlere özgü bir mucizeyle ateşin üzerinden havalanan yavrular analarından kalan son parçayı da alıp Demirci'nin ülkesinden uzaklaştı. Demirci ateşkuşlarından bir daha haber alamadı, iki nehrin arasındaki ülkede bir daha kuşlar uçmadı...

Masal bitince bir mezarın başına çöktün. Dağını öpmeye eğilen bir bulut gibi, kılıcı kırık bir şövalye gibi, n'eydi o piyano tamircisi işte onun gibi, yere dökülmeyi bekleyen suyun telaşı gibi, İstanbul'da bir semt gibi, tüyleri yolunduktan sonra bir aynanın karşısına oturtulmuş kuş gibi, kuşun terk ettiği gök gibi, okula ilk kez serbest kıyafetle gelmiş çocuk gibi, ömrünü bedel ödemekle geçirmiş, kardeşi kurşunlanmış biri gibi...

İnsan ne'yi kaybetmişse O'dur.

Marmara'da fırtına bir gemiyi, sen o fırtınayı yutuyorsun. "Güzel bir kızı öperken temkinli davranan hiçbir erkek, öpücüğe açıkça hak ettiği özeni göstermiyordur" diyor Einstein, sen gösteriyorsun. Bir sonbahar

bitkisini öpmekle, inşası hiç bitmeyen bir şehri öpmek arasında fark olmadığını söyleyip duruyorsun, üstelik bunda bir tuhafılık yokmuş gibi her gün evden işe gidip, işten eve dönüyorsun. **Ben vatanım zannedip bir lokma alıyorum toprağından, sesini çıkarmıyorsun.** Bütün hatıralarınla yutuyorum ovalarını; solucanlarını, köklü bitkilerini, yırtıcı kuşlarını, av sahnelerini, yılanlarını, yılan zehirlerini, kartal pençesinde bir tavşan boynunu, tekerleğin icadıyla kuru bir dal gibi kırılan sabanı, ateşkuşlarını, iki nehrini, iki nehrinin arasındaki ülkeni, efsanelerini, toprak damlarını, demircilerini, kılıçlarını ve mevsiminde bırakılmasına rağmen üzerinde hiç uyumamış, ısıtılmamış unutulup gitmiş yumurtalarını, çalılara takılan tüylerini, can çekişmelerini, gelip geçen bulutlarını... Bana verdiğin kadarına tavım. Fazlası yok, sen yoksun. Biliyorum ki birini memleketinmiş gibi sevebilirsen bir avuç toprağıyla yetinmeyi de bilmen gerekir. Yetiniyorum.

İnsan ne'yi öpüyorsa, O'dur.

Narin içinde taneler dost oluyor zamanla ama bir evin içinde bazen bir ömür geçirip birbirine temas etmeden yaşayıp gidiyor insanlar. Limonun çekirdekleri ağlıyor belki birbirinin arkasından ama insan acımiyor insana. Herkesin öldüğü bir aydayız, Ocak. Beni bu ateşin üzerinden al,

beni söndür. Herkes kendi hayatının arkasında dursa belki konuşma sırası gelmez ovalara. **Çocuklara nikah düşen bir dünyada, ağlıyorsak ne olmuş?** Yeni bir yurt yapalım senin kardeşinden, senin hatıralarından, senin ovalarından, senin mezarlarından, diz çöküşlerinden, karanlıktan, karanlıktan.

İnsan ne'ye ağlıyorsa, O'dur.

Memleketim

Nazım Hikmet'in metninden yola çıkılarak hazırlanan "Memleketimden İnsan Manzaraları" oyununu 11 Ocak'ta saat 20:30'da İş Sanat sahnesinde izleyebilirsiniz. Daha önce de sahnelen oyunun içeriği yeniden oluşturulan şiir seçkisiyle değişti. Nazım, bir Türkiye profili çıkardığı Memleketimden İnsan Manzaraları metnini, 1940'ta cezaevindeyken yazdı. Mehmet Birkiye'nin sahneye uyarladığı temsilde Bülent Emin Yarar ve Tilbe Saran gibi isimler Nazım Hikmet'in diyaloglarını okuyacak. Oyunun sezon içerisinde tekrarları da gerçekleştirilecek.

Aslı Alpar

ölgün çiçekler gonca gülleri anımsatır bahşenme
coşkulu topraklar vedaları.
gel dikenlerime sarıl,
budur sana sunduğum, ipek tenim!

ÇÜNKÜ ŞİİRİN İÇİ KARARDI.

Yaşamaktan
konuşalım, kara
kışın ortasında
dindik ayakta
duran
çiçek bahçelerinden!
Karanlıktaki
toprakta, baharı
düşleyen...

Cahit Berkay

anarşistler

Yıl 1971...

Moğollar'ın solisti yok Barış Manço'nun da grubu yok. Barış Manço ve Moğollar Avrupa'da birleşti. Köhne bir minibüsle çıktık yola Türkiye'ye geliyoruz. Türkiye'de konserler vereceğiz. Ama hiçbirimizin ehliyeti yok. Engin'e patates baskıyla sahte ehliyet yaptık. Cebimizde paramız yok. Peynir, ekmeğe ıvır zıvır her şeyi yanımıza aldık. Edirne'ye kadar geleceğiz, Edirne'de Barış'ın üvey babası bizi karşılayacak. Bütün hazırlık ona göre yapıldı. Belgrad'a vardık. Gece yarısıydı... "Engin yoruldu, onu minibüsün arkasında uyutalım" dedik. Engin'i yatırdık biz gara girdik. Hava buz gibi... Gara sığınacağız derken, son tren gidince gardan da kovulduk. "Barış ne yapacağız?" dedim.

"Saatleri 3 saat ileri alalım Engin'e 5 saat uyuyorsun kalk yola çıkalım diyelim" dedi. Çıktık yola ama Engin'in saatten haberi yok. 5 saat uyudu sanıyor. Neyse çıktık tekrar yola... Bu sefer de yolda bir kamyonun taşıdığı, şoför mahallinin cam kırıldı mı? Üzerimizdeki bütün parayı verip Bulgaristanlı bir benzinciye orayı plastikle yamadık. Bu sefer de para bitti mi? Mazot alacak para yok.

Bir pazar günü sabah Sofya'da Barış Manço ve Moğollar parasızlıktan Türkiye büyükelçiliğine sığındık. Sefaretin kapısına dayandık. Dan dan dan çalıyoruz. Ama bitmiş vaziyeteyiz. Üzerimizde paltolar montlar... 10 dakika sonra herifin biri açtı kapıyı, açmasıyla birlikte "Anarşistleeeer" diye bağırıp küt suratımıza kapattı. Biz dışardan bağırıyoruz, "Biz anarşist değiliz Barış Manço-Moğollarız," adam içeriden "Anarşistler" diye bağırıyor. Neyse Allah'tan durum anlaşıldı, bize 200 dolar borç verdiler. Türkiye'ye gelebildik.

Barış unutulmaz bir adamdı. Sahnedeki şovmen yanı sıra önemli özelliklerinden biriydi. Müzikal anlamda sözleriyle, besteleriyle bir ekol yaratmıştır. Armoni ve aranjman anlamında müzik tarihimize bir halk ozanı olarak geçmiştir. Yaratıcı tarafı çok yüksekti. Biz iki şarkı yaptık beraber, "İşte Hendeğin İşte Deve" bunlardan biridir mesela...

Türkiye'de televizyon işine ilk uyanan müzisyen de Barış Manço'dur. Bu da onun ne kadar öngörüsü yüksek bir adam olduğunun göstergesidir. Barış Manço efsanesinin ve müziğinin bugün hala dimdik ayakta olmasının en büyük sebebi **Barış'ın yıllar önce "Adam olacak çocuk" diye elinden tutup televizyona çıkardığı o çocuklardır.** Barış haklı çıktı ve o çocukların hepsi "adam" oldu. Ve bunu da en çok Barış Abi'lerini unutmuyarak gösterdiler.

Ahmet Güvenç

mini mini bir kuş

Barış Manço hayatımın 25 senesini kapsıyor. Bütün o turneleri, konserleri beraber yaptığımız için pek çok anımız var. İnanılmaz çalışkan bir adamdı. Beş dakikası bile boş geçmezdi.

Barış Manço'nun kendisi yoktu. O, Barış Manço diye çizdiği karakteri yaşıyordu. Mesela yürümeyi çok severdi. İstanbul'da yürümesi mümkün değildi. Yurt dışına çıktığımız zaman gece bizi kaldırırdı, "Haydi Ahmet, Allah aşkına yürüylim" derdi. Çok saygılıydı insanlara karşı... Ve hep işimizi çok büyük titizlikle

yaptık senelerce. O saygı sayesinde...

Barış Manço'yla yapmak istediğimiz birçok proje vardı. Konservatuvar falan açmak gibi. Elimizden geldiği kadar o zaman konuştuğumuz şeyleri ben kendimce devam ettirmeye çalışıyorum. Barış'ı çok özleyorum. Yaşasaydı çok daha fazla faydası olurdu, gençliği çok

daha fazla etkilerdi. Benim için en önemli olan bir de şu var söylemeden edemeyeceğim: Barış Manço bir gün Bahadır'la bana dedi ki "Ahmet, 'Adam Olacak Çocuk'a siz de çıkın çalın." Biz de o zaman tabii Dönence devri ya... **"Ya Barış bizim gibi adamlar, kalkıp 'mini mini bir kuş doğmuştur' mu çalacak?" dedik.** "Ahmet onu öyle düşünme, şöyle düşün" dedi, "Biz şimdi çocuklara o kadar çok değer veriyoruz ki, Ahmet Abi'leri bile onlarla çalıyor." Orada bana bir mesaj verdi o verdiği mesajı ben hala yaşıyorum. Çok önemli bir öğretiler benim için. İyi ki orada bulunmuşum.

Özkan Uğur

evliya çelebi gibi adamdı

Profesyonel müzik yaşamım Barış Manço'yla başladı. 1971-1974 yılları arasında beraber çalışmıştık Eriş'la... Onunla çalışmak benim için şerefti, onurdu. Barış bana "Kaptan" derdi. Grup içinde lakabım oydu. Ben daha sonra Mazhar ve Fuat'la beraber Kaygısızlar'da çalmaya başladım. Oradan da MFÖ olarak devam ettik. Benden ve Kurtalan Ekspres'ten önce; Mazhar ve Fuat, "Barış Manço ve Kaygısızlar" grubu olarak beraber çalışmışlardı. "Ağlama Değmez Hayat", "Kırpıkların Ok Ok Eyle", "Kol Düğmeleri", gibi şarkılar yapmışlardı.

Bana ilk jazz bas gitarımı da Barış almıştı. Hala onu kullanıyorum, hiç değiştirmedim.

Barış ülkesini her zaman en iyi şekilde temsil etmişti.

Fransa'da katıldığı bir televizyon programında spiker Türkler'e "barbar" önyargısıyla yaklaşınca, Barış o anda kağıt paraları çıkartıp, paraların üstünde kimlerin resminin olduğunu saymıştı: "Bakın, Mehmet Akif Ersoy, Mevlana, Fatih Sultan Mehmet var paralarımızın üstünde. Ya sizin paralarınızda kimlerin fotoğrafı var?" diye sormuştu. Spiker de

"General, komutan, amiral" diye saymaya başlamıştı. "Bakın bizim paralarımızın üstünde hep şairler, düşünürler, bilim adamları var. Biz barbarız ya..." demişti. İşte bu hikaye Barış'ın ülkesini ne kadar güzel bir şekilde temsil ettiğinin de önemli bir göstergesidir.

Sokakta her iki kişiden biri mutlaka Barış'ı sever. Hala... Hatta bence nerdeyse sevmeyeni hiç yoktur. O Evliya Çelebi gibi adamdı. Yirmi birinci yüzyılın evliya çelebisidir. Bir halk ozanıydı. Çok farklı bir müzik yapardı. Yazdığı her sözün bir anlamı vardı. Her şarkısında anlatacak hikayesi vardır. Her şarkıda mutlaka verdiği öğütler vardır. Düşündürdüren şarkılar yazmıştır her zaman. Ayrıca Barış Manço'nun "Lambaya Püf

De" şarkısı Türkiye'de yapılan ilk rap örneğidir. Ben de orada bas çalıyordum.

Barış, **"Ben sanatçı olduğum u iddia etmiyorum. Öldükten sonra torunlarım ansiklopedi de Barış Manço'yu sanatçı diye okurlarsa, sanatçılığım tescil edilmiş olacak. Önemli olan ülkeye ve geleceğe kalıcı eserler bırakmak..."** demişti.

Kendisinin dediği gibi, kendini toplumla diyalog kuran bir iletişim aracı olarak görüyordu her zaman. Herkesin çocukluk kahramanıydı. Çocukları çok severdi ve çocuklarla her zaman sevgisini paylaşırdı.

Barış'ı iyilik ve güzellikle hatırlıyorum.

Celal G

"b

Hayatım boyunca doğdum. Onun Celal Manço diye grupta, hiçbir beklerim" dedir asla ondan başla aşkı... O benim Eskiler beni bili ben" diyenler o birlikteliğim... demeyeceğim, söndürdüm. "İç Oturdum, sabah

Barış gibi çal

Barış yaşamı sa Ne kadar hamle da öyle düşünün abi-kardeşten ondan sonra da gün turne yapt size, dedi. Sayd

annesi, ablası... Fuara gidecekt işte, hastaneye sen git, bavulu burada ne yapı projeler..." 1 ay Hiç boş anı yok vardı: Mahkum gidelim dedi m Başladık, bitird Mahkum'a. Ma düştü. Haddim ama kafamda l şeyi konuşuruz şeyleri. Ama sö dedim. "Ben b

Özkan Uğur

Evliya Çelebi gibi adamdı

Profesyonel müzik yaşantım Barış Manço'yla başladı. 1971-1974 yılları arasında beraber çalışmıştık Barış'la... Onunla çalışmak benim için şerefti, onurdu. Barış bana "Kaptan" derdi. Grup içinde lakabım oydu. Ben daha sonra Mazhar ve Fuat'la beraber Kaygısızlar'da çalmaya başladım. Oradan da MFÖ olarak devam ettik. Benden ve Kurtalan Ekspres'ten önce; Mazhar ve Fuat, "Barış Manço ve Kaygısızlar" grubu olarak beraber çalışmışlardı. "Ağlama Değmez Hayat", "Kırpkıların Ok Ok Eyle", "Kol Düğmeleri", gibi şarkılar yapmışlardı.

Bana ilk jazz bas gitarımı da Barış almıştı. Hala onu kullanıyorum, hiç değiştirmedim. Barış ülkesini her zaman en iyi şekilde temsil etmişti. Fransa'da katıldığı bir televizyon programında spiker Türkler'e "barbar" önyargısıyla yaklaşınca, Barış o anda kağıt paraları çıkartıp, paraların üstünde kimlerin resminin olduğunu saymıştı: "Bakın, Mehmet Akif Ersoy, Mevlana, Fatih Sultan Mehmet var paralarımızın üstünde. Ya sizin paralarınızda kimlerin fotoğrafı var?" diye sormuştu. Spiker de "General, komutan, amiral" diye saymaya başlamıştı. "Bakın bizim paralarımızın üstünde hep şairler, düşünürler, bilim adamları var. Biz barbarız ya..." demişti. İşte bu hikaye Barış'ın ülkesini ne kadar güzel bir şekilde temsil ettiğinin de önemli bir göstergesidir. Sokakta her iki kişiden biri mutlaka Barış'ı sever. Hala... Hatta bence nerdeyse sevmeyeni hiç yoktur. O Evliya Çelebi gibi adamdı. Yirmi birinci yüzyılın evliya çelebisidir. Bir halk ozanıydı. Çok farklı bir müzik yapardı. Yazdığı her sözün bir anlamı vardı. Her şarkısında anlatacak hikayesi vardır. Her şarkıda mutlaka verdiği öğütler vardır. Düşündürten şarkılar yazmıştır her zaman. Ayrıca Barış Manço'nun "Lambaya Püf De" şarkısı Türkiye'de yapılan ilk rap örneğidir. Ben de orada bas çalıyordum. Barış, **"Ben sanatçı olduğum u iddia etmiyorum. Öldükten sonra torunlarım ansiklopedi de Barış Manço'yu sanatçı diye okurlarsa, sanatçılığım tescil edilmiş olacak. Önemli olan ülkeye ve geleceğe kalıcı eserler bırakmak..."** demişti. Kendisinin dediği gibi, kendini toplumla diyalog kuran bir iletişim aracı olarak görüyordu her zaman. Herkesin çocukluk kahramanıydı. Çocukları çok severdi ve çocuklarla her zaman sevgisini paylaşmıştı. Barış'ı iyilik ve güzellikle hatırlıyorum.

Celal Güven

"barış gibi yaşa..."

Hayatım boyunca onun gibi bir adam olmak istedim. Ben onunla doğdum. Onunla yetiştim. O yüzden doğum yılıma 1970 derim. Celal Manço diye gırgır geçerlerdi. Barış askere gitti. Ben hiçbir grupta, hiçbir müzikle uğraşmadım. "Limon satırım, Barış'ı beklerim" dedim. Sirkeci'de fotoğrafçılık yaptım. Triko sattım. Ama asla ondan başka biriyle düşünmedim. Bu bir aşkı, Barış Manço aşkı... O benim için bambaşka! Eskiler beni bilir. Onun uğruna her şeyimi terk ettim. "Ya Barış ya ben" diyenler oldu, ben hep "Barış" dedim. Çok farklı benim onunla birlikteliğim... Öldüğü gün demeyeceğim, kaybettiğim gün de demeyeceğim, o şansız gecede eve girdiğim anda ilk iş; sigaramı söndürdüm. "İçmeyeceğim bir daha" dedim, Barış hiç istemezdi. Oturdum, sabaha karşı bir dörtlük yazdım: **"Barış gibi düşün, Barış gibi çalış, Barış gibi başla, Barış gibi bitir..."**

Barış yaşamı satranç gibi düşünürdü. Hep önde olmak isterdi yani. Ne kadar hamle önde olursan, oyunu o kadar iyi çözersin. İşte o da öyle düşünürdü. 2-3 hamle önceden düşünür, planlardı. Bir abi-kardeşten öteydik biz... Hayatımı 1970'te onunla birleştirdim, ondan sonra da hep devam ettik. Bir gün ablasının evindeyiz. 20 gün turne yaptık. Ankara'ya gittik. Belçika kadrosunu söylüyorum size, dedi. Saydı herkesi ve Celal Güven dedi. Hayatımda bu kadar mutlu olduğum başka bir an yok. Ne şans var ne şöhret... Dağlar Dağlar'ın turnesini yapıyoruz daha... "Benim aradığım adam bu işte" dedim daha onu ilk görür görmez. İdolüm, olmak istediğim adam işte bu. Ben 23 yaşındayım, o da 27. Ne yap dediyse yaptım. Hamallıkla başladım. "Işık tut," dedi tuttum. Sonra teknisyen olduk, tommaystr. "Sonra müzisyen ol," dedi. Bana bir tumba aldı, Özkan'ı (Uğur) da bas gitar almıştı Belçika'dan... "Sen tumba çalacaksın, ritmik bir adamsın" dedi. Hayatımda bırak tumbayı, tumba çalan görmemişim.

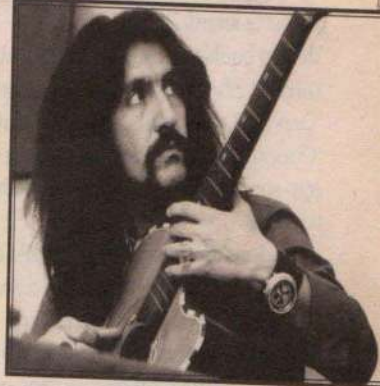
Müzik için yaşadığı her zaman. He ama resim de yapardı, söz yazardı. 1979'da bir trafik kazası geçirdi. Lale ucuz yırtmıştı ama Barış baya ağır yaralanmıştı. Gittik, aldık. Okmeydanı SSK'ya getirdik. Herkes geldi tabi, karısı orada, annesi, ablası... Akrobalar orada hep. Ben zaten hiç uyumamışım. Fuara gidecektik. Barış'ı bekliyorduk. Neyse ben uykusuzum falan işte, hastaneye yatırdık, "Baba ben kaçıyorum" dedim. "Evet evet sen git, bavulunu topla da gel," dedi. "Burada kalacaksın. Ben 1 ay burada ne yapacağım, sıkılırim. Sen gel, planlar yapalım, konserler, projeler..." 1 ay boyunca hastanedeydik, hep plan projeye geçti. Hiç boş anı yoktu yani. 24 Ayar Manço'da benim bestem de vardı: Mahkum. Longplay çalışması erken bitti. Barış, Belçika'ya gidelim dedi mixleri için falan. Liège'deki evine gittik Barış'ın. Başladık, bitirdik. Mixingler, şanlar falan... Sıra geldi en son parçaya: Mahkum'a. Mahkum'un sözlerini uzattı bana Barış. Aldım, suratım düştü. Haddime değil, Barış gibi ozanın sözlerini beğenmemek ama kafamda başka şeyler kurmuştum. Biz ikimiz baş başayken her şeyi konuşuruz. Ama üçüncü bir kişi varken asla konuşmam öyle şeyleri. Ama söyledim. "Yanlış anlamazsan, bir şey söyleyeceğim" dedim. "Ben böyle düşünmemiştim, başka şeyler vardı kafamda"

hikayemle ilgili..." "Tamam" dedi, çekti gitti evden. Akşam gelmedi, bekledim bekledim yattım. Sabah uyandım kahvaltıda. Baktım yüzü gülüyor. Bana Mahkum'un sözlerini uzattı. Ben okur okumaz ağlamaya başladım. Zaten sulu gözlüyümdür, koptum tabi. Gittim, sarıldım, öptüm. "Sağ ol" dedim. Şöyle yazmıştı Barış kağıda:

*"Koca ekmeği paylaşmak dururken
Tek bir lokmanın kavgası uğruna
İşte sonunda yalnız baş başa
Kırk bir sazın son telleri gibi
Mahkum ettik kendimizi
Yalnız ve yan yana
Yaşamaya
Mahkum ettik kendimizi
Sonsuza dek böyle
Yaşamaya
Sevmek nedir öğrenmeden
Gençliği görmeden
Yaşanmaya..."*

Yani işte demem o ki; Barış gibi bir ozan asla kaprisli değildi. Makul bir şey olduğu zaman uzlaşılabildi biriydi. Zor bir insan mıydı, evet zor. Ama Barış Manço zor, Barış değil... Barış Manço belli bir ismi taşıyordu. Onun olması, yapması gereken şeyler vardı. Ama Barış çok içimzden. Mesela ben onunla bizim yanımızda üçüncü bir şahıs olduğunda mutlaka Barış Bey diye konuşturdum. Saygı başka bir şey. Barış kendi kıyafetlerini kendisi çizirdi. Ben diktirirdim onları, terzi arkadaşlarım vardı. Garip garip şeyler çizip, istediği için çok zordu tabi dikmesi... Mesela bir kadife beğenirdi, terzi derdi "Abi bu kumaş zor" ama yok dikilirdi mutlaka. Onun istediği gibi yaptırırdım. E sonra ben de başladım çizmeye. Benim çizimim kötüydü tabii o bana yardım ederdi. Vatkali, pullu falan bir yeleği vardı. Çok zor yaptırmıştı onu, isyan etmişti terzi. Bütün sahne kıyafetleri kendisinin çiziyordu. Benim aslanı bir kemer tokam vardı, çok beğenip almıştı: "Ver bakın sen şunu bana, diye") Güzel den de anlardı yani. Barış'ı blue jeanle sahnede hiç görmedim. Birisi günlük kıyafetle sahneye çıkamazdı, asla! Yasak... Sahneye saygısından or. Çok disiplinliydi de aynı zamanda ve sistematik çalışırdı. İlk turneme gittim Barış'la, Bursa'dayız. Titriyorum tabi. Elimde bir tane spot ve renkler var. Müzisyen değilim ama müziğe aşına olduğum için iyi biliyorum nerede ne yapacağımı. İlk yarı bitmek üzereydi, hoop sigortalar attı. Nerede ne var bilmiyorum, fırladım. Zifiri karanlık, sinema salonundayız. Kabloyu takip ede ede gittim, sigortayı buldum. Hepsini söktük, o zaman tabi porselenler var. Neyse hallettim. Bana her şeyi çok süratli yapmışım gibi geliyordu. Ara oldu, gittim kulise. Zannediyordum ki Barış diyecek ki "Aferin Celal" Bana bir fırça attı: "Niye attı sigortalar?" dedi. "Bilmiyorum" dedim. "Parmağını sokacaksın, benim konserimde sigorta atmayacak!" dedi. İşte benim parmağım hala orada... Bilmem, anlatabiliyor muyum?

Hayatımda iki kere ölmek istedim. Bir annemin vefatında, Bir de Barış'ta. Bütün hayat renkleri, her şey soldu. Ben, onu çok seven bir insan olarak, onun uğruna her şeyi yapmış, gönlüm rahat, dik bir şekilde öleceğim öldüğüm zaman...

Bedia Ceylan Güzelce

kaybet, öp, ağla

Dağını öpmeye eğilen bir bulut gibi, kılıcı kırık bir şövalye gibi, kuşların terk ettiği gök gibi, ömrünü bedel ödemekle geçirmiş, kardeşi kurşunlanmış biri gibi.

Ağrı'da bir mezarlıkta durdurdun arabayı ve "Elimde olsa aranızda karışmak yerine bir dağın yanına ilişirdim" deyip sustun. Bir hafta önce 11 yaşındaki kardeşi kurşunlanmış birine göre fazla sakin cümleler kuruyordun. Sonra kardeşine anlattığın son masal geldi aklına: Derler ki evvel zaman içinde, iki nehir arasındaki ülkenin göğünden aşağı bembeyaz, gagası altından bir kuş süzüldü ve Demirci'nin ateşine kondu. Demirci sordu, "Nasıl?" Kuş ateşin üzerinde gitti geldi, düşünceli, dedi ki, "Hiç." Demirci baktı ki ateşkuşunun hali hal değil, ona biraz su vermek istedi. Ama ne mümkün, elindeki su, ateşin tepesinde bekleyen kuşa yaklaşmadan buhar olup uçuyordu. Ülkenin en keskin kılıçlarını, en güçlü zırhlarını yapan demirci çaresizce bekledi. "Çare bulunmaz değil, görünmezdir bazen" diye avuttuysa da kendini, günler geçiyor ve her gün aynı cevabı alıyordu kuştan: "Hiç." Ateşte kuluçkaya yatan, ateşe yumurtlayan ve yavruları ateşten doğan kuş sonunda susuzluktan halşiz düşüp kanatlarını bir daha çırpamamak üzere kapadı. Ateş ona sarıldı ve kuş, gagası artakalacak şekilde yandı yandı kül oldu. Bunu gören Demirci tedbirsiz bir "Ahh" çekti. Bu anda peygamberlere özgü bir mucizeyle ateşin üzerinden havalanan yavrular analarından kalan son parçayı da alıp Demirci'nin ülkesinden uzaklaştı. Demirci ateşkuşlarından bir daha haber alamadı, iki nehrin arasındaki ülkede bir daha kuşlar uçmadı...

Masal bitince bir mezarın başına çöktün. Dağını öpmeye eğilen bir bulut gibi, kılıcı kırık bir şövalye gibi, n'eydi o piyano tamircisi işte onun gibi, yere dökülmeyi bekleyen suyun telaşı gibi, İstanbul'da bir semt gibi, tüyleri yolunduktan sonra bir aynanın karşısına oturtulmuş kuş gibi, kuşun terk ettiği gök gibi, okula ilk kez serbest kıyafetle gelmiş çocuk gibi, ömrünü bedel ödemekle geçirmiş, kardeşi kurşunlanmış biri gibi...

İnsan ne'yi kaybetmişse O'dur.

Marmara'da fırtına bir gemiyi, sen o fırtınayı yutuyorsun. "Güzel bir kızı öperken temkinli davranan hiçbir erkek, öpücüğe açıkça hak ettiği özeni göstermiyordu" diyor Einstein, sen gösteriyorsun. Bir sonbahar

bitkisini öpmekle, inşası hiç bitmeyen bir şehri öpmek arasında fark olmadığını söyleyip duruyorsun, üstelik bunda bir tuhaflık yokmuş gibi her gün evden işe gidip, işten eve dönüyorsun. **Ben vatanım zannedip bir lokma alıyorum toprağından, sesini çıkarmıyorsun.** Bütün hatıralarınla yutuyorum ovalarını; solucanlarını, köklü bitkilerini, yırtıcı kuşlarını, av sahnelerini, yılanlarını, yılan zehirlerini, kartal pençesinde bir tavşan boynunu, tekerleğin icadıyla kuru bir dal gibi kırılan sabanı, ateşkuşlarını, iki nehrini, iki nehrinin arasındaki ülkeni, efsanelerini, toprak damlarını, demircilerini, kılıçlarını ve mevsiminde bırakılmasına rağmen üzerinde hiç uyumamış, ısıtılmamış unutulup gitmiş yumurtalarını, çalılara takılan tüylerini, can çekişmelerini, gelip geçen bulutlarını... Bana verdiğin kadarına tavım. Fazlası yok, sen yoksun. Biliyorum ki birini memleketinmiş gibi sevebilirsen bir avuç toprağıyla yetinmeyi de bilmen gerekir. Yetiniyorum.

İnsan ne'yi öpüyorsa, O'dur.

Narın içinde taneler dost oluyor zamanla ama bir evin içinde bazen bir ömür geçirip birbirine temas etmeden yaşayıp gidiyor insanlar. Limonun çekirdekleri ağlıyor belki birbirinin arkasından ama insan acıymıyor insana. Herkesin öldüğü bir aydayız, Ocak. Beni bu ateşin üzerinden al, beni söndür. Herkes kendi hayatının

arkasında dursa belki konuşma sırası gelmez ovalara. **Çocuklara nikah düşen bir dünyada, ağlıyorsak ne olmuş?** Yeni bir yurt yapalım senin kardeşinden, senin hatıralarından, senin ovalarından, senin mezarlarından, diz çöküşlerinden, karanlıktan, karanlıktan.

İnsan ne'ye ağlıyorsa, O'dur.

Memleketim

Nazım Hikmet'in metninden yola çıkılarak hazırlanan "Memleketimden İnsan Manzaraları" oyununu 11 Ocak'ta saat 20:30'da İş Sanat sahnesinde izleyebilirsiniz. Daha önce de sahnelen oyunun içeriği yeniden oluşturulan şiir seçkisiyle değişti. Nazım, bir Türkiye profili çıkardığı Memleketimden İnsan Manzaraları metnini, 1940'ta cezaevindeyken yazdı. Mehmet Birkiye'nin sahneye uyarladığı temsilde Bülent Emin Yarar ve Tilbe Saran gibi isimler Nazım Hikmet'in dizelerini okuyacak. Oyunun sezon içerisinde tekrarları da gerçekleştirilecek.

Aslı Alpar

ölgün çiçekler gonca gülleri anımsatır bahşeme
coşkulu yopraklar vedalattı.
gel dikenlerime sarıl,
budur sana sunduğum, ipek tenim!

ÇÜNKÜ ŞİİRİN İÇİ KARARDI.

Yaşamaktan
konuşalım, kara
kışın ortasında
dindik ayakta
duran
gisek bahçelerinden!
Kara ağındaki
toprakten, baharı
düşleyen...

**BU,
İNTERNET
ALİŞVERİŞİNDE
DEĞİŞİMİN
İLANIDIR.**

KARGO VE KURYEYE ALTERNATİF TESLİMAT SİSTEMİ BUKOLİ İLE BUNDAN BÖYLE
İNTERNET ALİŞVERİŞİNDE NE KARGO, NE KURYE... SİPARİŞLER BUKOLİ'YE.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org>

hoş geldin yeni yıl!

Türkiye, 1963 yılını, sözlerini Erdem Buri'nin yazdığı bir şarkıyla karşıladı: "Mutlu olsun bu yıl / Kara günler artık geride kalsın / Silin gözyaşlarını yeni güne karşı / Doğacak güneşe, aydınlığa karşı / Bu güzel dünya bizim / Bütün insanlar kardeş / Diyerek ve severek / El ele verelim..." Ne güzel temenni! Yazık ki müziği Erol Büyükburç - Cüret Işıkoğlu imzalı bu umutlu şarkı, Tülâ German konserlerinde birkaç kere seslendirildi ve kayıt altına alınamadan kayboldu. Bugün elimizde sadece notası var, birilerinin keşfetmesini bekliyor.

Mutlu umutlu bir yıl temennisini dile getiren bir başka şarkıcı, Esin Engin. Bütün zamanların en güzel yeni yıl şarkısı belki de bu: "Kuş gibi uçtu gitti / Koskoca bir yıl yine / Neşeyle mutlulukla / Geçsin yenisi de // Hoş geldin yeni yıl / Mutluluk getir bize / Hoş geldin yeni yıl / Bolluk ver evimize..." Değişmez rutinim, yeni yıla girdiğinde çaldığım ilk şarkı bu. Yıllardır. Bu yılı, mensubu olduğum derginin sayfalarında böyle karşılayayım. Temennim basit: 2016, hepimize şahane şarkılar ve onları hep birlikte ve çekinmeden söyleyebileceğimiz güzel günler getirsin. Buna sahiden ihtiyacımız var.

keşif

kafası

çanak kale'nin rüzgârlarına takılıp gelen karabatak: ihtiyaç molası

Karabatağı bilirsiniz, denizlerimizde sıklıkla rastladığımız o kara kuş. Martı olmayan ama en az onun kadar çok olan. Denizde güzel salınırken izliyorsunuzdur, birden yok olur. Öyle hızlı dalar ki, anlayamazsınız. Yok oluşuna üzülsünüz, gözünüzü dikersiniz, çıkmaz, endişelenirsiniz; tam umudu kestiğiniz anda birden biraz ileride yeniden belirir, sevinirsiniz. Keyifle izlemeye başlarsınız, sonra hop, yine kaybolur! Endişeyi başa sararsınız ama gözünüzü denize diker çıkmasını beklersiniz. Çıkar.

İhtiyaç Molası, tam da böyle bir grup. Bir gün bir albümlerini rafta görüyorsunuz, sessiz sedasız orada yerini almış oluyor, sonra peşine takılıp gidiyorsunuz... Konserler, festivaller derken hop, kayıplara karışıyorlar. Sonra bir haber geliyor: Haftaya şurada sahne alıyorlar! Aradan iki yıl geçmiş oluyor ve siz tam ümidinizi kesmişken yeniden karşınızda görüyorsunuz onları. Dinlerken fark ediyorsunuz ki yepyeni şarkılar yapmışlar yokluklarında. Siz onları yok sanırken, gözünüzden ırakken, meğer dipte ve derinde çalışıyorlarmış.

İhtiyaç Molası bir Çanakale karabatağı. Dört kıyak arkadaştan müteşekkil: Taner Sarf (gitar, vokal), Sinan Gürsoy (bas), Tolga Çebi (keman, klavye) ve Murat Güllü (davul). 1995 yılında bu kadroyla karşımıza çıktılar, kuruluşlarının yirminci yılında yepyeni bir albümle kapımıza dayandılar.

İki albümleri vardı: "Milad" (1999) ve "1,5" (2004). İki albüm arası beş yıl diye üzülmüştük, bu kez on bir yıl beklettiler! Elbette değdi. Albümde, konserlerde çalınarak pişirilmiş şarkılar var: Bildiklerimiz,

zaten eşlik ettiklerimiz. Bu anlamda "yeni" bir albüm değil belki bu ama her yeni İhtiyaç Molası kaydı, bizi bizden aldığı için önemli aslında.

"Kapılar"ın muhteşiyatı on bir şarkı: Kayboldukları her yıl için bir şarkı hediye etmişler bize! Üstelik biri, efsanevi "Çengi". Albüm onları tanıdığımız bu şarkıyla kapanıyor. Bu, bir anlamda yeni bir dönemin habercisi aslında: İhtiyaç Molası, kapıyı kapatıyor ve yeni bir başlangıçla yoluna devam ediyor. Onlarla bir yirmi yıl daha yürümek, hepimizin dileği. Tek bir şartla: Dalıp çıkmaları bu kadar uzun sürmesin!

Kendilerini Geceyarıları Yollararası Metropolitik Rock Grubu olarak tanıtan İhtiyaç Molası, "Kapılar"ı 27 Kasım'da dijital alem üzerinde yayımladı. CD, 18 Aralık'ta piyasaya çıktı. Dediğim gibi, bu yeni bir başlangıç. Sözsüz ama sesli "Eflatun"dan umutlu "Bir Gül Yeter'e, içinde namus, rüşvet, cinnet gibi her dem güncel kavramları barındıran "Kapasite"den mapushane şarkısı "Of"a, dinlemelere doyulmaz bir albüm yapmış özlediğimiz ekip. Memleket ahvalinin giderek kötüleştiği bir dönemde sahici bir mola bu. Meriç Demirkol'un saksofonuyla şenlenmiş, bu kez biraz daha uzun sürecek bir mola üstelik. Hayatımızda hep istediğimiz türden.

nedir bukoli?

Bukoli, internet alışverişlerinde yaşanan teslimat sorunlarına çözüm sunan kargo ve kuryeye alternatif yepyeni bir teslimat sistemi.

Bukoli ile artık 'kargom kayboldu', 'mesai uzadı, kargoya yetişemedim' stresi yok.

Ofisteki meraklı bakışlar yok.

Geçerken uğrayıp siparişini teslim alabileceğin Bukoli Noktaları var.

nasıl çalışır bukoli?

bukoli'nin avantajı çok.

yeni teslimat adresin: bukoli.

İnternette aldıklarının iş yerine gelmesini istemiyorsan ya da evde yokken kolinin geri gitmesini istemiyorsan, İstanbul'daki 500'ün üzerindeki Bukoli Noktası'ndan istediğini seç. Kolin, seçtiğin yere gelsin. Petshop'tan bakkala, kırtasiyeden çiçekçiye; hatta iskelede kadar pek çok teslimat adresi, Bukoli ile yeni adresin olmak için hizmetinde.

geç saatlere kadar açık!

Bukoli ile paketin ha geldi ha gelecek diye evde kargo ya da kurye beklemezsin. Kolin, ister mesai sonrası ister hafta sonu yürüyüş sonrası seçtiğin yerde seni bekler.

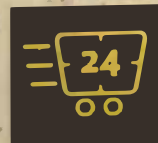
üstelik hafta sonu bile açık!

Evinin yakınındaki, iş yerinin civarındaki, yolunun üstündeki noktayı seç, geçerken uğra, internette aldıklarını teslim al. İster hafta içi mesai sonrası ister hafta sonu... Bukoli ile teslimat işte bu kadar kolay!

internette aldıkların güvende.

Bukoli ile internette aldıkların, sadece sana özel güvenlik kodu ile seçtiğin Bukoli Noktası'na gelir. Sen teslim alana kadar güvenli saklanır.

ertesi gün sende.

Bukoli ile internette aldıkların, ertesi gün* seçtiğin Bukoli Noktası'na gelir.

*Siparişin, Bukoli tarafından teslim alındıktan sonra ertesi gün seçtiğin noktaya bırakılır. Ertesi gün teslimat taahhüdü, Bukoli'nin siparişi e-ticaret firmasından teslim alınmasıyla başlar, e-ticaret deposundaki hazırlanma süresi Bukoli'nin sorumluluğunda değildir.

1. adım

İnternet alışverişlerinde adres veya kargo bölümünde Bukoli'yi seç, açılan haritadan sana en uygun noktayı belirle.

2. adım

SMS ve e-posta ile gelen teslimat kodunu seçtiğin Bukoli Noktası'na uğra.

3. adım

Teslimat kodunu paylaş, Bukoli Noktası'nda seni bekleyen koline kolayca kavuş.

bukoli ile tarihe geçenler

Bukoli ile internet siparişlerini Yenikapı İskele, Zorlu AVM gibi noktaları seçerek Türkiye'nin ilk akıllı makine teslimat noktalarından teslim alabilirsin. Kısacası sen sadece internette alışverişini yap, teslimat seçeneği olarak Bukoli'yi seç; işe giderken iskeleden, eve dönerken her zaman uğradığın AVM'den Bukolini teslim al. 7 gün 24 saat açık Bukoli'nin akıllı makineleri ile siparişine ulaşmak artık çok kolay.

bukoli ile tarih olanlar...

- 'Şubeyi arıyorum telefona bakan yok!' demek yok.
- 'Şube evimin dibi, kargom hala bekletiliyor.' derdi yok.
- 'Bugün dediler hala kargo gelmedi.' demek yok.
- 'Benim sipariş dünyayı dolaştı! Kimbilir bana nasıl gelecek?' endişesi yok.
- Yanlış adrese giden koliler yok.
- Koli kaybetmek yok.
- Plaza güvenliğine takılmak yok.
- Evde yoksa kolyi geri göndermek yok.
- Koli teslim almak için mesai saatine yetişmek, hafta başını beklemek yok.

Kısacası internet alışverişinden sonra Bukoli'yi seç, sen kolini değil, kolin seni beklesin. Kolin seçtiğin Bukoli Noktası'na gelsin. Sonra istersen hafta içi mesai sonrası, istersen hafta sonu... Geçerken uğra teslim al.

bukoli

Can Yılmaz

size de çıkabilir

Depo durağında hızlıca indi; bir eli kapının kolunda, kapıyı kapatamadan hareket etti boşalmış minibüs, belli ki nezaketsiz şoför de TRT'nin kadrolu dansözüne yetişmek istiyordu. Bayrak gibi dalgalanan kapıyı içeriden çekip kapattılar.

Elektrikçi dükkanının ışıklarını kapattı; vitrinde yanıp sönen 15 mumluk bir ampul kaldı sadece, onun sigortasını ayrı yapmıştı, dükkanın önünde ışık olsun da bir numara olursa en azından mahallelinin dikkatini çeksin diye... Saatine baktı: 20:36. Dükkanı kapadıktan sonra aklına geldi, iki tam iki çeyrek piyango biletini çekmede unutmuştu. Neyse, yarın da açıyordu dükkanı, yarın bakardı sonuçlara... Zaten bir şey çıkmayacaktı.

Yılbaşı gecesi olduğunu unutmuştu, zaten annesi de pek oralı olmuyordu. Babası öldüğünden beri gülmüyordu kadıncağzı, yılbaşı gecesinin de artık eski tadı yoktu. Gecenin önceki geceden tek farkı; saat 00:10'da televizyona çıkacak Orhan Gencebay ve TRT kurallarına uygun gerdan kıracak dansözü ve bu eğlence annesini pek ilgilendirmiyordu.

Adımlarını hızlandırdı; tek tük dökülen kar tanelerine sevinerek ana caddeye çıktı, camları buharlı bir minibüse el etti. Kuruyemiş alışverişini son dakikaya bırakan birkaç kişi; ellerindeki torbalara sıkı sıkı sarılmış, karışık kuruyemişlerini minibüsün çamurlu tabanına bırakmadan dizlerinin üzerinde tutuyorlardı. Başıyla selam verdi, bakışlarını soğuk sokaklara kilitlemiş kalabalıktan selamını alan olmadı. **"Memleketin anasını belledi bu ayılar" diye düşündü, eskiden böyle miydi? Selamsız 50 metre yürüyemezdin.** "Bir tane depo alır mısın şurdan" diyerek uzattı parasını; şoför, gözünü yoldan ayırdı, parayı aldı, vites küçülttü, yolda bekleyen iki kişiye korna ile gel gel yaptı, motorun üzerinde duran para kesesinden birkaç bozukluk bulup "Alır mısın canım" dedi. "Alır mısın canım ne lan ayı" diyecekti ama demedi, "Buyur kardeş" deseydi bari... Depo durağında hızlıca indi; bir eli kapının kolunda, kapıyı kapatamadan hareket etti boşalmış minibüs, belli ki nezaketsiz şoför de TRT'nin kadrolu dansözüne yetişmek istiyordu. Bayrak gibi dalgalanan kapıyı içeriden çekip kapattılar.

Eve yaklaşırken uçan kar taneleri de hızlanmıştı, "Yılbaşında meşhurdur illa ki bir serpiştirir namussuz" diye düşünürken yanına gelen polis minibüsüne takıldı gözü, buğulu camın ardındaki polis seslendi kibarca, "Şşşhttt gel la buraya", etrafına bakındı kimsecikler yoktu, "Bana mı dedin abi?" dedi. "Senden başka kimse var mı lan sokakta, ne geziyon bu saatte?" Bu saatte mi? Saat daha kaç ki? "Gel" dedi polis, "Atla arabaya." Daktilodaki polislin karşısında; bir yandan merakla etrafa bakarak, sorulara cevap veriyordu.

- Adın?
- Ekrem,
- Soyadın?
- Yıldırım,
- Kimi yıldırıyon lan? Birini bıçaklamışlar senin oralarda, sen misin lan yoksa?
- Yok amirim, ben elektrikçiyim, dedi yutkunarak, polis bu açıklamayı önündeki evraka not düştü:
- Elektrikçi adam bıçaklayamaz mı lan?

Nezarethanenin kapısı kapandı; içerideki üç kişi ile selamlaştı, selamsız minibüs şoförünün aksine hepsi selamını aldı. Bir kenara çömeldi, yanındakilere göz gezdirdi. "Geçmiş olsun hayırdır" dedi içlerinden en sakallı olanı, "Valla anlamadım, evin önünden aldılar." Diğerleri ve sakallı gülmeye başladı, "Beni de yatağımdan aldılar, ben de anlamadım niye buradayım" dedi çelimsiz kara kuru olan, "Yaaa beni de teyp beğenirken aldılar ama teyp başkasının arabasındaydı."

Niye buradayım hakikatten; diye düşündü, bir cevap bulamadı: Dükkanın vergisini ödememişti, yok canım olamaz yılbaşı gecesi bunun için adam alırlar mı ki, hem o işe polis mi bakıyor Allah aşkına?! Annesine bir haber vereydi iyiydi, uyumaz merak ederdi şimdi. "Eve telefon ettirirler mi acaba?" diye düşündü ama ses etmedi, belli ki yanındakiler buraya alışkın tiplerdi. Şimdi durduk yerde adamlara eğlence olmaya gerek yoktu. Birazdan gelirler "Kusura bakma kardeş" diyerek gönderirlerdi eve, hatta yılbaşı gecesinde olduğu için, biraz da mahcup olup, aldıkları arabayla kapıya bırakırlardı "Kusura bakma Ekrem kardeş, valideye çok selam" diyerek...

İrkilerek kendine geldi, şeytan dürtmesi denir buna, dalıp gitmişken karın boşluğuna bir parmak değmiş gibi zıplarsın. Saatine baktı 02:54. Boynunu sağa sola eğdi, göğsünü dışarı verip derin bir nefesle kollarının bağını çözdü, neredeyim ben bakışını atıp, köşelerinde büzülmüş sakallı ve arkadaşlarını gördü. Demek ki kimse "Pardon Ekrem kardeş" dememişti. Önce annesi sonra TRT dansözü en sonra da Orhan Gencebay geldi aklına, hangi şarkısını okumuştı acaba? Gözleri karanlığa alışınca demir parmaklıkların ardında bir gölge fark etti, "Elektrikçi olan sen misin lan?" dedi gölge polis; hızla toparlandı, nihayet yanlışlık anlaşılmıştı, karakolluk olacak polise ifade verecek en önemlisi yılbaşı gecelerini nezarete geçirecek hiçbir suçu yoktu: "Evet benim... Nazım Elektrik... Babamın adı, değiştirmedim ismi öyle kaldı."

Polis demir kapıyı açtı, açılan kapıdan dışarı çıkarken içeride uyuyanlara hüznünlü bir veda bakışı attı. Polis kapıyı kilitledi, sevimsiz koridordan ışığa doğru yürüdüler.

Karakolun bir odasına girdiler, "Selamünaleyküm" dedi, cevap beklemiyordu ve gelmedi de, başka bir polis önünde kanlı canlı bir çam ağacıyla adeta boğuşmaktaydı. Gelenleri fark ederek ayağa kalktı; önünde duran renkli gece lambası ampulleriyle süslenmeye çalışılmış, yeni kesilmiş çam ağacını tekmeledi "Bak bakayım şuna, yanıp sönmüyor ışıklar." Eve gitmeden evvel bir iyilikten kimseye zarar gelmez diye düşündü, "Hemen amirim" dedi gülerek. Hala nemli gövdesi; kare bir tablaya çakılmış çam ağacını toplarlardı, kabloları düzenledi, fişini yakındaki prize soktu, çıkardı. "Tornavida var mı amirim?" "Yapabilir misin?" dedi, ağacın sahibi polis, "Çocuklara söz verdim." Ekrem, kolundaki saate baktı, "İyi de amirim yılbaşı mı kaldı saat üç..." "Dokuzda gönderdiler de gitmedik mi lan?" dedi çam ağacının sahibi sinirli polis, "Tornavida verin şuna" dedi, az evvel

Metin Uca

bozuk noel kafası

Bak oğlum sinirlenmeyeyim diyorum, terbiyemi koruyayım diyorum, ama yeminle tansiyonum fırlıyor! Size ne oğlum yaa..! 1600 yıldır böyle zulüm görmedim! Ne geyikçi milletmişsiniz! Geyiklerimin boynuzlarını yiyeciler!

Hem bir yılın bütün yükünü, bütün olumsuzluklarını benim sırtıma yıkın; hem de her yıl, her yıla başlarken bensiz yapamayın... Ne oldu? Al işte bir yıl daha geçti. Piyango bileti gene çıkmadı, yine göbeklisin, çirkinsin... Oğlum ben hepinize nasıl yeteceğim?! Hasta mısınız? 500.000 adet benim gibi kırmızı giymiş adam, 2.000.000 geyik çarpışmadan gökyüzünde dolaşacağız, aynı gece hepinizi mutlu edeceğiz. Yok ya!!

Yemin ediyorum 4. yüzyıl insanı sizden iyiydi. Küçücük demre... Çocukları ve denizcileri koruyorum. Oğlum ben efsaneyim. Ben azizim. Sizin oyuncak getiriciniz, her dilediğinizi, her istediğinizi yapacak hizmetkârınız değilim. Dinsel dogmalarınızın tatmin aracı hiç değilim! Yediniz bitirdiniz, sinir bırakmadınız adamda! Sadece siz olsanız neyse... Ölüme bile rahat vermediler. 700 yıl sonra kemiklerimi İtalya'ya kaçırdılar.

Ritüel ya da masal... Bırakın benim imajı, bacadan içeriye sığamayışımı... Siz kendi ülkenizde bazı ilçelere girebiliyor musunuz? Bacayla uğraşacağınıza tüm deprem toplanma alanlarına diktığınız şekilsiz konutlara, soğuk AVM'lere baksanıza! Benden başka işiniz yok mu ya? Aralık geldi mi her şeyi bırakıp bana sarıyorsunuz. Yok "7 hristiyan danaya girmeden yılbaşı ağacı süslemeyeceğiz" diye kampanya yapmışsınız. Evladım; ağaç süsleme eski Türk geleneği... Türkiye'de kutlayan Noel'i değil Yeni Yıl'ı kutluyor. Ama, bazılarının kafası bunu almıyor. Ya, sırf karışmasın diye 6 Aralık'ı çocuklara hediye günü seçmiştim. Ama o gazlı içecek firması... Ah o firma... Ya niye durup dururken kırmızı ponponlu elbise giyeyim ben ya! 80 yıldır bu imajdan kurtulamadım! **Sırtımdan milyarlar kazandınız, işi sanayiye döküp oyuncaktan çoraba, dondan sütyene, bir kırmızı dünya yarattınız, Noel Baba'nıza bir kuruş katkı mı sağladınız?!** Bir de takmışsınız ağacın altına hediye bırakmama! Nereye bırakacağım ya? Sen ortalıkta ağaç bırakmadın ki! Şimdi kozalaklarla ilgili öyle bir şey söyleyeceğim ki, ama babalığıma yakışmayacak...

Kabul etsen de etmesen de, din adamıyım kardeşim! Şimdi üç yıl önce Samsun Müftüsü, "Adam olsa bacadan girmezdi" dedi ya; "ulen sana ne!" bile demeyeceğim din adamı

dayanışması adına... Yine de ucuz atlattım bu yılı aslında... Geçen seneki şişme Noel Baba'nın sünnet girişimi, protesto yürüyüşü ve maketimi yakma yanında bu sene din adamları hakkımda konuşmadı en azından...

Unutma ki, beni hala çocuklar seviyor. Bazı ülkelere hiç gidemesem de,

bazılarının sınırından bile geçemesem de, onları umutla, heyecanla, yılda bir gün de olsa hayata bağlamak var ya... Değer topunuzun dediklerine, topunuzun yaptıklarına...

toparlanmış ağaca bir tekme daha vururken...

Sakallı dürttü ayağıyla; önce hafif, sonra acıtır gibi oldu. "Kalk lan kalk, ne meraklıymışsın taştta uyumaya." Büzüldüğü yerde gözlerini açtı: "Neredeyim?" Sakallı ve arkadaşları birbirlerine baktı: "Yıldız sarayındasın... Kalk lan kalk... Para ver de ekmek peynir alalım." Üşümüş vücudu titredi, çapaklı gözlerini ovuşturdu, yattığı yerden doğruldu "Annem çok merak etmiştir beni ya, bir telefon edemedik kadına..."

Sevimsiz koridordan bir ses yankılandı, "Elektrikçiiii!"

Sakallıya, şimdi bırakacaklar bakışı attı, "Bu sefer tamam, ağacı da yapmışım şıkır şıkır." Çam ağacı sahibi polis belirdi parmaklıkların ardında, "Yanmadı oğlum ışık mışık, çocukları uyandırdım saat beş... Taktık yanmadı... Seni niye aldılar lan?" Bilmiyordu ki, ne cevap verecekti doğru olanı söyledi, "Galiba ağaç için amirim" deyiverdi yanındakilere bakıp gülümserken... Yatak odası ampulleri yanmamış; nemli yılbaşı ağacının sahibi polis, bu şakaya gülmedi.

Ranzasında yan döndü, karşısında yatan Arapkirli Muzaffer'le göz göze geldi. "Anladın mı koçum" dedi Ekrem. Muzaffer, "Yani; 453 gündür ağaç için yatıyorsun, buna nasıl inanayım be abi" dedi... Ekrem güldü; üsteki ranzanın yatağının demiri arasına sıkıştırdığı annesi ile babasının, yeni açılmış elektrikçi dükkanının kapısında çekilmiş fotoğrafına baktı, **"Annem de inanmazdı zaten, o beni anarşik sanıyor. Avukata; anneme ağacı tamir edememiş demeyin"** dedim.

Muzaffer şaşkın bakarken "Niye söylemedin anneye?" Ekrem güldü, başının üzerindeki annesine baktı, "Annem babamı çok severdi; babam da ikimizi çok severdi, elektrik ustası olma mı isterdi, bana her şeyi öğreten babamdı... **Şimdi desem ki, kıcı kırık bir ağaca lamba yakamadım; evde annem üzülür, mezar da babam üzülür, annem babama kızar işi öğretemedi diye, babam mezarında döner, öğrettim ama öğrenememiş diye...** Ne gerek var şimdi; o güzelim aşkın tadını kaçırmaya... Gerek var mı Muzo? İki yıl için değer mi?" Muzaffer boş bakıyordu ama, anlamış gibi başını salladı. **"Ama polisi dövmüşsün diyorlar."**

Ekrem hikayesinin eksik parçasını ahaliye anlattığını unutmuştu, "Bir itiş kakış olmuştu, dövme yok ama..." Muzaffer sırtını döndü, battaniyesini omuzlarına kadar çekti. Ekrem de yatağında kıvrıldı, battaniyesini vücuduna sararken, "O değil de en çok piyango biletlerini merak ediyorum, ya çıktıysa bir şey... Babamın mezarını yaptıracaktım, çıktıysa da süresi geçmiş, vermezler parayı değil mi?"

Muzo sırtı dönük cevap verdi, **"Vermezler."** Ekrem umutluydu, **"İçerdeydim derim, verirler belki..."** Muzaffer cevap vermedi. Ekrem de üstelemedi. Işıklar söndü. Ekrem, koğuşun kapısında yanan 15 mumluk ampulün soluk ışığına baktı, gözlerini yumdu.

Dilan Bozyel

"ma onun sözünü niye dinleyelim?!"

Bizim oralarda kız çocuklarının isimleri, sizin "oralarda" olduğu gibi; özeldir, anlamı derindir, kızın kaderidir. Misal, babasının nazlı, narin yetiştirilmiş kızı Delal' dir, Nazenin' dir. Veya işte, benim ismim; Dilan. Gönül, düşün, mutluluk, halay anlamı taşır. Belki de sırf bu nedenle, ismimizin kaderiyle sınanırız biz kızlar. Gülistan da öyle. Gül bahçesi ve huzur olarak geçer sözlüklerde anlamı. 11 Aralık Cuma günü, Amed'e döndüm yine. Sokağa çıkma yasağı birkaç saatliğine kalkmıştı. Gülistan sabah erken kalkmış, "bayramlık" kıyafetlerini giymiş; kapıda beni bekliyordu. Polis araması ve şehrim Amed'le hasret giderince biraz gecikmiştim randevuma. "Gelemeyeceksiniz sandım." dedi kapıyı açtığında. Gülistan, 9 yaşında. Büyüklerden, yaş aldıkça bıkkınlaşan, hoyratlaşan ve cesareti kırılmış yaşlılardan aynı bezgin cümleleri duymaktan sıkılmışım. Saf bir yürekten dinlemek istiyordum şehrimde olan biteni. Ben de "orada" büyümüşüm, büyüklerin konuştuklarını anlamıyordum; umut arıyordum Gülistan'ın yaşındayken. Olmamıştı, ta o günlerden beri; ne zaman ateşim çıksa; odamın içinde milletvekilleri, askerleri görüyorum. Birbirlerini yumruklayan büyük adamlar görüyorum. Bu yorgunluğuma ilaç gibi geldi Gülistan ile sohbetimiz... Belki sizin de kırılmış heveslerinize, yıkılmış hayallerinize çare olur karşımda duran bu huzurlu küçük gül bahçesi.

Not: Gülistan ile sohbetimiz bittikten sonra sokağa çıktık, günlerden sonra sokağa çıkan Gülistan çok heyecanlıydı. Vedalaştıktan otuz dakika sonra, tekrar sokağa çıkma yasağı ilan edildi ve malum çatışma yine başladı.

■ **Merhaba, ismini ve yaşını öğrenebilir miyim?**
9 yaşındayım, adım Gülistan.

■ **Hangi okula gidiyorsun?**
İskender Paşa İlköğretim Okulu'na gidiyorum, dördüncü sınıftayım.

■ **Peki okula şu an gidebiliyor musun?**
Hayır.

■ **Neden?**
Sokağa çıkma yasağı var, o yüzden gidemiyoruz, okullar kapalı.

■ **Öğretmenlerin de gidemiyor okula o zaman?**
Hayır.

■ **Peki en sevdiğin ders ne?**
Matematik.

■ **Evde matematik çalışıyor musun peki?**
Çalışıyorum.

■ **Büyüyünce ne olmak istiyorsun?**
Doktor.

■ **Ne doktoru, hiç düşündün mü?**
Bilmiyorum, düşünmedim.

■ **Neden doktor olmak istiyorsun?**
İnsanları iyileştirmek için.

■ **Amed'de kalıp, burada mı doktor olmak istiyorsun?**
Evet.

■ **Peki şu an burada, sokaklarda neler oluyor biliyor musun?**
Geceleri, sabahları silah sesleri geliyor pencerelerden. Kimse pencerelere yaklaşmıyor, yaklaşırsak; bir kurşun bile değse canımızdan oluruz.

■ **Gülistan, özgürlük ne demek?**
Özgürlük, mesela kendi istediğimizi yapmak, sokağa çıkmak, mesela parka gitmek, okula gitmek; kendi çocuk haklarımızı kullanmak.

■ **Çocuk hakları ne demek peki?**

Okumak, meslek sahibi olmak. Bütün arkadaşlarımla aynı dersleri eşit öğrenmek.

■ **Yasak ne demek?**

Yasak? Mesela olaylar olduğunda sokağa çıkma yasağı oluyor, sokağa çıkarsak başımıza bir şey gelir diye sokağa çıkma yasağı oluyor.

■ **O zaman yasak seni korumak için yapılan bir şey mi? Çünkü sokağa çıkmak yasak olunca, okula gidemeyince de sen rahat edemiyorsun?**

Biz okumak istiyoruz, başka şehirdekiler okuyorlar; biz onlardan geri kalıyoruz, okuyamıyoruz, sokağa çıkma yasağı var.

■ **Peki sen mutlu musun?**

Hayır.

■ **Mutluluk ne demek sence?**

Mutluluk, istediğin bir şey olunca kendini mutlu hissedersin.

■ **Şu an ne istiyorsun?**

Okumak.

■ **Evden çıkmayınca, evde neler yapıyorsun? Kardeşlerinle mi vakit geçiriyorsun? Nasıl geçiyor zaman?**

Hiç, kendi kendimize oturuyoruz falan. Biraz ders çalışıyoruz ama okula gitmeyince insanın canı sıkılmaya başlıyor.

■ **Savaş ne demek?**

Kürtleri öldürmek istiyorlar. Öldürmek demek savaş.

■ **İnsanlar nasıl barışır Gülistan?**

Türkler Kürtleri sevsin, Kürtler de Türkleri sevsin.

■ **Peki büyüdün sen, doktor oldun, hastanede çalışıyorsun ve biri gelip sana diyor ki; "Çalışman yasak, evine döneceksin." Ne yaparsın?**

Çalışmak bizim hakkımız, biz kendi hakkımızla okuduk çalıştık. Ma onun sözünü niye dinleyelim?

■ **Diyarbakırlısın sen değil mi? Kürtçe biliyor musun?**
Evet Diyarbakırlıyım, biraz biliyorum Kürtçe.

■ **Evde konuşuluyor mu Kürtçe?**
Evet.

■ **İlerde daha iyi öğrenmek istiyor musun Kürtçe'yi?**
Evet.

■ **Amed' i ne kadar seviyorsun peki?**
Çok.

■ **Başka gitmek, görmek istediğin bir yer var mı?**
Hayır yok.

■ **Senin söylediklerini okuyacak abla ve abilerine son olarak ne söylemek istersin?**

Bütün çocuklar okumak istiyor, sokağa çıkma yasağı var o yüzden okuyamıyor çocuklar. Çöpçüler gelmiyor, çöpleri temizleyemiyorlar, o yüzden kokusu bize kadar geliyor, biz hastalanıyoruz. Hastaneler açık değil, gidemiyoruz hastanelere.

Aslında Gülistan'ın cevaplarından sonra benim söyleyeceğim başka da bir şey kalmadı, eğer barış gelecekse; Türkler Kürtleri, Kürtler de Türkleri sevmeye başlayacaksa; ve bunun için son bir kan dökmek gerekiyorsa; büyük insanlara buradan duyurayım; ben gönüllüyüm son kan olmaya, beni öldürün. Gerisi Dilan olsun. Mutluluk olsun, düşün olsun, halay olsun...

Aylin Balboa

zevk alamıyorum

Sabahın körüydü ve sabahın körleri asabımı çok bozuyordu. Yetmezmiş gibi bir de kalkıp işe gitmem gerekiyordu. Lanetler okuyarak evden çıktım. Kapıcıyla karşılaştım, bana günaydın dedi. Sanki böyle bir şey mümkünmüş gibi...

Yıllar önce Rize'ye, bir arkadaşımın ailesini ziyarete gitmiştim. Kendi ailem gibi severim onları, öyle can insanlar. Biz, arkadaşım ve kardeşleriyle, serendere çıkıp manzaraya karşı epey alkol tüketmiştik. Gündüz vakti niye o kadar içmiştik hiç hatırlamıyorum. Ebeveynler de bu alkol işinden pek hazzetmiyorlar. Çaktırmayalım ve bir kenarda oturup aılmayı bekleyelim diye salona geçip televizyonu açtık. Anneyle teyzeler yemek hazırlığındalar. Konuşmaz, dikkat çekmezsek yakalanmayacağımızı umarak başladık sessizce televizyon izlemeye. Bir müzik kanalı açık kalmıştı ve siyah-beyaz bir Paris Hilton klibi dönüyordu. Kilitlenmiş vaziyette izlemeye koyulduk. Hadise bir plajda vuku buluyordu. **Sanatçımız, artık derdi her neyse, sürekli kendini elliyor, kumlarda sürükleniyor, şarkının tempolu yerlerindeyse, yanında beliren beyefendiye doğru kerkinip duruyordu.** Büyük bir dikkatle neyin peşinde olduğunu anlamaya çalışıyorduk. Büyülenmiş gibiydik. Klibin bitmesine yakın, ekranın alt kısmında şarkının adı yazdı. Hepimiz çift gören gözlerle okumaya uğraşırken Yunus, sanki orada yazan şey gerçekten buymuş gibi heceleyerek "Zevk a-la-mı-yo-rum" dedi.

Gözümü açtığımda aklımda bu hatıra vardı. Sabahın körüydü ve sabahın körleri asabımı bozuyordu. Sigarayı bıraktığımdan beri daha çok. Çünkü bilirsiniz, yeni bir günün ne anlamı var.

Yatağın içinde Gregor Samsa misali debelendim ama doğrulamadım. **Bir sabah bunaltıcı düşlerimden uyandığımda, kendimi sigarayı bırakmış biri olarak buluşumun üzerinden iki hafta geçmişti ve bu benim için devcileyin bir sorundu.** Ben de artık Paris Hanım gibi hiçbir şeyden zevk alamıyordum. O yönetmenler gelsinlerdi de asıl benim klibimi çeksinlerdi.

Ardımda, çile gibi geçen bir yarım ay bırakmıştım ve işler hala hiç kolaylaşmamıştı. **Herkesi dövmek, yangınlar çıkarmak, bombalar patlatmak istiyordum.** Sanki eskiden az varmış gibi, bırakınca daha da çok sinir geldi bana. İnternet araştırmalarım krizleri azaltmak için bol bol su için diyordu mesela. İçtim. Dünya kadar su içtim. Damacanaya fortum bağladım adeta. Fakat bu sefer de çok afedersiniz insan tuvaletten çıkamıyor. Bu yöntem pek hoşuma gitmedi.

Bir başka yol olarak da kriz geldikçe sıcak suyun altına girmeyi öneriyorlardı. Fakat benim durumumu kriz gelmesi olarak ifade etmek yanlış olurdu. Benden kriz gitmiyordu. Böylece duştan çıkamaz oldum. Elim ayağım büzüşene kadar suyun altında kalıyor, acıkınca bir şeyler yemek için çıkıyor, sonra tekrar banyoya koşuyordum. Ülkede bir kuraklığa mahal vermemek için bu yöntemle de yollarımı ayırmak zorunda kaldım.

Yüksek bağımlılık durumu varsa takviye alınabileceğini söyleyen doktorun sözüyle kendimi eczanede buldum.

Nikotin sakızlarını komple ağzıma doluşturup nikotin bantlarıyla her yerimi bantladım. Ağzımda yumruk kadar sakızla, kargoya verilmek üzere bekleyen bir koliye dönüşmüştüm. Böyle de olacak gibi değildi. Huysuzluklarıma tahammül edemeyen bazı dost bildiklerim, bana "bu kadar zorlama istersen, başka zaman denersin" gibi şeyler söylüyorlardı. Allah'ım ne güzel konuşuyorlardı, ağızlarını öpesim geliyordu. Fakat geri vites yapamazdım. **Her şeyle baş etmişim, bi' sigarayla mı baş edemeyeceğim. Kim lan o sigara, ne sanıyor kendini! Yiyorsa karşıma çıksın! İt!**

Böyle böyle kendimi gaza getiriyor, kısa süreliğine de olsa içme isteğimi öldürüyordum. Sonsuza kadar sigara içmeme düşüncesine katlanamasam da pes etmeyi kendime yakıştıramıyordum. Hem ben ortamlarda herkese sigarayı bıraktım demiştim artık, ağızdan çıkmış bir laf vardı sonuçta. Sabahın körüydü ve sabahın körleri asabımı çok bozuyordu. Yetmezmiş gibi bir de kalkıp işe gitmem gerekiyordu. Lanetler okuyarak evden çıktım. Kapıcıyla karşılaştım, bana günaydın dedi. Sanki böyle bir şey mümkünmüş gibi. Yürürken bir yandan da İtalyanca mutlu yıllar nasıl deniliyordu diye düşünüyordum. Tüm Romalıları mutlu yıllar demeyi planlıyordum sanırım emin değilim. **Son sigaramla birlikte aklımda da kül tablasına söndürdüğüm için hâl ve gidişatımda bir mantık aramıyordum artık. Tam o esnada koluma bir kuş sıçtı. Coşkuyla sıçtı.** Böyle bir sıçışla nadiren karşılaşılır yani öyle acayip sıçtı. Bu duruma bir mânâ yükleyecek kadar eksik zekâlı değildim elbette. Derhal kolumu temizledim ve yürümeye devam ettim. Herkes için sıradan bir sabahtı. Sigarasız hayat ne bileyim böyle bir tuhaftı. Hayat kısaydı. Kuşlar sıçıyordu.

Kerimcan Kamal

sekiz ayaklı sisiphus

"Bu büyük kötülük acaba nereden geliyor? Bu dünyanın içine nasıl girmiş? Hangi kökten, hangi tohumdan büyümüş? Bunu kim yapıyor? Bizi kim öldürüyor? Kim ışığımızı ve hayatımızı çalıyor? Kim bizim de düşebileceğimiz durumu görüp bizimle alay ediyor? Bizim yok olmamız dünyanın çıkarına mı? Çimenlerin büyüüp güneşin parlamasına bir katkısı var mı? Bu karanlık senin içinde de var mı? Sen de bu gecenin içinden geçtin mi?"

Bunlar Terrence Malick'in çok ödüllü filmi The Thin Red Line'dan. İzlemişsinizdir. Film yazar James Jones'un İkinci Dünya Savaşı'nda yaşadıklarını anlattığı romanından adapte edilmiş. Her bir satırı hayatı, savaşı ve kötünün doğamızdaki anlamsızlığını sorguluyor. Yazmak hem okuyana şifadır hem de aslında yazana. Yazan yalan söyleyemez. Yazar okurun karşısına iç organlarına kadar çınlıplak çıkar ki insanın kendisini böyle gizsiz, böyle savunmasız anlatmasından daha büyük bir korku ve cesaret yoktur hayatta.

Ve korku ve cesaret öz kardeşirler birbirine düşman gibi görünen. Çünkü cesaret korksan da devam etmektir.

Ben de nicedir kendimce karalıyorum. Kendimi tanımayı ve yeniden tanımlamayı da böyle öğrendim diyebilirim. Aşağıdakileri 6 yıl önce hayatımın en karanlık tünellerinde kaybolmuşken ummadığım bir anda tesadüfen gözüme ilişen o küçücük ışık üzerine yazmışım. Aslında kurtuluşa dair her ışık, böylesi uzun karanlıkların sonunda görülür. Herkesin uzun-kısa böyle bir karanlık dönemi vardır ve o karanlığı yaşayıp ve karanlıkta yaşamak nedir öğrenip, sonunda dışarı çıkmaya karar verdiğiniz de karşılaştığınız umut ışıklarını tesadüf sanırsınız.

Oysa iyi-kötü hiçbir tesadüf yoktur. Sadece öğrenme vardır. 6 yıl önce bu yazı bana şifa olmuş. Belki size de şifa olur. Sıkılmazsanız okuyun.

"Dün gece yine uyku yoktu.

Bir o oda, bir bu oda, bir bilgisayar, bir televizyon, iki sayfa şundan, üç sayfa bundan derken yine kemiklerimden şikayetler başladı.

Gözlerim zaten küfür kıyamet. Saç diplerim bile "git zıbar" diyor ama gel de aklıma anlat bunları.

Yatağa uzanır uzanmaz aynı film yine, yeniden başlıyor. Sonunda bari gözlerimle barış yapayım diye banyoya gittim. Yüzümü yıkadım. Solum hala kapalı ama azıcık açılan sağ gözümün ucuna "o" ilişti. Lavabonun içinde küçük, minicik bir örümcek yukarı tırmanmaya çalışıp duruyordu. Şaşkındım çünkü bu resmen Aziz Nesin'in "sekiz ayaklı Sisiphus"uydu. Yıllar sonra onunla karşılaşmanın verdiği telaşla banyoda anlamsız bir tur atmışım. Çocukluğumun en trajik hikaye kahramanlarından biri tozlu sarı sayfalarından fırlayıp banyoma düşmüş gibiydi.

Sanki gece uyanmış ve oturma odasında Küçük Prens ya da salonda Fedor amcayla karşılaşmış gibiydim.

Çocuklar için yazılmamıştır ama Sekiz ayaklı Sisiphus, Aziz Nesin'in Potin Bağı hikayesi, Bizim Köyü Deliler Baladı, Namus Gazı gibi muhteşem hikayelerinden biridir. Kuvete düşmüş bir örümceğin imkansız öyküsünü anlatır. Örümcek onca tırmanma yeteneğine rağmen kuvetin kaygan, düz zeminine tutunamaz ve mitolojideki Sisiphus (Sisyphos, Sisifos) gibi tam tepeye yaklaşırken her seferinde yeniden aşağı düşer ama hiç vazgeçmez. Anlatıcı Aziz Nesin, hikayesini onu kurtarıp, kurtarmamak üzerine kurar. Bense üstattan çabuk davrandım ve bir kağıt parçasının ucuyla küçük örümceği alıp pencereden salıverdim gitti. ***O dakika yarı kapalı gözlerimde bir şimşek çaktı. Aklım yıllardır ilk kez bir oh çekti. Örümceği kurtarıırken aslında örümceği değil kendimi kurtardığımı hissettim.*** Oturup orada onun işkencesini izlemem ya da suyu açıp ölmesine sebep olsam aklım her gece olduğu gibi yine huzur bulmayacaktı.

Ve o an yıllardan beri kendi kendime yaptığım işkenceyi fark ettim. Gün ağarırken o kelime beynimde dönüp duruyordu. ***"Affetmek."*** Yıllardır herkesten dinleyip durduğum ama bir türlü beceremediğim o eylem. Affet diyordu herkes ama olmuyordu.

Sonra bir arkadaşımın verdiği şu cümleleri sakladığım yerden çıkarıp okudum. Kime ait olduğunu bilmiyorum o yüzden adını da yazamıyorum, beni affetsin: ***"Affetmek için, insanın ruhsal ve zihinsel olarak kendisini hazır hissetmesi gerekir. Çünkü affetmek bir seçimdir. Kimsenin zorlamasıyla affetmek mümkün değildir. Affetmek bir***

süreçtir. Birdenbire affedişler bile bir sürecin ürünüdür."

Yıllardır yanlış insanlarıma hissettiğim öfkeyle yaşıyorum. Susuyorum konuşmuyorum ama ideallerimizi, hayallerimizi kendi bencillikleri, hırsları uğruna mahveden insanlarıma olan öfkemi gece gündüz gittiğim her yere taşıyorum. Bu öfkenin bana yaşama tutunma mücadelede devam etme enerjisi verdiğini sanıyordum ama şimdi anlıyorum ki bu kızgınlığın ağırlığı ile tam tepeye ulaşırken yeniden aşağı düşüyorum.

Ve bu gece o örümceği kurtardıktan sonra aniden karar verdim.

Sizi affediyorum.

Başta seni affediyorum...

Seni de affediyorum...

Seni de...

Hepinizi tek tek affediyorum.

"Affetmek kolay değildir. Fakat özgürleşmek için gereklidir. Çoğu insan affetmenin nefret ettiği kişiyi suçsuz ya da haklı bulduğu anlamına geleceğini sanır. Oysa affetmek, geçmişteki anıların boyunduruğundan kurtulmak, yaşamımızı kontrol altında tutmasına son vermek demektir.

Affetmek, o kişiyi sevmek değil.

Affetmek, o kişiyle konuşmak zorunda olmak değil.

Affetmek, o kişiyle ilişkiyi sürdürmek değil.

Affetmek, o kişinin beklentileri doğrultusunda davranmak değil.

Affetmek, o kişiyi kucaklamak değil.

Affetmek, o kişiyi suçsuz bulmak değil.

Affetmek, o kişiyi haklı bulmak değil.

Affetmek, o kişinin verdiği zararları telafi etmek için çaba göstermemek değil.

Affetmek kırılganlığın, küskünlüğün, nefretin hapishanesinden özgürlüğe kavuşmaktır.

Affetmek artık acıyı hissetmemektir."

Evet, sizi affediyorum. Dedim ya, en başta da seni.. Umarım hayat bundan sonra iyi şeyler getirir size. Sizi artık sonsuza kadar kendimden bırakıyorum. En son olarak da kendimi affediyorum. Bunca yanlış insanı seçmiş olduğum ve yıllarımı harcadığım için kendime kızıyordum. Artık kendimi affediyorum. Aldığım tüm o yanlış kararları, hatalı tercihlerimi, hepsini affediyorum.

Bugün öğrendiklerimi başka türlü öğrenemeyecektim belki de. Belki yine hatalar yapacağım ama aynıları olmayacak. Bu satırları yazarken bile yaşadığım hafiflemeyi, rahatlamayı anlatamam. Bütün sekiz ayaklı Sisiphus'larımı salıveriyorum. Hırslarınızın ve bencilliklerinizin hücrelerinde yaşadığınız sonsuz işkencenize ortak olmayacağım artık. Hadi gidin ve artık rahat bırakın beni. Sizi Allah'a havale ediyorum. Ben sizi affediyorum. İşte böyle önemli bir geceydi dün gece benim için.

Sabah ışıdı. Hala biraz pus var, gökyüzü hala gri ama yeni bir gün başladı. Buraya kadar okuyup sıkılmadıysanız size de son tavsiyem, siz de affedin.

"Nefreti aşmanın tek yolu var: Affetmek... Başkalarını affettiğinizde aslında siz özgürleşirsiniz."

Evet, 6 yıl sonra bu sabah hava yine ağarıyor. Ve tüm bulutlara rağmen yine yeni bir gün başlıyor. Biliyorum. Hayatım bir kez daha değişiyor. Ve ben hala yazıyorum. Hala kendimi tanımaya, kendimle birlikte hayatı anlamaya çalışıyorum. Ve hala olabilecek her şeyi merak ediyor ve olmayabilecek her şeyden çok korkuyorum. Kendimi kimseden ayrı, farklı, üstün ya da aşağı görmüyorum. Herkesi aynı sevmek zorunda değilim ama artık kendimi daha çok seviyorum. Ve biliyorum ki bunlar kimsenin cebine para koymaz ya da kaybettiklerini geri getirmez. Ama artık sahip olmaya da eskisi kadar inanmıyorum. İnanmanın binlerce yolu, inanmamanın binlerce sebebi var. Ben sonunda ne işe yarayacağını göremesem de hayatın öğrenmeye dair bir şey olduğuna inanıyorum. O koskoca öfkemizle ne kadar küçük olduğumuz da öğrendiklerimden biri. O zaman başladığımız gibi bu dünyada savaşı görmüş ve yazmış James Jones'un The Thin Red Line'ı ile bitirelim.

"Belki de her insanın, herkesin bir parçası olduğu büyük bir ruhu vardır. Aynı insanın ayrı bir yüzü... Bir büyük kendin... Herkes kendi için bir kurtuluş arıyor. Hepsini ateşten çıkartılan birer kömür gibi..." Herkesin bir savaşı vardır ve hepimiz belki de farklı savaşların aynı tecrübelerini anlatıyoruzdur.

YARININI

ÇOK DÜŞÜNEN

GENÇLERİN

YARINLARI İÇİN!

GENÇ EMEKLİLİK PLANI!
79 TL'DEN BAŞLAYAN ÖDEMELERLE
GELECEĞİNİ GÜVENCEYE AL!

Detaylı bilgi için: anadoluhayat.com.tr

#gelecekplanım

Herkes İyi Gelecek

Deniz Ülke Arıboğan

tılsımlı bir hayal

Konuşurken sesi zaman zaman bir ıslığa bazen de bir çığlığa dönüşüyordu. Vücudu histerik titremelerle sarsılıyor, arada sevdiği kadına dokunmak için uzattığı elini onu incitmekten endişe ederek hızla geri çekiyordu. Korkuyordu.

Geçenlerde "Bir şiirde rastlamıştım size" diye başladı konuşmaya adam. "İkinci mısradaki gördüğüm yüzün siz olduğunuzu hemen fark etmiştim. Şairin betimlediği o ölümcül sevdanın kadını elbette siz olmalıydınız. Sanırım bir bölümünde delicesine sevilen, özlenen falan gibi ibareler de kullanılıyordu sizin için. Ben nerede olsa anlarım sizden bahsedildiğini. Yaradanın 'söz'ü sizi anlatmak için insanlığa bahşettiğini düşünmüşümdür hep. **Renkler doğayı boyamak için değil, sizi resimlemek için parıldar gibi gelir bana.** Benim tahayyülümde cennetim, cehennemim, arafım, ahiretim hep sizinle ilintilidir. Siz benim geçmişim, geleceğimsiniz; büyük hikayemsiniz. Benim dünyam, rüyam, umutlarımsınız. Siz aşkınsınız, yerküredeki tüm aşıkların gördüğü göz; bir sevdalı bakışınsınız. Sizi çok iyi tanırım. O şiirde de siz vardınız; hiç saklanmayın, o sizdiniz ben gördüm" diye devam etti. Adam kendisine boş gözlerle bakan kadının karşısında titremesini gizleyerek ayakta durmaya çalışıyor, bir yandan da zembereği boşalmışçasına kadını kadına anlatıyordu. Bildiği bütün güzel kelimeleri arka arkaya sıralayarak onun güzelliğini, asaletini karşı konulamaz çekiciliğini betimliyordu. Vecd ile şahlanan duygularını bazen bildik bir şiirle, bazen kendi ifadeleriyle aktarma telaşıyla dili birbirine dolaşılıyor; bazen nefessiz kalarak tıkanıyordu. Kadınına kavuşmuştu ve aşkının yüceliğini ona anlatmak için fazla zamanı yoktu. Vuslatın mutluluğuyla gözyaşları sel olmuş yanaklarından aşağıya süzülüyordu. Kıyısına kavuşmanın heyecanı içinde köpürerek devinen bir dalga gibiydi. Konuşurken sesi zaman zaman bir ıslığa bazen de bir çığlığa dönüşüyordu. Vücudu histerik titremelerle sarsılıyor, arada sevdiği kadına dokunmak için uzattığı elini onu incitmekten endişe ederek hızla geri çekiyordu.

Korkuyordu. Bir anda yok olup gidecek tılsımlı bir hayaldi sanki her şey. Rüya mı gerçek mi anlayamadığı bu duygu durumunun içerisinde kıvranarak bir öne bir arkaya sallanıp duruyordu. Bir yandan şiddetli bir baş dönmesiyle mücadele etmeye çalışırken, diğer yandan da bu garip sarhoşluğun rüyadan değil, sevdadan olduğuna inanmak istiyordu. İşte büyük aşkı orada, karşısında duruyor, sakince ona bakıyordu. Sanki dünyanın bütün renkleri onun gözlerinden fışkırıyor, çağlayanlara dönüşüyor; yüzlerce farklı tonda mavi, yeşil ve siyahla tüm evreni boyuyordu. Garip bir de merak ifadesi belirmişti kadının bakışlarında bir ara, "Kim bu divane aşık?" diye düşünüyordu muhtemelen. Anlayamadığı açıklığı karşısında titreyen bu zavallıyı. Hissizleşivermişti aniden. Aşık, karşısındaki kadının her bakışına meftundu zaten. Öfkesine, şefkatine aynı şevkle vurgundu. Sanki tüm aşk şiirleri onun için yazılmış; tüm aşk şarkıları ona söylenmişti. "Biz sana dair şiirler yazmak için şair olduk" dedi ifadesizce kendisine bakan gözlerle. Ne bir ısıltı, ne bir heyecan, ne herhangi bir duygu kıptısı hissediliyordu kadında. Öylece bakıyordu zavallı aşığının yüzüne. Alaycı bir ifade oturtmuştu gözlerine. Böylesi bir aşkı küçümsüyor olabilir miydi acaba? "Ben ne aşklar, ne aşklar gördüm" diyordu sanki. "Bu damarımda kanımsın teranesi de nesi?" diyordu belki de. "Hayır ama lütfen hayır" dedi bizimkisi. "Benim sevdam bir başka. Ben sizin bildiklerinizden değilim. **Farklıyım, fazlayım; deliyim, divaneyim. Her sabah kalkıp dünyaya doğuyorum ve 'onu bugün de seviyorum, üstelik dünden daha çok.** Yine seviyorum, çok seviyorum, onu hep seviyorum' diye haykırarak güne başlıyorum. Siz benim varlığımı her dakika test ettiğim

bir sınavsınız. Ben sizi sevdiğim varım belki de yalnızca bu aşktan ibaretim. Şurada, karşınızda, o inatçı sessizliğinizde bin parçaya bölünen bedenim, evrende küçücük bir yer kaplıyor olabilir, üstelik o bedenin ölümlü bir kılıftan başka bir şey olmadığını da biliyorum. Lakin biliniz ki, içimde size büyüttüğüm şu bitimsiz sevgi hacimlere, tariflere, kelimelere sığmaz, sığamaz. Güneşin doğuşu, fırtınanın gelişi, yağmurun toprağa düşüşü ya da nehrin denize kavuşuşu; benim için hepsi aynı. **İnsanların ömür dediği şey, bir gün kavuşmanın umuduyla daimi bir bekleyiştir benim nezdimde.** Bir gökte kutup yıldızı, bir de ben hep beklerim. Bazen milyarlarca yıl beklemekten yorulup sönen bir yıldız dönerim; sonra gözleriniz gelir aklıma, yenilenmiş bir yaşama sevinciyle hayata dönerim. Bu aşkla ölürüm ölürüm, dirilirim."

Bizim aşık kendinden geçmiş bir halde konuşmaya, anlatmaya devam ediyordu. Aşkını anlatırken ağdalı sözcükler ve şiirlerle süslüyor; ellerini bir enstrüman çalar gibi kullanırken sert hareketlerle göğsüne vurarak sanki içindeki magmayı dışarı püskürtmeye çalışıyordu. İçin için yandığı belliydi. Çevredekiler adamı izlemeye, bazıları da belli ki kadının duyarsızlığından ötürü ona acımaya

başlamıştı. Adamın yüreğindeki sızı, sanki bir salgın gibi herkesi sarıyordu. Çaresizce çırpınan adamın yanından geçen biri, anlayışlı ve üzgün bir ifadeyle aşığın omuzuna dokundu. Belki o da benzer bir aşkla yanmıştı öncesinde, kim bilir. Bizimkisi kafasını kaldırıp o duygudaş elin sahibine baktı. Adamın gözleri de tıpkı kendi gözleri gibi alev alevdi. Bir zamanlar o da bir sevdaya dokunmuştu besbelli. Yaralanmış ama hala kanaması durmamış bir hikayesi vardı bakışlarının. Bunu yalnızca aşkla mayalanmış erkekler anlardı işte. Bir kadına meftun olup, onun içinde erimeyi, ona dönüşmeyi ve yok olmayı ancak bir erkek bilebilirdi. Kadınlar böyle sevdalanmaktan mahrum edilmiş bir cinsti. Onlar ne aşkı, ne ateşsiz yanmayı, ne kül olup savrulmayı bilebilirdi. Kadınlar sevmek için yaratılmıştı; asla erimeyen buz dağları gibi gerçek kütlelerini hep su altında ve soğukta muhafaza ediyorlardı. Güneşe meydan okumak için doğmuştu sanki her biri. Karşıda duran kadın da onlardan biriydi işte. Aşığının kendini parçalarcasına gözyaşlarıyla anlattıklarını sadece izliyor, konuşmuyor; okşanan gururunu yansıtan bir kibirle öylece duruyordu.

"Siz biliyorsunuz aslında benim için neler ifade ettiğinizi ama bana yokmuşum gibi davranmaya devam ediyorsunuz. Oysa benim fikrimce doğadaki tüm sesler bizim şarkımızı söylüyor, duymasını bilene. Notaları melodilere dönüştüren mimar bu aşkın ta kendisi. Aşkı binlerce yıldır sürüyor bilirsiniz. Ya da ben öyle hissediyorum. Bu sevgi benim nefesim. Masum bir bebek olarak annemin rahminden fırladığım an ilk çığlığım sizeydi. Herkes ağladığımı sanıyordu. Bense 'neredesin sevgilim' diye avazım çıktığı kadar bağıryordum. Ben sana geldim; neredesin? Nefesim, hayatım, varlığım neredesin? Bu sevdada bir gün beni öldürecek, o kesin. Sadece gözleriniz yetecek bir bıçak gibi bedenimi ruhumdan ayırmaya. Ama fazla heveslenmeyim; aşkı öldürmeye muktedir değilsiniz. Çünkü o kendi kanından beslenen bir vampir. Aşkı varsa, ölüm yok; ölüm varsa aşkı zaten var. Kalbimde çağlayan bu eşsiz sevgi sadece benim değil, tüm evrenin yaşam enerjisi aslında. Sonsuzluğu sırtına yüklemiş tarih dışı bir kambur o. Binlerce yıldır sürüyor, hep sürecek ve o varken ben onunla olacağım. Bir gün, hak vaki olup da bu bedenden kurtulduğumda, yani bu rüyadan

Her aşk kendi diliyle konuşur; her aşk kendi şiirini yazdırır; bu da benimkisi. Bu aşkın şairi de, ressamı da, heykeltıraşı da benim.

uyandığımızda bana ilk kez 'günaydın sevgilim' diyeceksiniz. Biliyorum, beni o zaman daha çok seveceksiniz. Böylesi bir aşkı karşılıksız bırakacak kadar kötü değil kalbiniz." Aşığın gözlerinden boşanan yaşlar konuşmasını güçleştiriyor, arada kesilen nefesini derin bir solukla tazelemek zorunda kalıyordu. Kadın ise hala ilgisizce çevreye bakınıyor, sanki o yokmuş gibi çevrede biriken kalabalığın içindeki erkeklere cilveli bakışlar fırlatıyordu. Bu sözler onu hiç etkilemiyordu besbelli. Nasıl da acımasızdı. Çevrenin adama olan ilgisinden rahatsız da olmaya başlamıştı. Kibirli bir ifadeyle adama baktı. İsrarla hiç konuşmuyordu. O sırada kalabalıktan kopan bir kadın adama doğru koşarak elindeki mendili uzattı. O da ağlamaya başlamıştı. "Ne olur bu kadar üzülmeyin; kendinizi harap etmeyin" dedi titreyen sesiyle. "Bu kadın sizi hak etmiyor. Böylesi bir sevgiyi, sizi görmezden gelen birine vermiş olmanız beni kahretti. O insan değil, bir taş yürek. Böyle bir aşka hiçbir kadın kalbini kapatamaz. Kadın yüreği misafirperverdir, kapıyı çalana açılır muhakkak. En azından aralanır az da olsa. Sizin kapı duvar; sizin kadın taş. Ne olur layık olmayanlara, aşkın ateşiyle ısınamayanlara feda etmeyin bu sevdayı. Haydi silin gözyaşlarınızı. Bakın beni de ağlattınız." "Teşekkürler" dedi bizim aşık, müşfik kadın yanından ayrılırken. İçinde bu kadına karşı minnettarlıktan çok bir kırgınlık oluşmuştu aslında. Kendisini teselli etmeye çalışıyordu belki ama aşkına kötü gözle bakması canını sıkıyordu. "Hiçbiriniz onu benim gözümle görmüyorsunuz" diye haykırdı. "Aşk bireysel bir bakıştır ve özünde herkes kendi suretini görür. Ben bu kadına niye aşığım, siz bilemezsiniz. Çünkü bu aşk sadece bana ait. Her aşk kendi diliyle konuşur; her aşk kendi şiirini yazdırır; bu da benimkisi. Belki içinde acı var; sabır var; metanet var. Ama bu aşkın şairi de, ressamı da, heykeltıraşı da benim. Nakış nakış işledim ömrüme anlam katsın diye. Bu aşk olmasa ben yokum anlamıyorsunuz. **Ben ölümle yok olanlardan değilim; aşkı öldürebilir belki ama sadece aşksızlık görebilir beni en derinlere. Ölmekten değil, bitmekten korkarım ben.** Hem sevgiliye niye kem gözle bakıyorsunuz. Onun gözlerindeki küçücük bir mutluluk ifadesini görmek için bir ömür beklemeye razıyım ben. Seviyorum görmüyor musunuz? Aşığım, kara sevdalıyım, meftunum, ölümsüzüm..."

Kadın aşığının kendisini korumaya çalışmasından hoşlanmış, ilk defa yüzünde hafif bir gülümseme belirir gibi olmuştu. İlgiyle adamı süzüyor, çevrede birikenlere kendisiyle ilgili güzel sözler söylemesinden memnun, biraz da rahatlamış bir ifadeyle bakıyordu. Adamsa aşkını anlatmaktan yorgun düşmüştü artık.

"Büyük aşıkım, canım sevgilim, şimdi bana duyarsız, sevgisiz, ilgisiz davranıyor olabilirsiniz. Belki de sıkıldınız benden. Götmemi istiyorsunuz buradan. Ama ne olur yanınızda kalmama izin verin. Ben kaç ömürdür sizi bekliyorum. Bazen sonbaharda düşen bir yaprak, bazen bir kardelen çiçeği, bazen bir bulut, bazen bir güvercin olarak doluyorsunuz yüreğime. Her şey siz oluyorsunuz bir anda. Her bahar siz filizleniyorsunuz çiçek çiçek. Tutsaklığım da, özgürlüğüm de sizsiniz. Ah sevdiğim, sen bensin, bendesin." Yorgunluktan sırtını duvara dayamıştı artık. Ayakta duramıyor ama başını sallayarak konuşmaya devam ediyordu. O sırada yanına yaklaşan tanıdık bir ayak sesine döndü yüzü. "Haydi Lemi Bey" dedi üniformalı adam. Bugün de çok yorulunuz. Artık müzenin kapanma saati geldi. Birazdan kapıyı kilitleyeceğiz. Ben de geç kalmayayım. Akşam hanım evde mantı pişirecek. Kayınvalideler de davetliymiş. Gecikirsem kızar bizimkisi."

Anlayışla ve gülümseyerek "Tabi" dedi bizim aşık. Son derece rahat ve sıradan hareketlerle yere bıraktığı ceketini aldı, fularını düzeltti ve iyi akşamlar diyerek kapağa doğru yürüdü. Kalabalık da dağılmıştı artık. Üniformalı adam olan biteni hala ilgiyle izleyen 3-5 kişiye dönerek, "Zeugma müzesinin tatlı delisi" dedi. "Lemi bey aslında çok iyi bir ailenin evladı. Bir gün Gaziantep'e turistik geziye geldiğinde müzeye uğramış. Bizim bu meşhur Çingene mozağının önüne gelince okul yıllarında aşık olup, bir daha göremediği bir kıza benzetmiş. Galiba o kızcağız da ölmüş; belki de yurt dışına gitmiştir. Sizin anlayacağınız yıllarca arayıp bulamamış; ama kara sevdalıymış. Buradaki mozağın o kız olduğuna inanıyor. Esasen sadece bir yüzden ibaret olan bu parçanın bir kadın mı, yoksa erkek tasviri mi olduğu hala tartışmalı. Müzenin en değerli parçası o kesin. O yüzden burada ayrı bir odada sergiliyoruz. Lemi Bey de yeni müzemizin açılışından beri haftada iki gün buraya gelip onunla böyle konuşuyor. Anlatıyor da anlatıyor. Çok da zarif bir adam. Onu hepimiz seviyoruz. Buralarda öyle kanıksandı ki, artık galiba Çingene'den çok onu görmeye geliyor insanlar. Aşkı, özlemini anlatıyor; bazen de hep birlikte ağlıyoruz onunla. Galiba bize uzun zamandır kaybettiğimiz bir şeyi, romantizmin ve aşkın büyüsünü hatırlatıyor. Büyüden arındırılmış bir hayatımız var artık. Bu durumla da pek gururlanıyoruz lakin bu gerçekten iyi bir şey mi bilemiyorum. Meczup falan ama, şahsen ben Lemi Bey'siz bir hayat düşünmüyorum. Allah uzun ömürler versin, ona da aşkına da."

Çiğdem Canım Yayan

*Palto giymeye üşenirken
bu koca dünyayı sırtımda
nasıl taşıyım ben?*

Franz Kafka

*Bir biz ikimiz varız güzel
öbürleri hep gırkın.*

Turgut Uyar

*Dertlerimi boğmak için içtim
ama lanet şeyler yûameyi öğrendiler.*

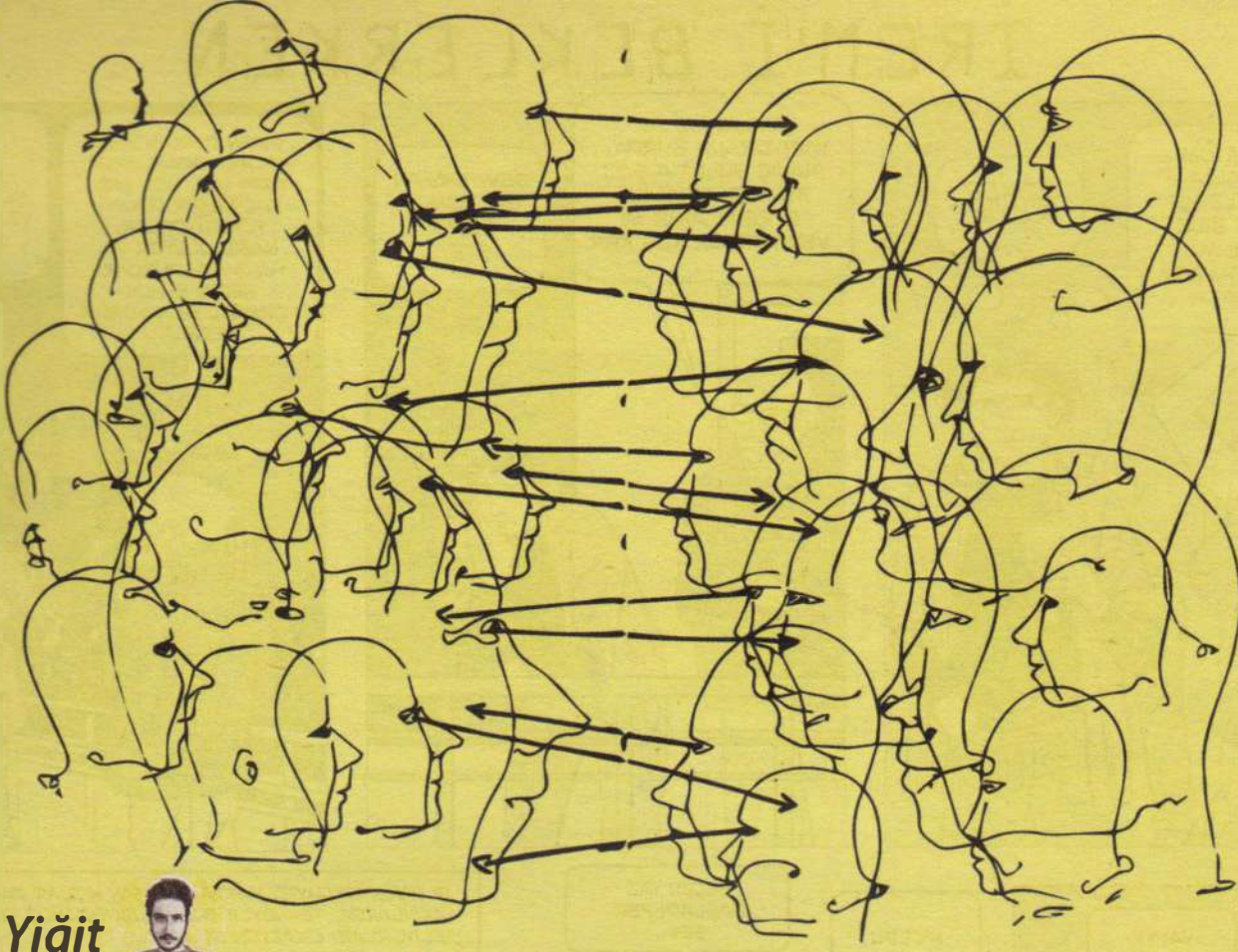
Frida Kahlo

— CAN — ALMANAK — 2015 —

SANSÜRSÜZ KÜLTÜR SANAT YILLIĞI

İLK DEFA YAYINLANAN
FOTOĞRAFLAR VE MAKALELERLE

Feyyaz Yiğit

insanlarla neden görüşmemeliyiz?

Birbirini çok sevenlere biraz baktım. Bence beceremiyorlar. Anladığım kadarıyla; sanki sevgi, sevenlerin eline, birbirlerini rahatça boğazlama ruhsatı veriyor. Şimdi bu ayıp değildir de nedir?

Doğru, insanlarla görüşmemeliyiz.

Benden duymuş olmayın, insanlar bizi eşsiz bir inatla her şeye mecbur bırakıyor. Sözüm ona tüm güzel hislerin esiri olduk. Biraz zaman geçiyor, zaten mutlu olacağımız şeyleri tercih etmek yerine onlara razı gelmeye başlıyoruz. En çok ilgilendiklerimiz, sevgisinden emin olmadıklarımız. Bir kimse, aslında tam olarak sizi sevgisine ikna edince ölüyor. Şimdi bu ayıp değildir de nedir?

Ayrıca çok kabalar. Virvir konuşuyorlar. Gönül tartısına koyun bir bakın, hak vereceksiniz, "Bence de insanlarla görüşmemeliyiz." diyeceksiniz. Geçenlerde aceleyle bir yere yürürken, sokak ortasında haykırarak telefonla konuşan bir adam gördüm. Mesela bu hikayenin bir devamı var ama anlatmasam bile, **sırf bu yüzden o adamla bir daha hiçkimse görüşmemeli...**

Muhtemelen kardeşiyle konuşuyordu ve öyle bir şey dedi ki acelemi kaybettim. Vücudumun kimyası bozuldu. Eve koşup suratımı maviye boyadım ve aynada kendimi öptüm. "Senden" dedi, "sadece iki şey istedim" dedi. "Bir" dedi "HAYATINDA HATA YAPMA", "İki" dedi "İYİ OL!" Aranızda rica üzerine iyi olan ya da bir yakını kırılmamak için hayatında hata yapmayan birisi var mı bilmiyorum. Böyle şeyler çok acayip. Bence şuursuzluğun sınırları buralarda bir yerde. Biz bakınmaya devam edelim.

"HAYATINDA HATA YAPMA"

"İYİ OL"

Bunları geçen hafta tanıştığınız birisinden isteyemezsiniz. Yani bir deneyin bence tabii ama çok acayip olur. Çünkü bu istekler için arsızlaştırıcı bir yakınlık gerekir. Bu sebeple tahmin ediyorum ki ailesinden birisiyle konuşuyordu. Hayatın boyunca tanıdığın bir insandan hayatında hata yapmamasını ve iyi olmasını istiyorsun ve bu sana çok normal geliyor... Üstelik bunlar temenni de değilmiş, gerçek isteklermiş ki adam sokak ortasında bağırarak hesap soruyordu. Böylesi kötülüğü insana anca ailesi yapar. Yahu bunlar bi de sıralı. Yani "ilk hedefin hata yapmamak olsun, sonra iyi olursun" diyor.

Gördüğünüz gibi ayarsızlık en içerden başlıyor. Aileden de evvel, kendi içimizden. **Siz hiç kendisini kararında seven, güvenen bir insan gördünüz mü? Kendimizin bizi bir gün zart diye terk edebilme ihtimalini fark edemezsek bu mümkün değil.**

Sadece, kendimiz bizi uzun süredir terk etmiyor diye bir rehavet içindeyiz. Aynı anne gibi. Zannediyorum etrafınızda artık kim olduğunu hatırlayamayan insanlar vardır. İşte onlar bunlar. Artık insanlarla görüşmemeliyiz.

Birbirini çok sevenlere biraz baktım. Bence beceremiyorlar. Anladığım kadarıyla; sanki sevgi, sevenlerin eline, birbirlerini rahatça boğazlama ruhsatı veriyor. Şimdi bu ayıp değildir de nedir? Bence artık insanlarla görüşmemeliyiz. Tercihleri saklandıkları deliklerde bulup imha ettik. Madem hayatta kalmak için böyle şeylere ihtiyaç duyuyoruz, o zaman sevgi niye var? Artık bestekar değiliz, sadece icracıyız. Bence insanlık tarihinde, bencilliğin sevgiyle bu kadar ilişkili olduğu başka bir çağ yaşanmamıştır. Ya da yaşanmıştır. Ayrıca masturbasyon tek kişilik bir eylem, neden etrafına bu kadar insan topladın? Kulağıma bir sevginin haberi gelirse eğer merak edip bakmam, belki bir arayıp "Hayırlı olsun" derim.

Yahu bu kadar uğraşmayalım, birbirimizi maaşa bağlayalım. Zaten zabıta gibi herkes birbirinin tepesinde. Her ay sevdiklerinize teşekkür edip, bir zarf içinde ödemesini yaparsınız. Bakın bu sayede ülke ekonomisi de büyüyor. Böyle görüşülecekse ben de varım. Özür dileyerek size kendimden bir alıntı yapıyorum; "Bakıyorum ve mutlu etmek yerine sahip olmak için çabalayan, tartışırken buna 'fedakarlık' diyen insanlar görüyorum. Bu ticarettir." Sizlerden tek bir şey istiyorum;

"HAYATINIZDA HATA YAPMAYIN"

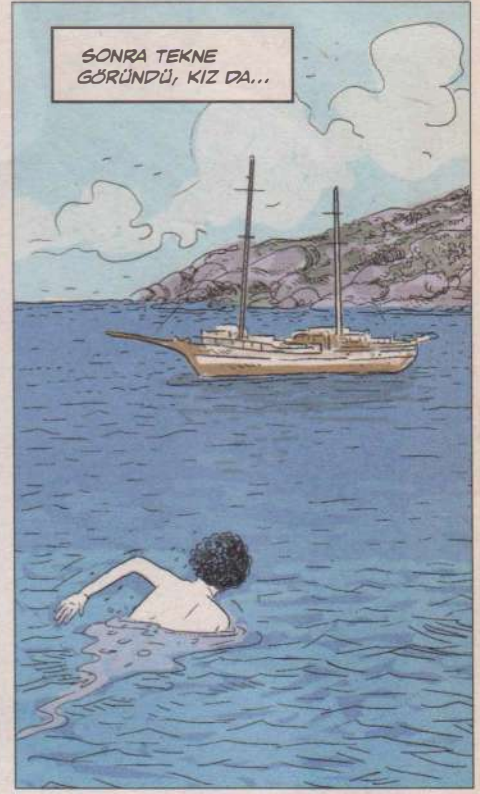
ve

"İYİ OLUN"

"BENCE ARTIK İNSANLARLA GÖRÜŞMEYİN"

"Neden iki şey istedim?" diye sormayınız. İşte biz böyle yaşıyoruz.

ÜLKER

MUTLULUK HER YERDE

Mutluluk
PAYLAŞILIR

Ataol Behramoğlu

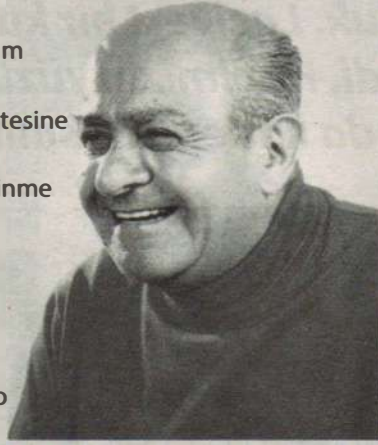
bir umudum sende, anlıyor musun?

Liseli yıllarımda bir şiir seçkisinde okuduğum birkaç şiiri pek fazla ilgimi çekmemişti.

Bunların folklor öğeleri taşımanın pek de ötesine geçmediğini düşünmüştüm...

Şairin kişiliğine ilişkin herhangi bir bilgi edinme gereksinimi de duymamıştım.

Aradan en çok beş yıl geçtikten sonra, Ankara'daki üniversite öğrenciliğim döneminde karşılaşp tanıştığımız Ahmed Arif'in hem çok seveceğim bir şair, hem de kişiliğinden en çok etkileneceğim bir arkadaş ve ağabey olacağını o sırada bilemezdim.

Ahmed Arif'in şiirini ve kendisini yakından tanımış olmak yaşamımın en mutlu, en değerli kazanımlarındandır.

Ankara'da ilk karşılaşmamız 1960 başlarında Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki bir şiir dinletisi sırasında.

Bu dinletiden ona ilişkin izlenimim de sahneye sanki biraz isteksizce çıkan, üzerinde belki kırmızı yeleği, takım elbiseli, kilolu, saçları oldukça seyrelmiş, pek de şair görünümlü olmayan biri olduğudur.

Daha sonraki bir gün yine Ankara'nın o sıradaki ünlü işkembecilerinden birine yanımda sevgilimle girdiğimizde, onu tam karşıda, yüzü kapıya dönük, tek başına otururken gördüm.

Selamlaşırken yanık yüzüne çok yakışan, sınırsız, içten gülümseyişi, şu andaymışçasına gözlerimin önündedir...

O günden sonra Ahmed Arif'in bana ilişkin olarak dilinden düşürmediği sözlerden biri "Ataol hep güzel kızlarla gezer" olmuştur...

Sonra, Kızılay Bulvarı'nın Bakanlıklar'a çıkan bölümünde, Türkiye İşçi Partisi'nin lokaline yakın bir pastanede, bana ve Abdullah Nefes'e, Nâzım Hikmet'in "Karanlıkta Kar Yağıyor" unu okuyuşunu unutamam... **Bir şiir ancak bu kadar güzel, bu kadar etkileyici okunabilirdi... Ahmed Arif'in başka bir şairden okuduğu tek şiirdi bu.** Kendi şiirlerini de çok zaman okumaz ancak çok yakın dostlar arasında ve çok duygulandığı zamanlarda okurdu... Onun vurgularıyla bu şiirlerin her biri bir senfoni gücü ve değeri kazanırdı. Ahmed Arif'ten onun şiirlerini dinlemek bir ayrıcalık, bir mutluluktur. Bu ayrıcalığı ve mutluluğu yaşamış olmanın nasıl büyük bir şans olduğunu her zaman duyumsanm...

"Hasretinden Prangalar Eskittim" in yayınlanışı, benim üzerimde, diyebilirim ki Nâzım Hikmet'in şiirlerinin ilk kez yayınlanışı ölçüsünde etkili olmuştur. Bu şiirlerin tadına giderek daha çok vardım ve bu gün onların çağdaş şiirimizin en değerli hazineleri arasında olduğunu bilmekten öte en derinden duyumsuyorum. **Her bir sözcüğün bir mücevher gibi ışıltılı, bir kor parçası gibi yakıcı olduğu benzersiz, eşsiz güzellikte şiirler...** "Hani kurşun sıksan geçmez geceden", ya da "yine bir cehennem var yastığımda" ya da "jandarmalar uykumuzu yıkar olanda..." Bu sözcükleri, bu dizeleri bir araya getirebilmek, olağanüstü bir şiir yeteneği, olağanüstü bir kişilik gerektirir... Zaten "Leylim Leylim" de (sevgili Leyla Erbil'e mektuplarında) bu şiirlerin yazılış öykülerini okurken, "tam bıçağım cehennem gibi güzelken" diyen, yaşı daha yirmilerinin ötesine geçmemiş bu genç adamın göğüs kafesinde nasıl bir yanardağ taşıdığını şaşırarak ve hayranlıkla görüyorsunuz... Ben böyle bir tutkulu kişiliğe ne edebiyat tarihinde, ne de herhangi bir başka yerde rastladım.

Ahmed Arif'e ilişkin anılarım, gözlemlerim, izlenimlerim tek bir yazının sınırlarını çok aşar... Şiiriyle Nâzım'ın şiirinin karşılaştırılması konusunda bir konuşmamızda şöyle demişti: **"Nâzım bir okyanustur, ben ise bir Kürt kamasıyım..."** Gerçekten de, sayısı yirmiyi bulmayan şiirle ve tek tek bu şiirlerin hepsiyle bir ülkenin şiirinde sarsılmaz bir yere sahip olmak, sadece bizim şiirimiz bakımından değil, bütün dünya şiirinde herhalde benzerine çok az rastlanabilecek olağanüstü bir olgudur.

Beşikler vermişim Nuh'a
Salıncaklar, hamaklar,
Havva Ana'n dünkü çocuk sayılır,
Anadoluyum ben,
Tanıyor musun ?

Utanırım,
Utanırım fıkarcılıktan,
Ele, güne karşı çıplak...
Üşür fidelerim,
Harmanım kesat.
Kardeşliğin, çalışmanın,
Beraberliğin,
Atom güllerinin katmer açtığı,
Şairlerin, bilginlerin dünyalarında,
Kalmışım bir başıma,
Bir başıma ve uzak.
Biliyor musun?
Binlerce yıl sağılmışım,
Korkunç atlılarıyla parçalamışlar
Nazlı, seher-sabah uykularımı
Hükümdarlar, saldırganlar, haydutlar,
Haraç salmışlar üstüme.
Ne İskender takmışım,
Ne şah ne sultan
Göçüp gitmişler, gölgesiz!
Selam etmişim dostuma
Ve dayatmışım...
Görüyor musun ?

Nasıl severim bir bilsen.
Koroğlu'yu,
Karayılanı,
Meçhul Askeri...
Sonra Pir Sultanı ve Bedrettini.
Sonra kalem yazmaz,
Bir nice sevda...
Bir bilsen,
Onlar beni nasıl severdi.
Bir bilsen, Urfa'da kurşun atanı
Minareden, barikattan,
Selvi dalından,
Ölüme nasıl gülerdi.
Bilmeni mutlak isterim,
Duyuyor musun ?

Öyle yıkma kendini,
Öyle mahzun, öyle garip...
Nerede olursan ol,
İçerde, dışarda, derste, sırada,
Yürü üstüne - üstüne,
Tükür yüzüne celladın,
Fırsatçının, fesatçının, hayının...
Dayan kitap ile
Dayan iş ile.
Tırnak ile, diş ile,
Umut ile, sevda ile, düş ile
Dayan rüsva etme beni.
Gör, nasıl yeniden yaratılırım,
Namuslu, genç ellerinle.
Kızlarım,
Oğullarım var gelecekte,
Herbiri vazgeçilmez cihan parçası.
Kaç bin yıllık hasretimin koncası,
Gözlerinden,
Gözlerinden öperim,
Bir umudum sende,
Anlıyor musun ?

Anadolu

İsmail Saymaz

barış hatırası

Sahile bakan bir masaya oturduk. Lacivert bir kumaşı andıran deniz, eteğimizdeki kıyırı dövmekteydi. Hepimizin yüzüne, bir gün önce 33 gencin Suruç'ta canlı bomba saldırısında katledilmesinin hüznü çökmüştü.

Bu yaz Rize'deydim. Temmuz ayı, hiç olmadığı kadar sıcaktı. Akşamüzeri deniz dönüşünde telefonum çaldı. Arayan, Batmanlı avukat arkadaşım Erkan Şenses'ti. Artvin Barosu'nun düzenlediği bir konferans için, Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi ve avukat Welat Alan ile birlikte Karadeniz'e geldiklerini, Rize'de kısa bir mola verdiklerini söyledi. "O halde bekleyin, geliyorum" dedim. Kısa bir süre sonra Tahir Abi, Erkan ve Welat ile buluştuk ve kucaklaştık.

Üç misafirimi, ilk kez ayak bastıkları şehrimde, gazeteci Genççağa Karafazlı'nın sahibi olduğu sahildeki kafeye götürdüm. Genççağa, öteden beri sol kimliğiyle biliniyordu. Gazeteciliğinin yanı sıra İnsan Hakları Derneği'nin temsilciliğini yürütüyordu. Eşi Günay ise HDP Rize il eşbaşkanıydı. Kızları Selda, 7 Haziran'daki genel seçimlerde HDP'den milletvekili adayı olduğu için bütün aile hedefe konmuştu. Geniş bir aşireti andıran Karafazlıoğlu Ailesi'nin kimi üyeleri basın açıklaması yaparak, HDP'li akrabalarını protesto ettiklerini söylemişti. Bu baskı nedeniyle kafe çalışanları bile işi bırakmıştı. 21 Temmuz akşamı karanlık çökmek üzereyken, Genççağa'nın kafesine vardık. Sahile bakan bir masaya oturduk. Lacivert bir kumaşı andıran deniz, eteğimizdeki kıyırı dövmekteydi. Hepimizin yüzüne, bir gün önce 33 gencin Suruç'ta canlı bomba saldırısında katledilmesinin hüznü çökmüştü. Üstelik kederli olmak için çok daha fazla sebep vardı. Suruç ile başlayıp Karadeniz'de sol görüşleri savunmanın imkansızlığı üzerine sohbet ettik. Rize'den Artvin'e kadar uzanan kıyıda onlarca üstgeçide Doğu ve Güneydoğu'da şehit düşen askerlerin isimlerinin verilmesini; ülkemizdeki savaşın Karadeniz'i nasıl vurduğunu konuştuk. **Türkler, Lazlar, Pontuslular, Hemşinliler ve Gürcülerin bir arada yaşadığı bu topraklar, sudan ve doğadan yana bereketli, ne var ki demokrasiden ve özgürlükten**

yana kuraktı. Tam da bu yüzden, evet, bu kan durmalıydı. Hem de acilen... Tahir Abi'nin Rize'ye gelmiş olması, şehirde yaşayan Kürtler arasında telefon trafiği yaratmıştı. Nihayet, 2 bine yakın Kürt yurttaş, çeşitli sebeplerde geldikleri şehirde, siyasi kimlerini içlerine gömerek, hayatlarını sürdürmekteydi. Tahir Abi sanki onlar için Diyarbakır'dan getirilmiş bir sıcak merhabaydı. Hemen Türkçe'nin yerini Kürtçe aldı. "Çawa ni"ler ve "Başe"ler duyuluyordu. Taze balık ve demli çaylarla büyüyen sohbet sırasında fark ettik ki Ağrılı yurttaşlardan biri, uzak bir akrabamla evlenmiş ve Rize'ye yerleşmişti. Şimdi artık, kim kimden ayrılacaktı? Ve neden... Birkaç saatlik sohbetimizin ardından Tahir Abi ve iki arkadaşını Artvin'e gitmek üzere Rize'den uğurladık. **O akşam Tahir Abi'ye son kez sarıldığımı nasıl bilebilirdim?**

Bu ziyaretini izleyen günlerde ülke kan gölüne döndü. Bir yandan PKK militanları silahlı güçlere saldırılar düzenliyor; asker ve polisler öldürülüyordu. Öte yandan Cizre, Silvan, Nusaybin'de hendek kazan gençler gerekçe gösterilerek, sokağa çıkma yasakları ilan ediliyor, siviller hedef alınıyordu. Ülkedeki barışçıl iklim birden bire "terörize" edildi. İlk kıvılcım, 8 Eylül'de çakıldı. Batıdaki HDP il binaları ve Kürtlere ait ev ve iş yerleri kundaklandı, yağmalandı. Kırşehir ve Alanya'da bu toprakların hak etmediği bir barbarlık yaşandı. Aynı günlerde Rize'den yola çıkan yüzlerce saldırgan, Hopa'daki HDP ilçe binasına

ateşe verdi. Bir sonraki hedef, Tahir Abi'yle oturduğumuz Genççağa'ya ait kafe oldu. Saldırganlar iki kez taşlama girişiminde bulundukları kafeye Türk bayrağı astı. Sonraki çok hızlı olup bitti. Tahir Abi bir ilçeden diğerine koşarak raporlar hazırlıyor, şiddetin durması için çırpınırken, 10 Ekim'de Ankara'da "Barış Mitingi"ne canlı bomba saldırısı gerçekleştirildi; 100'ü aşkın insanımız can verdi. Dört gün sonra Tahir Abi, çıktığı bir programda "PKK terör örgütü değildir" dediği için yandaş basında hedefe

kondu. Gözaltına alınıp İstanbul'a getirildi, hakkında dava açıldı.

O, silahların ucunca ve arasında kalanlar adına konuşuyordu. Nihayet, 28 Kasım sabahı Diyarbakır'daki tarihi Dört Ayaklı Minare'nin, çatışmalar sırasında zarar gördüğüne dikkat çekmek ve şiddetin son bulması için çağrıda bulunmak üzere açıklama yaptığı sırada, alçak bir kurşunla öldürüldü.

Ben Tahir Abi'den sonra bir daha Rize'ye gitmedim. Olur da gidersem, Genççağa'nın kafesinde, birlikte oturduğumuz masayı ve Rizeli Kürt akrabamızı gördüğümde, ne yapacağımı bilememekten endişeliyim. Şimdilerde cesaretimi toplayabilmek için, o akşam Tahir Abi'yle çektiğimiz hatıra fotoğrafına bakıyorum.

En az o kadar ümitvar ve en az o kadar gülümser olmak için...

Gökhan Dağıstanlı

an gelir ömrünün hırsızıdır

Evleri gaz lambalarının ısıttığı, mahallede zenginle fakiri evdeki tek kanallı televizyonun ayırdığı zamanlardı. Ülke, gariban emekçilerin komünizmle ~~savaşta~~ bir emperyal oyun sahası; üç kurusken insan hayatı, ilaçlar ateş pahası...

İlk kelimesinin günahsızlığından olsa gerek, duygudaşıktan yoksun bir küçümsemeyle çıkar ağızlarından; çocuk felci... Ama bir insanın ve hatta bir ailenin umutlarını bozguna uğratan, denizlerini taşıran, dağlarını deviren, yok olasıca bir hastalıktır. Başına bir kere geldikten sonra artık "yeni" bir hayat başlar, "yeni" kelimesinin olumlu algısını yerle yeksan eden. Öncesi ve sonrasının dev farkı kan ağlatır. İki tane değneği tutuştururlar incecik kollannın altına. Kollarının dermanınca, sokak koşullarının yoğun muhalefeti altında ve bilinci nasırlı insanların farkındalığına dokunamadan, kaderinle başbaşa, yaşayabilirsen yaşa... **"Kendi ayakları üzerinde durmak" deyince kimin aklına gelirki bacakları. Bir anda, tek meşgale olur, yoksulluğun statik tahta oyuncakları...**

Koltuk değneğinin boyu kısalılıkça hikayesi büyür. Memleketin bir ucundan diğer ucuna, birbirinden habersiz şubeleri olan bir acı zinciridir. Merdivenler, yokuşlar, halden anlamayan dar kaldırımlar, gündüzün de gecenin de heyulasıdır. Yağmur ve toprak ortaklığı bir kayganlık, iki tane lastiğin yere tutunabilme kabiliyetinin ezeli düşmanı olur. Yokluklardan ve yoksunluklardan bihaber çocuklar, kar yağıp da sokaklara döküldüklerinde, yapılan her kartopu bir el bombası gibi patlar beyninin içinde. **Islak gözlerinin ferini söndürür çaresizlik, bir pencere arkasının mecburi garantisinde.**

Böyle, imkanlardan yoksun bir zamanda dünyayı şereflendirmiş dayım. 4 kardeşin en küçüğü. 3 yaşına yeni basmışken daha, küçücük ağızına damlatılacak bir aşı olmadığı için yıkılmış gökyüzü başına. Henüz hayata dair umutlanmaya bile başlamadan, çalmışlar çocukluğunu da geleceğini de, bacağından. Daha yeni yeni koşmanın özgürlüğünü tadacakken, tek bacağına öldürüp, yokluğunu yerinde bırakmış hayat. **Dünya dönmeyi durdurmuş. Zaman akmayivermiş; konan göçmemiş; gecenin zifiri karanlığına doğmamış güneş. Ve sadece düştüğü yeri kasıp kavurmuş bir zalim ateş.** Bir anda, top oynayan arkadaşlarının hüzünlü seyircisi, acıyarak bakan yüreklerin makus talih hikayesi oluvermiş. Dünyası, hareket kabiliyetince daralmış, menzili kısalmış... Hayat boyu kendisine eşlik edecek bu amansız hastalığın sonucunun kalıcılığıyla, maaile yüzleşememişler başlarda. Gecelerce uçsuz bucaksız umutlar büyütmüşler yataklarında. "Bir bakmışsın yarın yürüyorsun"

diyerek, göğün kapısını kanırtan duaların refakatinde zorluyorlarmış uykunun yıkılmaz duvarlarını. Nice doğan güneşin çürüttüğü ümitleri, her gün dirhem dirhem zemheri gibi bir gerçekliğe karışmış ve yavaş bir ölüm gibi tükenivermiş günü geldiğinde. **Dualar yerini sitemlere bırakmış tevekkülsüz gecelerde. Kekre bir sağanağın ıslattığı yastıklara koymuş küçücük başını. Gülmeleri unutmuş...**

Bir yandan geçim sıkıntısı, bir yandan canına okuyan okul yolları.

Olmamış haliyle. Olamamış. Kim onu suçlayabilirki. Matematik değil, tenefüsler ağrıymış kalbine, bırakmış. Çok ufak yaşta, evlerine yakın bir terzi dükkanına çırak olmuş. Yaşı 17 bile olmadan daha içkiye başlamış. Bu büyük engeli unutmanın tek yoluymuş belki, tüm kazancını şaraba yatırmış. Diğer bacağı da öbürü gibi uyuşana kadar içmiş her gece. Ağlamaları gülmelere dönene kadar, kısık sesle söylenenleri unutana, hayal kırıklıklarını ezene kadar içmiş. Kim suçlayabilir ki...

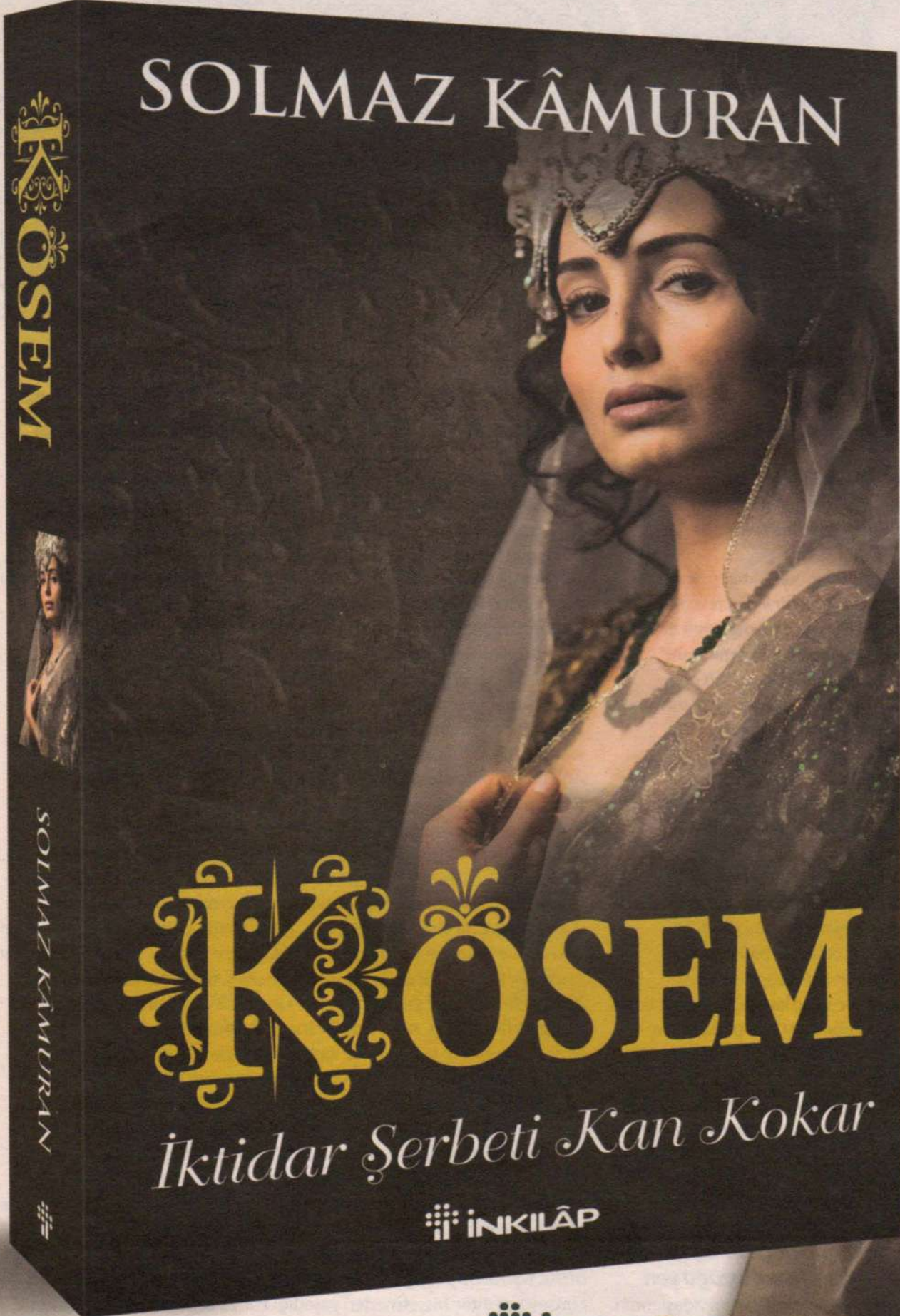
Annem, dudaklarına kadar inen tuzlu bir ıslaklıkla anlatırdı hep: Benim doğumundan 10 gün önce kaybetmişler dedemi. 23 yaşındaymış dayım... Çakır gözlü annesinin ve bir göz oda evlerinin sorumluluğu da üzerine kalmış sanki omuzunda müsait bir yer varmış gibi. Dünyanın yükünü sırtlayıvermiş iki değneğin üstünde, gık demeden. Dağına göre kar veren Tanrı, önce boranını vermiş, sonra bir dağ yapmış onu. Yıllar içinde yerden kaldırdığı kafasını bir daha hiç yere eğmemiş. **Bir insanın ömründe kaybedebileceği şeylerin belki de en değerlisini 3 yaşında kaybetmiş birini, neyi kaybetmek korkutabilirki.**

Beni dizine yatırıp bütün gece saçlarımı okşayarak gözlerini uzaklara yatırırdı. Kafası güzel olunca, "Ömrüm senin olsun" diye severdi. Gözleri dolardı bana bakarken. Öyle kalpten söylerdi ki ömrüme ömür katardı. Akşamları konuşmazdı çok, susardı. Evde biri konuşsa içten içe kızardı. Çocukluğumun kahramanı, canımın içi, yüreğimin aslan parçasıydı. Seneleri, ufakık bir semtin sınırlarında, bir yerden sonra uzaması duran koltuk değneklerinin sınırlı desteğiyle geçti. Düşse kalka yaşamak, gücüne güç kattı, çelik gibi oldu bir zaman sonra kalbi. **Zaten yüreğe vursan, birkaç tane adam ederdi. Aşklar büyüttü içinde. Sevgilileri de oldu, aşılamayan gelecek kaygılarının buz gibi gölgesinde...**

Kimseye muhtaç hissetmeden yaşadığı zor ve uzun sınavın yorgunu değilmiş gibi mertliğin kitabını sol eliyle yazdı. İncir çekirdeğini doldurmayacak nedenlerden dert sahibi olanlar için dev bir ibret abidesi gibidir hala küçücük dükkanında. Şehremini'nin 45 senelik Terzi Mehmet'i, ayakta dikdik durmanın bacak işi değil, yürek işi olduğunu hem benim kalbime kazıdı hem bir semtin dar sokaklarına...

SOLMAZ KÂMURAN

İktidar Şerbeti Kan Kokar

İNKILÂP

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanal Mağaza • İSTANBUL / Fatih Historia • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Levent Metrocity
İSTANBUL / Acarkent Coliseum • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport • İSTANBUL / Maltepe Carrefour • İSTANBUL / Beykent Perla Vista • İSTANBUL / Atasehir Migros
• İSTANBUL / Cağaloğlu Sirkeci • İSTANBUL / İNKILAP KIDS Acarkent • ANKARA / Atlantis City Avm • İZMİR / Balçova • İZMİR / Çiğli • BURSA / Nilüfer

www.inkilap.com

Melih Anık

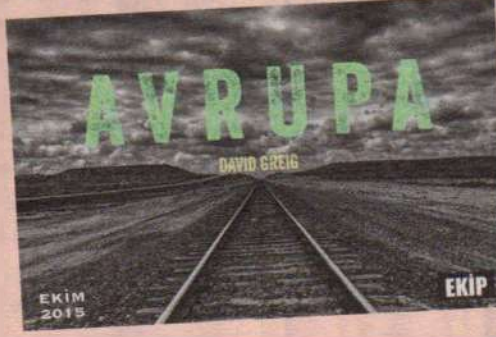
ekip'in gözünden alternatif "avrupa"

Ekip Tiyatrosu tarafından sahnelenen "Avrupa" bu sezonun "kâğıt üzerinde" önemli oyunlarından biri. David Greig iyi bir tiyatro yazarı. Avrupa, onun ismini dünyaya duyuran oyun.

David Greig 1969 doğumlu. Aidiyet duygusu, kültür ve kimlik meseleleri, Greig'in üzerinde ısrarla durduğu hususlar. Ülkemizde sahnelenen David Greig oyunları: Sarı Ay (2006), Uzak Adalar (2002), İki Kişilik Yaz (2008). Avrupa (1994) en son sahnelenen oyunu. Avrupa'yı tiyatral açıdan "okumak" için tarihsel çerçeveye bakmak gerekir. 1980'lerin sonlarından itibaren Avrupa'da ve Sovyetler Birliği'nde değişiklikler hissedildi. Doğu Avrupa halkları başkaldırmaya başladı. Sovyetler Birliği'nin dağılma çatırtıları duyulmakta idi. Polonya, Macaristan, Doğu Almanya, Çekoslovakya, Bulgaristan, Romanya Sovyetlerden ayrıldı. Berlin Duvarı yıkıldı. Varşova Pakti çöktü. Soğuk savaşın sonuna gelindi. Avrupa ve Sovyetler Birliği'nde politik bir transformasyon yaşandı. Avrupa'da politik, milli ve kültürel kimlikler yeniden üretilmeye başlandı. Greig'in tanımıyla "Yeni Avrupa" doğuyordu.

Oyun, Derrida'nın şu sözü üzerine kurulmuş: "Eşsiz bir şey Avrupa'nın önünde duruyor ama biz bu isim altında (Avrupa) neyi ve kimleri toplayacağımızı bilmiyoruz." Bu anlamda Avrupa, pek çok metaforik göndermelere gebe. Oyunun ana mekânı, bir sınır kasabasında hiçbir trenin durmadığı istasyon. Avrupa'ya gitme hayalleri içinde, geçip giden trenlere özlemle bakan kız, istasyon şefi olan babası, Avrupa'ya gitmek için bekleyen bir başka baba ve kız, kasabanın bir dala tutunmaya çalışan gençleri ve içinde bulunulan durumdan kendine iş çıkarmış bir başka genç, oyunun karakterleri.

Greig, Brechtvari bir yöntem, sinematografik bir anlatımı tercih ediyor. Oyunda ana mekân olan istasyonu şöyle tarif edilmiş: "İstasyonun mimarisi geçtiğimiz yüzyıl devlet mantığına şahitlik etmektedir. Habsburg, Nazi ve Stalinist formlar melez bir durum yaratmıştır." Bu yapı Avrupa tarihinin bir özeti gibidir. Oyun, gittikçe artan inanılmaz bir gürültü ile geçen tren sesiyle başlar. Oyundaki 15 sahne, geçen bir trenin sesiyle sonlanır. Tren, faşistlerce kamplara taşınan kurbanları hatırlatır. Oyunda iki baba ve kız var. Sava ve Katia ile Fret ve Adele. İstasyonun kapatılmasına karşı çıkmak için eylem yapan iki yaşlı, Fret ve Sava'nın şahıslarında simgeleşen ortak değerler, ilerlemeye olan inanç, hümanist bakış açısı, Berlin ve Horse'un

istasyonu bombalamaları ile tarihe karışır. Bu olay, kasabanın isminin dünyada duyulmasına neden olur. "Onlar da kendi çapında Avrupa'dır" artık. Ekip Tiyatrosu, demir çerçevelerden bir mekân yaratmış. Bir tarafta demir bir kafes, diğer tarafta ise daha ziyade çocuk parkına benzeyen bir mekân. Yerde tren rayı niyetine kurulmuş iki hat; üstünde hareket eden bir araba var. Reji anlayışı olarak epik yöntem benimsenmiş. Ancak bu, eğlencesi olmayan, fikri kafalara vurmaya yönelik eskimiş bir epik. Seyirciye "tarafını seç" denmiyor, "tarafımı tut" deniyor sanki. Teksteki 'baba ve kız', 'ağabey ve kız kardeş' olmuş. İki yaşlının istasyon kapanmasını diye yaptıkları eylem, oyunda açılan "Diren Tren" pankartı ile amacından sapmış. İki kız arasında tutuşan cinsel alev, gereksiz bir sahne cesareti olarak duruyor. Ekip Tiyatrosu, tiyatronun en basit halini kullanmak istemiş. En zoru seçmiş ama becerememiş ortaya "ben yaptım oldu" çıkmış. "Baba yaşımda oyuncumuz yok,

bulduğumuz genç oyuncu 'ağabey' olsun" değişikliği böyle bir anlayışın ürünü. Bu, sahnelemede hâkim anlayışı gösteriyor. Oyunculuklar ve oyunun teknik yapısı 'amatör' görüntüsü veriyor.

Ekip Tiyatrosu'nun Avrupa'sı "alternatif denen" tiyatroların ortak kusur ve hatalarının aynası olmuş. Ekip olarak çalışılıyor ama gereken katılım ve birikim eksik. Kadronun sadece gençlerden oluşması anlamsız "okumalara" neden oluyor. Gençler tecrübeli tiyatrocularla birlikte çalışmadığı için nesillerden nesillere "tiyatro geçmiyor." Salona gelen seyirciyi hayal kırıklığına uğratmak tiyatroya zarar veriyor. Avrupa bundan ötesini hak eden bir metin. İyi anlatılabilse içinden geçtiğimiz çölde serap olur (du).

David Greig Avrupa'yı yazdığında 25 yaşındaymış. Böyle bir oyunu yazabilecek o yaşta yerli oyun yazarımız yok. Tiyatro yoluyla bir meseleyi tartışmaya açmak, gideni ve geleni görmek iyi bir birikim istiyor. David Greig'in simgelerle ördüğü "kazağı" Ekip Tiyatrosu, "alternatif" denen makasla kesmiş. Yazık olmuş.

Kaynak: 'The Theatre of David Greig' Clare Wallace- Bloomsbury

Oyunun Künyesi: Yazar: David Greig, Çeviren: Hakan Silahsızoğlu, Yöneten: Cem Uslu, Sahne ve kostüm tasarımı: Başak Özdoğan, Işık tasarımı: İsmail Sağır. Oyuncular: Simel Aksünger, Ömer Fırat Köker, Bora Pak, İsmail Sağır, Mehmet Solmaz, Cihat Süvarioğlu, Ayşegül Uraz, Hakan Emre Ünal.

Avrupa: 5 - 19 Ocak, garajistanbul

Eser Rüzgar

bayım budunuzu yiyebilir miyim?

Halil Babür'ü genç kuşak daha çok "Pis Yedili" dizisindeki Trafo rolüyle biliyor. Oyuncunun adını son iki yıldır tiyatro çevrelerinde sıkça duymaya başladık. Bu kez oyuncu değil yazar olarak.

Yazar bu sezon "Kasap"la çıkıyor karşımıza. Oyunu Güray Dinçol yönetiyor. Mert Denizmen, Evrim Doğan, Oğuzhan Ayaz, Adnan Devran, Melis Öz oynuyor. Babür, "11'e 11"de çok derdi olan bir metin tasarlamıştı, fazla söz olunca sahnede ara ara kakafoni oluşmuştu; ama "Kasap" çok daha temiz, anlaşılır, başarılı bir metin. Ayrıca satır aralarına sinmiş cümlelerde fazlasıyla ironik bir modern çağ eleştirisi var.

Oyunun konusundan kısaca; iktidar sahiplerinden Süha -ki oyunda patron ya da tarım hayvancılık bakanı olarak geçer- hisli bir ulusa seslenişle oyunu açar. Üç yıl önce ülkenin bütün hayvanları yok olmuştur, insanlık et yiyemediği için güçten düşmeye başlamıştır.

Ardından Karin ve Yura iş başvurusu için gelirler. Daha ne yapacaklarını tam anlamadan işe alınırlar. Bakanlık insan eti yenebilir yasası çıkarmak için anket yapılmasına karar verir. Anket sonucu beklenirken de "İlk" adındaki insan getirilir, bakıma alınır tabiri yerindeyse besiyeye çekilir. Acaba Süha'ya koşulsuz itaat olacak mıdır? Oylamadan ne sonuç çıkacaktır? Tadı ekşimesin diye öfkelenmekten kaçındıkları "İlk" midelere girecek midir? Soruların cevabı ve daha fazlası Karaköy İkincikat'ta sizi bekliyor.

"Kasap" kullanılan minimalist ama işlevsel dekoru, rollerinin hakkını fazlasıyla veren oyuncular ve 80 dakika boyunca düşmeyen temposuyla sezonun en iyi oyunlarından. Oyundan çıktıktan sonra geçici de olsa vejeteryan olma garantili bu oyunu kaçırmayın.

Kasap, İkincikat Tiyatro, 15-16 Ocak

ORMANLARDAN HEMEN ÖNCEKİ GECE

Milena, Franz Kafka için "Bizim korunabileceğimiz şeyler onda olmadığından hırpalanıyor böylesine. Giyinik insanların arasında çıplı çıplak dolaşan biridir o." diyor. "Ormanlardan Hemen Önceki Gece" oyununun karakteri de işte böyle biri; giyinik insanların arasında çıplak dolaşan, yaşamın yabancı birisi. Bırakın hayata tutunma çabasını, sığınacak bir odası olsa, onu anlayacak aynı dili konuşacak bir "arkadaş" bulsa yeter.

Duyarlı, naif Fransız yazar Bernand Marie Koltes'in 1977'de yazdığı, Biriken tarafından sahnelenen metni, Rıza Kocaoğlu'nun oyunculuğuyla gördüğü ilgi üzerine bu yıl da sahnelenmeye devam ediyor. **Koltes'in yazdıkları umutsuz tiyatro olarak algılansa da her şeye karşın, kardeşlik ve sevgi dolu bir insanlık ütopyasıyla umudunu**

yitirmiyor. Tek perdede yaklaşık 80 dakika süren oyunda metnin ve oyuncunun organik bütünlüğü takdire şayan. Rıza Kocaoğlu, karakterinin iç sarsıntılarını muazzam bir oyunculukla sahneye taşıyor. Tiyatro Eleştirmenler Birliği ve Sadri Alışık Tiyatro Ödülleri'nin yılın en iyi erkek oyuncusu ödülünü alan Rıza Kocaoğlu, oyunla ilgili; "Bu oyun, kendime meydan okuma olarak başlayan bir süreç. Metnin içinde her kelimesine inandığım benim de haykırmak istediğim bir çığlık var, ben de bu çığlığa sahip çıkmalıyım diyorum. **Hepimiz kayboluşun sınırındayız, o karanlık tarafa düşmemiz an meselesi.** Sistem hepimizi oraya hızla çekebilir. Ama tutunmak lazım, daha çok vicdan demek lazım. Benim kişisel tutunuşum da şiirle, hikâyelerle, tiyatroyla mümkün oluyor. Kelimelere tutunuyorum." diyor.

İkiyüzlü sisteme karşı sıkılabileceği yumruklarından başka bir şeyi olmayan bu adamın soluksuz serüvenine tanık olmak için "Ormanlardan Hemen Önceki Gece"yi izleyin. Ormanlardan Hemen Önceki Gece, Zorlu PSM'de, 8-15-22-29 Ocak'ta.

masal yolda düzülür

Baba artık kendi başınaydı. İşe Escher merdivenleriyle başladı, arada Sisifos'a uğradı, çıkmazdan kurtulmak için "o ses"i yarattı ve bu plansız başlayan macerayı aydınlığa çıkardı. Şimdilik...

"Kimsenin bilmediği masal" anlatma işinin başını baba iyi kıvırmıştı. Komşunun kızına şirin görünmek için Charles Dodgson amcanın Lewis Carroll adıyla yazdığı, içine matematik, fizik, kimya tabanlı tuzaklar doldurduğu, insanların bu tuzak ve şifreleri anlamasa da kendilerine ait anlamlar yükledikleri Alis ve Harikalar Diyarı'yla tavşan Benny üzerinden görece kolay bir girişi sağlamıştı. Baba ve oğlunu "toplu iğne başı" kadar minik olmak zorunda bıraksa da! Ama bundan sonrasında baba kendi kanatlarıyla uçmak zorundaydı. Oğluyla kendisinin başrolde olduğu hikayeyi kurmalıydı. Başlamıştı. Gerisi gelirdi. Özellikle farklı hikaye, bilgi, durum, yayın onun referans kaynakları olacaktı.

Tavşan Benny'nin verdiği iksiri içip minnacık olduktan sonra arkasındaki minik delikten girdikleri resim bir Escher resmiydi. Gerçekten de odadaki arkası dönük, duvara dayalı, çerçeveli poster onundu. Bol merdivenli olanlarından! Baba Escher'e bir hayır duası gönderip nereye gideceğini bilmediği hikayesine başladı. Aynen atasözündeki gibi:

Masal yolda düzülür...

Babayla oğlu birden her taraflarında, her yöne çıkan merdivenler olan taş bir yapının içine düştüler.

Merdivenlerden başka gidecek yer yoktu. Bir tanesini seçip başladılar çıkmaya. Çıktılar, çıktılar, bir de baktılar ki aslında inmişler. **Başka bir merdiven seçtiler. Onu da çıktılar, çıktılar ama yine indiler. Bir başka merdiven, yine aynı şey; indiler. Onlarca defa bütün merdivenleri denediler. Çıkıyorlardı ama iniyorlardı.**

Bir tanesini daha çıkarken merdivenlerin arasından yükselen dar ama yüksek tepeye bir adamın koca bir kayayı çıkarmaya çalıştığını gördüler. Seslendiler. Adam baktı.

"Nasil en yukarı çıkarız?" diye sordular.

Adam durdu, şaşkın şaşkın baktı ve "Ben bildim bileli bu kayayı tepeye çıkarmaya çalışıyorum. Tam ulaşıırken kendimi aşağıda buluyorum" dedi.

Baba "Sanki iş hayatını anlatıyorum. Hatta hayatı anlatıyorum" diye düşünerek korktu. Kendisi de bir telefon kulübesine girmeye gerek görmeden üstündekini çıkardığında, tişörtündeki S harfinin bazen Süpermen, bazen de Sisifos anlamına geldiğini yeni anlamıştı.

Ruhu iki "S" anlamı arasında sinüzoidal sarkacına devam ediyordu. Baba tıpkı Foucault'nun Sarkacı'nın kapağındakinin bir pipo olmaması gibi, bu masalın da bir masal olmayacağını gördü.

Baba ve oğlu nasıl olduysa merdivenlerden kurtulup bir koridora geçtiler. Koridora bakan bütün odalara daldılar. Hiçbirinin kapısı yoktu. Hiçbirinin duvarında sıva bile yoktu. Kapısı olmayan, toprak veya kerpiç gibi dört boş duvar. İçlerinde hiç ama hiçbir şey yok. Tekrar koridor. Onun da uçlarında aynı duvar.

Tekrar, teker teker bütün odalar. Çıkış yok... Ne yapacaklarını

bilemiyorlardı. Yorulmuşlardı. Umutlarını kaybetmek üzereydiler. Baba da ne yapacağını bilemiyordu. Nereden sokmuştu bu masalı bu çıkmaza? Oğlu kural gereği gözlerini açamıyordu (Çünkü gözünü bir kere bile açsa masal kesiliverecekti, baştan anlamışlardı) ama kesinlikle uyumamıştı. Heyecan içinde masalın devamını bekliyordu. Tam oğlanı uyutmaya çalışırken uykuyu kovaladığını fark ettiğinde baba çözüm buldu: Dış kafa sesi! Masal içinde "o ses" diye geçiyordu. Ve masalın ilerideki evrelerinde baba her sıkıştığında imdadına yetişecekti. **Bilgisayar oyununda bir üst seviyeye geçmek için gerekli tılsımlı silahı bulmuş gibi hissetti baba kendini. O ses kimdi, kimindi; hiç bilinemedi.** Baba o sesi çıkarırken özel, otoriter bir hava takınıyor ve yavaş yavaş, tane tane konuşuyordu. O ses, "Tek çıkış var. Ancak kendini gördüğün yerden çıkarsın" dedi. Deyiverdi. Dedi de, baba şimdi ne yapacaktı?

Babası ve oğlu daha önce de pek çok defa girdikleri odalara girip her yere dikkatle baktılar. Hiçbir şey yoktu. Oğlu girdikleri son odada duvarın dibine gitti, her yere dokundu, hiç sonuç yoktu. Bezgince pufladı. Ciğerlerinde biriken tüm havayı sesli sesli üfürerek... Duvardan kocaman bir toz bulutu kalktı. Oğlu hayretler içinde babasına bakarak duvarda gördüğü şeyi işaret etti. "Baba, bak" derken işaret parmağının duvarda yok olduğunu gördüler. İkisi yan yana geçip bütün güçleriyle duvara tekrar tekrar üflediler. Kalkan tozların altından eskimiş, kristal bir ayna belirdi. Sırları dökülmüş, arkası kararmıştı ama yine de kendilerini görebiliyorlardı. Tam o sesin dediği gibi...

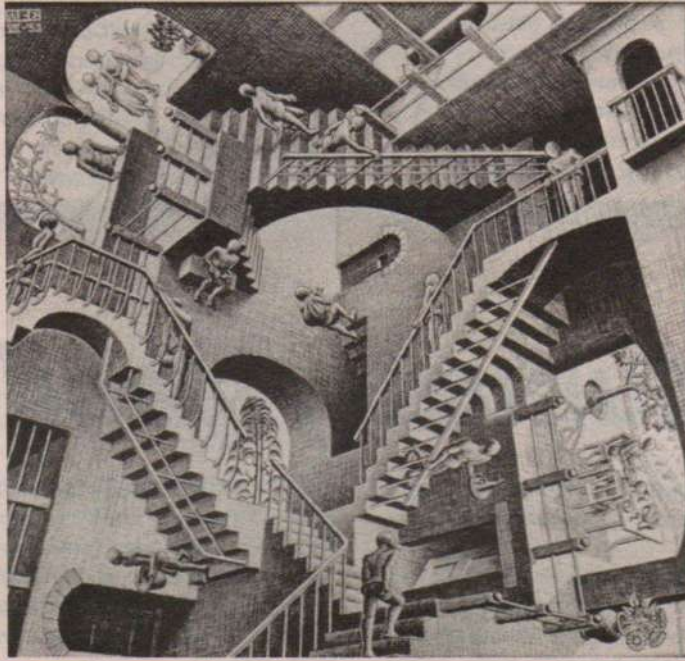
Babası ve oğlu karşı duvara kadar geri geri yürüdüler. El ele tutuştular, birbirlerine baktılar, kafalarını sallayarak işaretleştirdiler. Ve bütün hızlarıyla aynaya koşup atladılar. Baba içinden derin bir oh çekti, kurtulmuşlardı. Ama rahatlaması uzun sürmemişti. Gerilim dozunun yüksekliği oğlanı uyutmuyordu. Ayrıca çıktılar çıkmasına da ama nereye?

Baba ve oğlu o hızla yemyeşil bir çayıra düştüler. Her yer dümdüzdü, göz alabildiğine. Ne bir dağ-tepe ne de bir tek ağaç. Sadece yeşil çimenler. Diz boyu. Ne tarafa gideceklerini gösteren tek bir iz, tek bir işaret, yol yok.

Tamam, tam zamanı. Baba sesini iyice alçalttı. Fısıltıyla konuşmaya başladı. Uyku makamına geçme vakti. Baba da, oğlu da çok ama çok yorulmuştu. İn-çık, gir-çık, korku ve heyecan da cabası. İkisinin de adım atacak hali kalmamıştı. Çimenlere oturdular, hatta serildiler. Yan yana.

Acayip bir uyku bastırıyordu ikisine de. Kurtulmuşlardı. Gerisini uyanınca düşünürlerdi.

Uyudu. Uyudular.

Erhan Karadağ

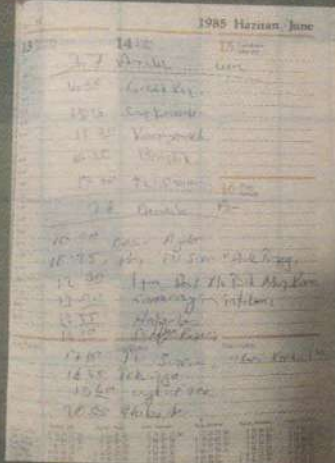
"alo gül abla, erhan ben"

TV gazeteciliği deyince hemen aklınıza Can Dündar, Mehmet Ali Birand, Uğur Dündar geldi değil mi? Yok, değil. Onlara, gazeteciliklerine saygılar, selamlar ama "dünden" bahsedeceğim biraz. "Dün" derken 5-10 yıl önceki kastedebilseydim iyiydi ama, maalesef konu eski. Yaşım çıkacak ortaya diye yakın tarihe ışık tutmadan, genç kuşaklara anlatmadan yaşlanmak yakışmaz bize...

Geçen ay evdeki kütüphaneye bir blok daha ekleyip bir koli daha açınca elime geldi; 1985 ajandası. Hani o yıl kullanmadıysan bir sonraki yıl defter olarak kullanırsın ya o ajandayı, öyle işte... 2016 başlarken 1986'dan en sıcak haberlerle mutlu yıllar dilerim.

"BİZ ESKİDEN... Şöyleydi de böyleydi de" diye başlayan konuşmalar hakikaten sıkıcı olur biliyorum, hele o sihirsiz cümleyle bir yazıya başlasan, okuyan daha ilk cümlede topuklar. Madem buraya kadar okudunuz biraz daha sıkın dişinizi, söz pişman olmayacaksınız. Hatta eğlenecek, gülecek, biraz da düşüneceksiniz.

Bu da gazetecilik mi şimdi? Şimdi değil tabii ki ama bir zamanlar öyleydi ya da ben öyle sanıyordum. Bakkala, tüpçüye öyle bir havayla girip çıkıyordum ki; bugün utanıyorum. Mahallede öyle bir yürüyorum ki; gören Orhan Kemal demese de Erhan Pamuk mu der acaba durumundayım. Yaptığım işe gelince: Tek kanallı yıllar... TRT1 bile değil televizyonun adı, sadece TRT. Başladım bu mesleğe, televizyon muhabirisin sen

27 Aralık'tan itibaren değişti. "Çocuklar Kız" ile "Kara Şimşek" arasında 15 dakikalık aralık vardı.

dediler, gönderdiler Kavaklıdere'deki TRT binasına, "Akşama kadar da gelme" dediler. İşim: haftalık yayın akışını gazeteğe göndermek. Önce teksir kağıdıyla çoğaltılmış gün gün saat saat programı, kargoyla İstanbul'a yolluyorum. Sonra da TRT'nin basın bürosunda bir hafta bekliyorum. **Bedia Akartürk hangi türküler söyleyecek, İskender Doğan "Kan ve gül"den başka hangi**

şarkıları söyleyecek, Stüdyo Pazar'da Cenk Koray'ın konukları kim? Acar muhabir haber peşinde...

Bilgisayar yok, internet yok, cep telefonu yok. Varsa biraz telefon var o kadar, nefes nefese yettiğim:

- Alo Güneş Gazetesi iyi günler.
- Televizyon servisini bağlar mısınız?

.....
- Alo Gül Abla Erhan ben,
- Hayırdır, Cumartesi'nin sayfasını yaptım, sakın Cumartesi deme bana!
- Yok yok, pazar sineması değişti az önce, akşama teleksle yazacağım yeni filmi. Santa Barbara'nın da içeriği geldi bu arada... Abla yazıyor musun? Jetonlu telefonla arıyorum..!

"Kelly babasına bir at almak için ahıra gelir. Öte yandan Joe asil katili bulmasına yardım eden bir telgraf alır tanımadığı birinden. Telgrafta Joe'nin ahıra gelmesi istenmektedir." Oh be... Yetiştirdim gasteye. Sanırsın ki son dakika haberi. Yani geçmiş gün ben TRT'nin verdiğini bildiriyorum. Ama acıklı olan şu: Ahıra da telgrafla mı çağırılır insan diye sormadığım, gülmeyi akıl edemediğim yıllar...

Elif Gürbüz kirlili inci

Ankara. Bahtsız karanlığım. Bir gri giyinip üzerimize, mavisine hasret denizin, tüm düşlerimizi salon penceresinden gördüğümüz binalara yansıtırız. Orada renk yok. Orada

göbek bağından verilir hüznün bebeğe. O şehirde, doğmadan büyüsün. **Ki büyümek... Büyümeyi asıl, annesine anne olmuş küçük kızlar bilir.** Bir çift el örgüsü eldivenle korunmaya çalışıyordum kuru ayazdan. Sen soğuktun, ben yaşlı. Ellerim henüz yıkanmış bir gömlek kadar kırışık, şehir bir bebeği öldürmüş de, annesinin ağıtıyla lanetlenmiş gibi dökülüyordu göğünden üstümüze. Bir güneş diliyordum. Bir ışık huzmesi. **Hangi günahın alnından öptüysem, seninle göz göze geliverdik.** Oysa bir dilek için yıldız kaydırmayalı yıllar olmuştu. Kaymayan yıldızla, sen kabul olmuşsun. Bir dumanın ardından bakar gibi silikleşmişti tüm yüzler. Kimseye bakacak yüzüm yoktu. Yüzüm vardı da, kimsesizliğe dönük. Yüzüm vardı da, sensörlü lambalar gibi; bir yanık, bir sönük.

Ankara. Öpüşsek eylem sanılır! Ellerimi kenetleyip birbirlerine, kendime şefkat

gösteriyorum. Yitip giden ne varsa içimde, içim de dahil kar olup yağıyorum. Bütün şiirlerin imlasını bozuyor, bütün şarkıları nakaratından unutuyor, bütün deli kadınlara sahip çıkıyorum. Bütün rüyalarım gerçek oluyor sen öpüyorsun uyanıyorum. Sen susuyorsun uyanıyorum. **Sen gülüyorsun, uyanıyorum.**

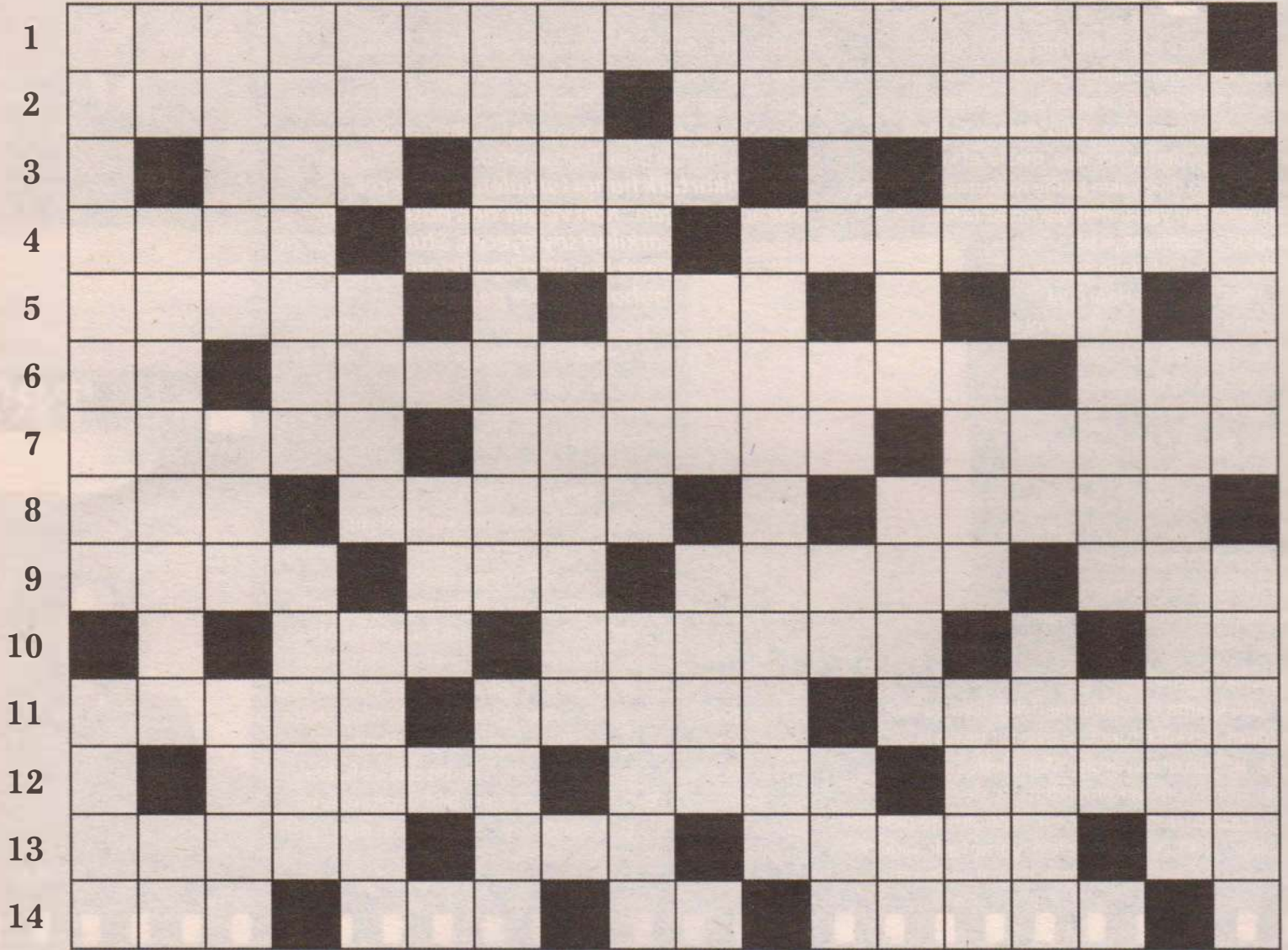
Ki uyanmak... Uyanmayı asıl, sevilenin dudağından dökülen tebessümü görenler bilir. Bir tutam saç örgüsüyle gizlemeye çalışıyordum beyaz düşmüş saç tellerimi. Sen yoktun, ben hiç olmamış. Gözlerim henüz uyanmış gibi bir açılıyor bir kapanıyordu. Şehir aldatılmış bir kadın kadar yorgun. Evler balkonsuzluktan bir bir düşüyordu sokaklara.

O sabah sanki herkes kimsesiz. O sabah sanki herkes sokak çocuğu, adamı, kadını! Bir güneş diliyordum. Bir bahar ıslığı. Bir papatya tanesi yaprağında gerçekleri aradığım, bulduğuma kandığım, kandıkça kanadığım. Seviyor. seviyor. sevsin. Ne olur.

Ankara. Kişi başına düşen gayri safi polis sayısının kirpiklerinden çok olduğu, buzlu aydınlığım. Bir valize sığdırdım koca bir şehri. İçine ne aldıysam oradan, döküyorum asfalta sonra, beyaz beyaz, çizgi çizgi. Orada mavi yok. Orada Umut. Ki umutsuzluğu asıl, gittiği yeri özleyerek gidenler bilir.

Sen de Yaz KAFA'ya
Yayınlansın Önümüzdeki Sayıya!
bizyazin@kafadergi.com

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

SOLDAN SAĞA:

1-'Acımak', 'Dudaktan Kalbe', 'Miskinler Tekkesi' gibi romanların ünlü yazarı. 2-Tarık Dursun K.'nin aynı adı taşıyan romanından uyarlanan 'Kurşun Ata Ata Biter' adlı filmle yönetmenliğe başlayan ünlü sinemacı - 'Basit Bir Es' adlı kitabıyla geçen yıl çoksatanlar listelerinde yer alan ünlü şair, yazar. 3-Knut Hamsun'un bir romanı - '... Hikaye' (Mustafa Kutlu'nun bir kitabı) - Bir tür yaban mersini. 4-Eski dilde yemek - Jacques önadlı besteci, söz yazarı ve şarkıcı - William Faulkner'in bir romanı. 5-Sanatçının görüş, duyuş, anlayış ve anlatıştaki özelliği ya da bir türün, bir çağın kendine özgü anlatış biçimi - John Dos Passos'un 3 ciltlik bir romanı - Sodyumun simgesi. 6-Argoda esrar - Murathan Mungan'ın bir kitabı - Fotoğrafta net olmayan görüntü. 7-Mustafa Kemal Atatürk'ün, 'Gençliğe Sesleniş' bölümüyle biten ünlü yapıtı - 'Üç Silahşörler'den biri - Mehmet Rauf'un bir romanı. 8-İsviçre Konfederasyonu'nu oluşturan kantonlardan biri - Seyrek ve eğreti dikiş - '... Geceler' (Dostoyevski'nin bir kitabı). 9-Kalender, ehlidil - İhtiyaca yetmeyecek kadar az - Gezgini derviş - Bir Slav halkı. 10-Telefon konuşmasında kullanılan ilk sözcük - Bülent önadlı yazar - Bir nota. 11-Gazeteci kimliğiyle de tanınan Duygu önadlı yazar - Hasan Hüseyin Korkmazgil'in bir kitabı - Eski dilde üç. 12-Kür soyadlı yazar - Eserler - Selim İleri'nin bir kitabı. 13-Japon çizgi filmi - Göz - Latife önadlı yazar - Çin konunun simgesi. 14-Açlığını gidermiş, doymuş - Murat Uyurkulak'ın bir romanı - Bir şeyin eksikliğini tamamlamak için ona katılan parça - Halk dilinde yarık, yırtık.

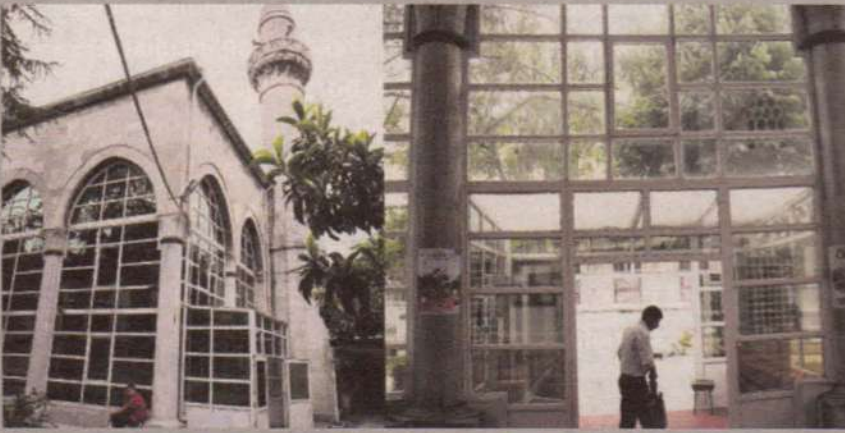
YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1-1920-1942 yılları arasında yaşamış, Behçet Necatigil'in 'bahtsız Zonguldak şairi' olarak andığı şair - İhsan Oktay Anar'ın bir romanı. 2-Yöresel dilde, yetenek - 1967 Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi Guatemalalı şair, yazar - Japon tiyatrosunda geleneksel bir tür. 3-Kamuran önadlı çevirmen, öykü yazarı - Ruh - Destansı. 4-Hakkı önadlı heykeltıraş - Tarif. 5-'Ölür İse ... Ölür Canlar Ölesi Değil' (Haldun Taner'in bir kitabı) - Antlaşma - Ters, berbat, çok kötü. 6-Hollanda'nın plaka işareti - 'Yankı. 7-'... Vurmasınlar' (Feride Çiçekoglu'nun bir kitabı) - Mecazen çok başarılı ve zengin işadama). 8-Bir ilimiz - Franklin soyadlı şarkıcı. 9-Milli - Yardakçı. 10-İçinde bulunduğu hücre ya da organizmaya özel bir etkisi olan, kuşaktan kuşağa ve hücreden hücreye geçen kalıtsal öge - Shepard soyadlı oyun yazarı - Akla ve gerçeğe aykırı, saçma. 11-Ses - 'Karşılaşma', 'Açılmış Kanat' gibi kitaplarıyla tanınan şair. 12-Ahmet Telli'nin bir kitabı - Lesotho'nun plaka işareti - Doktorun kısa yazılışı - İran'da bir kent. 13-Trabzonspor için kullanılan bir kısaltma - İskambilde bir kağıt - Arap Sosyalist Diriliş Partisi'nin kısaltması - Bif bağlaç. 14-Sonsuzluk - Gerçek - Sabahat önadlı öykü yazarı. 15-Eşit aralıklarla ilerleyen ancak birlikte değil, art arda duyulan iki ya da daha çok sesin birbirini sürekli taklit etmesiyle oluşan bütün - Yüzyılın kısa yazılışı - Açık, meydana. 16-Jean Jacques Rousseau'nun bir kitabı - Fatih önadlı aktör. 17-Kurtcebe soyadlı karikatürist - '... Adam' (Sait Faik Abasıyanık'ın bir kitabı). 18-Kore Cumhuriyeti'nin (Güney Kore) başkenti - Miller soyadlı aktris.

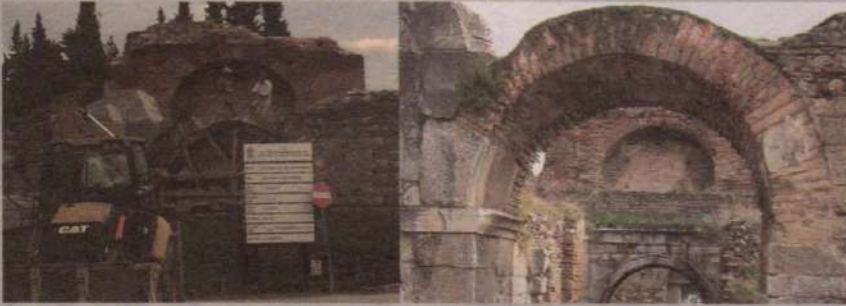
neydi n'oldu?

İzmir Bergama'da bulunan yaklaşık 2 bin yıllık tarihe sahip olan antik hidroterapi merkezi Alliano, Yortanlı Barajı'nın kapaklarının kapanmasıyla suya gömüldü.

Restorasyon felaketinden nasibini alan başka tarihi eser de Eminönü'ndeki İbrahim Paşa Camii. 537 yıllık tarihi Çandarlızade Atik İbrahim Paşa Camii'nin son cemaat mahfili ile iç kısımdaki pencerelerin tamamı PVC ile kaplandı.

İmparator Hadrianus adına zafer kapısı olarak inşa edilen İznik Lefke Kapı'da restorasyonda, tarihi kapının üst kısmındaki kemer, tehlike arz ettiği gerekçesiyle yıkıldı. Çalışmaları yürüten mimarlık firması yetkilileri, kemerin orijinal olmadığını, 1980 yılında örüldüğünü ve üzerinin beton sıvayla kaplandığını savundu.

Dünyanın en büyük antik kentlerinden birisi olarak kabul edilen Phokaiadeki tarihi bulgular yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. Foça'da yapılan kanalizasyon çalışmaları sırasında zarar verilen kent için uzmanlar "Tarihi yok edecek bu projeyi bir an önce durdurun" çağrısında bulundu.

Ali Ozan Akın

bir şey noksan...

Beyoğlu'nda, Asmalımescit sokağındaki Yakup 2 meyhanesinde KAFA'nın yazarları ve emekçileriyle birlikte yıl sonu yemeğindeyiz. Yoklama alıyor Candaş Tolga Işık.

Vedat Özdemiroğlu yok mesela, gelememiş.

Çeşitli sebeplerden ötürü gelemeyen başka yazarlar da var.

Ama bir tanesi var ki, onun gelememe sebebi dört duvar.

Dört duvar demişken, Orhan Veli'nin İÇERDE şiirini selamlamadan geçmeyelim.

Pencere, en iyisi pencere;

Geçen kuşları görürsün hiç olmazsa;

Dört duvarı göreceğine.

Meyhanenin üzerinde uçan kuşların gözleri Can Dündar'ı ararken bir adam yaklaşıyor masaya, elinde kalp şeklindeki şeffaf balonlarla.

O sırada babam Sunay Akın, bana bir zamanlar bu meyhanede kimlerle oturup sohbet ettiğini anlatıyor.

Can Yücel, Fazıl Hüsni Dağlarca, Cemal Süreya...

Adam ekmek derdinde, uzun masanın bir o ucuna bir bu ucuna gidip geliyor.

Babam dayanamıyor.

- Bozuk paran var mı oğlum?

Adam Can Yılmaz'ın üzerinden kalp şeklindeki balonu babama uzatıyor. Yılmaz patlatıyor espriyi:

- Sunay Abi baloncuya gösterdiğin ilginin onda birini benim yeni çıkacak kitabıma da gösterecek misin?

Baloncu birden heyecanla:

- Sizi ben tanıyorum! Siz şairsiniz. Sunay Akın'sınız!..

Babam gülümseyerek:

- Evet.

- Sizin bir şiiriniz benim duvarımda asılı, Cumartesi anneleri.

- Öyle mi?

- Ben de şairim. Yanımda bazı şiirlerim var, okumak ister misiniz?

Cebinde şiirlerini taşıyan ve kalp şeklinde şeffaf balonlar satan bir baloncu!.. Bundan daha güzel bir şiir olabilir mi?..

Babamın Kız Kulesi'ni "Şiir Cumhuriyeti" ilan ettiği zamanlar, kuleye şiir kitaplarını koymak için götürdükleri ahşap kitaplığı, kulenin bekçisi evine götürüp ayakkabılık yapmış. Babam bu hikayeyi anlatır, bekçinin evinin girişinde raflarında bir zamanlar şiir kitaplarının durduğu o ayakkabılığın en güzel şiir olduğunu söylerdi.

Cebinde yazdığı şiirlerini taşıyan ve kalp şeklinde balonlar satan şair baloncu da şiirin ta kendisi değil miydi?

"Kimlik" adlı şiiri şöyle Cengiz Gonen'in:

Dün gece aklıma geldi

Kimliğime baktım

Adım, soyadım

Anamın adı,

babamın.

Dinim, mezhebim,

kitabım

her şey yazılmış.

Nerede doğduğum

Ne zaman

doğduğum

Yalnız bir şey

noksan kalmış

insan olduğum...

İnsan olduğumuzu

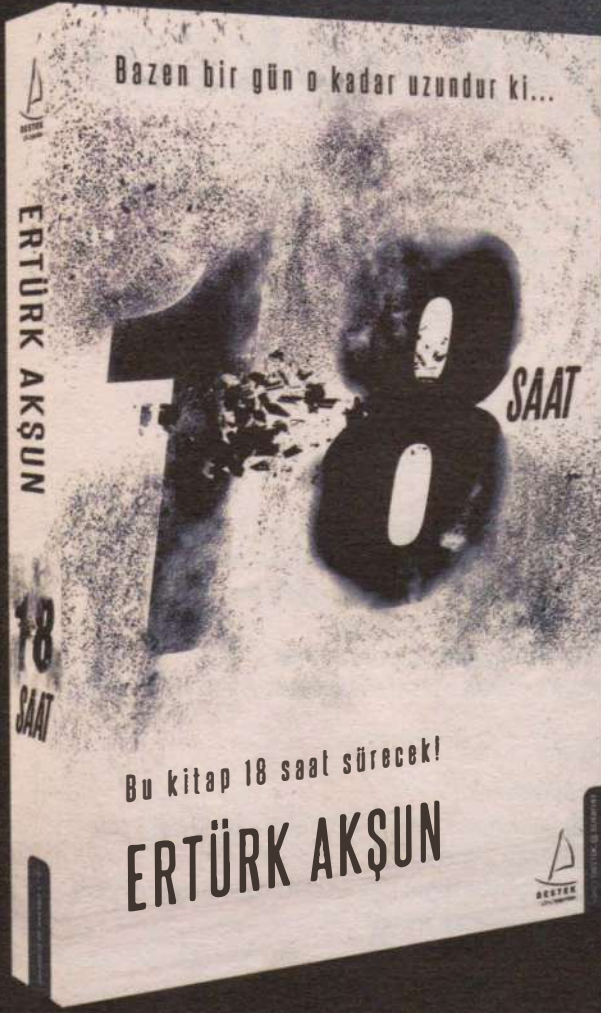
hiç unutmadığımız

yeni bir yıl dileğiyle,

KAFA'nın bütün yazarlarına ve çalışanlarına, en çok da Can Dündar ile Erdem Gül'e selam olsun.

Bugünlerde hepimizin ortak derdi, küçük de olsa onlara birer pencere olabilmek...

"18 Saat bir cüretin romanı. Hem konusu hem de anlatım biçimiyle. Üstelik bir çeşit manifesto. Tam tavsiyelik."

- TUNA KİREMİTÇİ

"Son yıllarda okuduğum en entelektüel macera romanı... Karakterlerini hayatın içinden seçmekle birlikte onları zaaflarına rağmen kahramanlaştırabilen sürprizli bir yazar..."

Nefes kesici bir geri sayım... Her tik tak ölüme doğru uzanan bir tehdit... İstanbul'un orta yerinde bir konsolosluk baskını ve hayatta kalma umudunu giderek yitiren bir grup insan... İşin ilginç yanı bunca gerilimli bir hikâyenin içinde İttihat ve Terakî'nin gizli tarihi, Çorum olayları ve Gezi Parkı direnişi muazzam bir anlatımla öykünün peşi sıra akıyor fonda... Deha ve ustalık sahibi bir kurgu."

- KUTLUKHAN PERKER

"Erotizmin cesur ve cömert olduğu kadar doğal ve gerçekçi yazılabilmiş olması çok etkileyici... Kadın ve erkeğin duygusal çözümlerini hikâyesine inceliklerle işleyen, şaşırtıcı ve merak uyandırıcı bir yazarın marifeti bu. Duygusal derinlikli erotizm, romana eşsiz bir keyif katıyor. Akılda kalmaktan ziyade his yaratmakta iddialı gibi... Kesinlikle bir kez daha okumak isteyeceğim kitaplardan biri..."

- BARBAROS ŞANSAL

"Hikâyesi 18 saat içinde başlayıp biten kitap Teşkilat-ı Mahsusa'yı en iyi anlatan romanlardan biri... İçindeki seks sahneleriyle de fazlasıyla sert."

- CENGİZ SEMERCİOĞLU

Hayatın senin için ayarladığı randevudan habersiz, "Bana bir şey olmaz!" der ve hızla gidersin ya hani dünyanın dikine...
Öyle gidiyorum işte!

Neyin peşindeyim, bilmiyorum! "Her nerede değilsem, orada mutlu olacaktım gibi geliyor" diyen Baudelaire gibi, sıkıştığım yerde bunaldım ve artık olmadığım yeri mi merak ediyorum?

Peponi!

Burada, "hatalarıyla bütünlüğü yakalayabilen bir insan" olduğum duygusu hâkim. Hayatıma dair ne varsa bilindiğini, anlaşıldığını ve en önemlisi yargılanmadığımı hissediyorum.

Bu, kendimle barışık olma halimin en zirve noktası.

Burada Einstein var; Steve Jobs, Benjamin Button, Andy Warhol var... Yetmez! Anne ve babasına "Sevmek yeter sandınız!" diyen büyüme sancıları içindeki genç var.

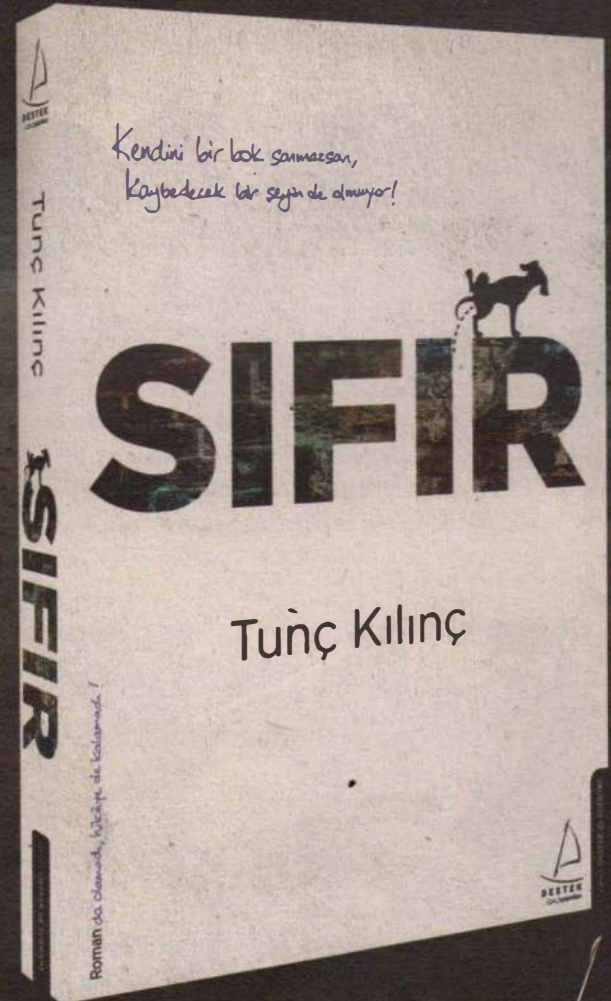
V for Vendatta var, Fight Club var; Süveyda, Erhan, Bilge var. Ancak daha önemlisi sen varsın, ben varım, hepimiz varız.

Hâlâ yetmedi mi? O zaman sevgilin var, kardeşin var, annen baban var.

Gören gözlere, duyan kulaklara, dokunan tenlere...

Sıfır!

"Bir ömre birden çok hayat sığar" diyen hepimize.

sifirkitap.com

Buket Aşçı

hastalarına deva, kendine dert oldu

İnsan ruhunun dehlizlerinde dolaşan yazar şu satırları yazmıştı ölüm üzerine: "Bir şeyi kalmamış/ yırtık bir çarşafa sarılı/ uykuda/ sabahleyin onu da alacaklar."

Yaşarken sadece iki kitap yayımladı; "Van" ve "Kısa Lodos Hikayeleri." Bir cümleye bir evreni, bir hayatı, hayatsızlığı sığdıran hikayelerdi bunlar. Ne yazık ki, yeteneği ile kıyaslandığında bize kalan bu iki kitap çok ama çok azdı. Aynı zamanda özel bir ressamdı. Üç sergiye imza attı. Resimleri de hikayeleri gibi Kafkaeskti. Ruhü da!

En çok marjinal kelimesi ile anıldı. Hatta Ece Ayhan onunla ilgili bir yazısına şu başlığı atmıştı: "Marjinal Bir İnsan Olarak Fikret Ürgüp." Zira yetenekli bir yazar ve ressam olmasının yanı sıra sınıfına sığamayan bir aristokrat, profesyonelliği aşan bir özveriyle çalışan doktor, dans etmeyi seven bir gece adamı, aşırı duygularını alkolle yatıştıran hassas bir bünye ve hakkında rivayetler türetilecek kadar sıra dışı bir karakterdi. Mesela bir gün yolda çıplak ayakla yürürken birden bir ayakkabı boyacısının önünde durduğu ve boyacı çocuğa "Boya" dediği, bu rivayetlerden biridir; çocuğun "Ama ayakkabı yok ki" sözlerini "Boya ulan, onlar utansın" diye bitirdiği...

1914 doğumluydu. Galatasaray Lisesi'ni ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirmişti. Yani doktordu, iç hastalıkları uzmanı, daha sonra da psikiyatr. Her iki uzmanlığında da asla hastalarının acılarına duyarsız kalmadı, kalamadı. Hatta onların acılarında kendini tüketti. Alkole, marjinal bir hayata, edebiyata sığındı. Evliliği ise ruhuna hep dar geldi, çok sevdiği oğlunun ruhsal sıkıntıları ise dinmeyen yarası, büyük çaresizliğiydi...

"Sait Faik'in doktoru" olarak da bilindi. Halbuki, bir doktor-hasta ilişkisinin çok ötesindeydi arkadaşlıkları; sokaklara, kitaplara, reçete kağıtlarına yazılarak büyüyen..." Yaşamın büyüsunü yakalamıştı" dediği Sait Faik ona âni yaşamayı öğretmişti. O da onu iyileştirmek için hastane koridorlarında çırpınmıştı.

24 yaşında intihar eden Fransız şair Lautreamont'u Sait Faik'e çeviren de oydu. İkisi keşfetmişti bedensel tutkuları kutsayan bu sürreal şairi. Bu açıdan hem entelektüel hem de dünyevi bir dostluk ve yoldaşlığı onlarındı. Bu yüzden Sait Faik öldüğünde bitmeyecek bir mateme girmişti, şu sözleri yazacak kadar: "Sen beni cebine koyup gezdirmedin mi Fatih parklarında? Ben seni cebime koyup dolaşmadım mı hastanelerde, hasta koğuşlarında, röntgen odalarında... Çırlıçıplaktık senle ben. Seni ne kadar çağırırsam nafiye. Nefesin yok ki artık, sıcak nefesin."

Dostunun ölümünden sonra önce ABD'ye ardından Londra'ya gitti, buralarda doktor olarak çalıştı. Ülkeye döndükten bir süre sonra da boşandı. Bir diğer yakın arkadaşı, dostu insan ruhunun derinlikleri ve edebiyat üzerine uzun sohbetler yaptığı, evini bir sığınak gibi

gördüğü Ahmet Hamdi Tanpınar'ı da kaybettikten sonra ise onun için artık sadece kağıtlar kalmıştı.

Bulduğu her kağıt parçasına, kartona, peçeteye yazıp çizdi. Manzara resimleri, portreler yaptı, notlar aldı. Böylece iki yıl arayla "Şizofreni", "Van", "Kısa Lodos Hikayeleri" yayımlandı.

Kafkaes bir karamsarlık vardı öykülerinde. Mesela "Kafkadan" isimli öyküsünde şöyle diyordu karakteri: "Başarılı olmak kolaydı. Ama ben rahata kavuşunca bile rahatsız olmak istiyordum. Bedbaht edecek hiçbir fırsatı kaçırmıyordum."

Ne yazık ki, Leyla Erbil'in "görmekli, eskimeyecek ve en önemlisi bir daha asla yazılamayacak türden" diye tanımladığı hikayelerine beklediği ilgiyi bir türlü göremedi. Ah, akli başına sonradan gelen sevgili okur! Bir kez daha sormak gerek sana, yazann oradaydı, peki ya sen nerede?

Bu hayal kırıklığının, oğlunun sıkıntılarının, ondan uzak kalışının, birer ikiye dostlarını yitirilişinin, Çapa'dan Bakırköy'e kadar eşlik ettiği hastaların acılarının, ölüm ve yaşam arasındaki koridorları arşınlamasının yarattığı kederini ise yaraya tuz basar gibi yorgunluktan bitap düşene kadar çalışarak dindirmeye çalıştı. Ama dinlediği dertler, sorunlar içinde birikenleri bastırmak şöyle dursun, bu acılar denizinde onu iyice açıklara çekti. Artık üniversite yıllarında başladığı yoğun alkol kullanımının dozunu gitgide artıyordu. Sanki yavaş ama ısrarla ilerleyen bir intihardı bu 6 Mart 1977'de sonuç verecek.

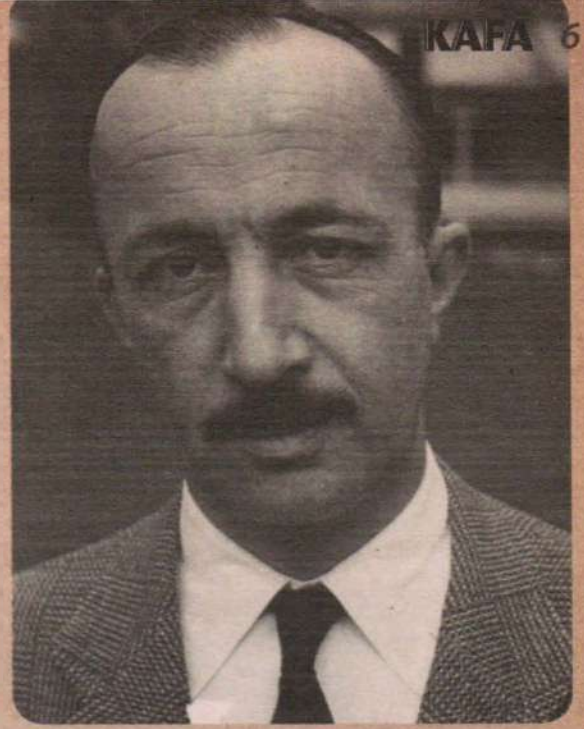
İnsan ruhunun dehlizlerinde dolaşan yazar şu satırları yazmıştı ölüm üzerine: "Bir şeyi kalmamış/ yırtık bir çarşafa sarılı/ uykuda/ sabahleyin onu da alacaklar."

Fikret Ürgüp'ün öykülerini kendisi de psikiyatr olan Haldun Soygör'ün kıymetli bir önsözünün de yer aldığı (kendisine çabalan için çok teşekkürler) ve OkuyanUs Yayınları'ndan çıkan "Bütün Hikayeleri" sayesinde okuyabilirsiniz. Ancak aynı şeyi, YKY'den çıkan "Dosdoğru Günlük"ü için diyemem. Çünkü baskısı tükenen bu günlüğe ancak sahaflarda rastlayabilirsiniz. Umarım doğum günü için şu satırları yazdığı bu dosdoğru adamın günlüklerini bir gün okuruz:

23 Mayıs / Cumartesi

Bugün
benim,
doğum günüm.
Bu halimden,
ben üzgünüm.

Öyle kurumuştum ki içi
bakınca,
çiçekler solar;
kuşlar;
öteye kaçardı...
Yudum yudum,
tüketmek yaşıyordum.
Büyük şehvet!
Kimse duymasın...
Asarlar insanı...

Fotoğraf: Sanat tarihçisi Gültekin Elibal, Özdemir Asaf, Fikret Ürgüp ve Sait Faik Abasıyanık

Melda Özer

"anne ben senin kalbinden doğdum"

O, baktıkça bakasınız gelen, konuşmasını keyifle dinlediğiniz kadınlardan... Bu kadın bir avukat, 50 yaşında. Önemli bir deniz ve taşıma hukuku bürolarından birinin kurucu ortağı. Kendine güvenen ve kendisiyle barışık bir kadın. Samsun'un Çarşamba ilçesinde, 7 çocuklu bir ailenin 6 kızından biri olarak dünyaya gelmiş. Ailesi oldukça fakir olduğu için zor şartlar altında okumuş. Ortaokulu bitirince, ailesinin yönlendirmesiyle parasız yatılı sınavlarına girmiş ve Şişli Sağlık Meslek Lisesi Ebe-Hemşirelik bölümünü kazanmış. 4 yıllık okulun son sınıfında üniversite sınavlarına girmiş ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni kazanmış. Aynı günlerde tayini ebe kadrosuyla Zeynep Kamil Hastanesi'ne çıkmış. 4 yıllık mecburi hizmetini yaparken aynı anda fakülteye devam etmiş. Mezun olduktan sonra Avrupa Birliği uyum sürecinde, bir İngilizce master programı için burs kazanmış ve bu programı da bitirmiş. On sene kadar farklı firmalarda deniz hukuku alanında çalıştıktan sonra 2000 yılında diğer iki ortağıyla birlikte hukuk bürolarını kurmuşlar, çok önemli işlere imza atmışlar ve atmaktalar. Zor şartlara rağmen çok parlak bir kariyer yapmış gerçekten. Bu bir başarı öyküsü. Mücadelenin, tırnakla kazımanın, ter dökmenin hikayesi bu. **Ama onun çok daha önemli bir mücadelesi ve büyük bir aşkı var. 6 yaşındaki minik kızı.** 45 yaşında bir evlat edinmek üzere ilgili kurumlara başvurmuş. Yaşı gereği evlat edinemeyeceğini ama koruyucu aile olabileceğini söylemişler. Önce istememiş çünkü koruyucu aile statüsündeyken çocuğun ailesi ara sıra çocuklarıyla görüşebiliyor ve durumlarını düzeltirlerse çocuğu geri alabiliyorlarmış. Ama çocuğunu geri alan aile ya da anne oranı yüzde ikiymiş istatistiklere göre. Bu şartlar altında koruyucu anne statüsüne evet demiş ve böylece almış kızını. Kızını aldığı çocuk yuvasında 12 çocuk bir bölümde yaşıyorlarmış. **Gelen ziyaretçi kadınlara "Benim annem olur musun?" diyorlarmış. Olmuş o da bu minik kızlardan birinin annesi.** Bu minik kız onun hayatına 2,5 yaşında girmiş. Onu anne yapmış, hayatını ışıkla doldurmuş. Bir dönem küçük kız biyolojik annesiyle her ay görüşüyormuş ama her görüşme

sonrası perişan oluyor, tekrar çocuk yuvasına geri götürcekleri korkusuyla bütün dengeleri bozuluyormuş. Sonunda biyolojik anne ziyaretleri kesmiş. Şu an ortalık süt liman. Ocak ayında 6 yaşını bitirip 7 yaşına basacak bu minik kız. Çok güzel, akıllı ve güçlü bir çocuk. Her şeyin farkında. Annesiyle her şeyi konuşuyor. **Annesinin karnından çıkmadığını da biliyor. Ama zaman zaman annesinin kazağının altına giriyor ve onun karnından çıkma oyunu oynuyorlar.** Bir de Hülya teyzeleri var. Hülya Hanım bir pedagog. Bu sürecin başından beri yanlarında. Hayatları rayına oturmuş ve çok mutlular. Bu güzel anne kızın hayatı insanlara ilham vermiş ve çevresindeki altı aile daha koruyucu aile olmuş onu örnek alarak. Altı güzel çocuk onları sarıp sarmalayan, onlarla ağlayıp gülen, onlara sıkı sıkı sarılan ailelere kavuşmuşlar. Bu konuda kurulmuş olan bir dernek var. Minik çocukların, evlat hasretiyle yanan aileler tarafından alınması konusunda çalışmalar yapıyorlar. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı diyor ki, "İlk hedefimiz 0-3 yaş grubu. Araştırmalara göre; bu yaştaki çocukların zihinsel, sosyal ve kişilik gelişimleri, ailesiyle yaşayan çocuklarla karşılaştırıldığında geride kalıyor. Kurumlarda çocuklara iyi bakılıyor ama aile sıcaklığında yetişmek, aile ortamında büyümek çok önemli." Bu arada suistimalleri önlemek adına kurumlar gerçekten ince eleyip sık dokuyorlar. Bir başkasının doğurduğu çocuğa ana-baba olmak kolay bir karar değil elbette. Ama o savunmasız ve minicik çocuğu kollarına alan her gerçek insan onu bağrına basarken arada fark olmadığını anlıyor. Gördüğüm her örnekte, **evlat edinilmiş bu çocuklar sevgi denizinde yüüyorlar. Çünkü hepimizin sevgisi verebildiğimiz emekle büyüyor ve gelişiyor.** Hayat her birimizin karşısına çeşitli sınavlarla çıkıyor. Bizim anne kızın hayatı da zorluklar barındırmış elbette. İnşiler çıkışlar olmuş ama onlar şu an birbirlerine kenetlenmiş haldeler. Zaten küçük kız sorusunun cevabını da bulmuş. Geçenlerde "Ben senin kalbinden doğdum di mi anne?" deyivermiş. Başka söze gerek yok **çünkü o gerçekten de annesinin kalbinden doğmuş.**

KAFA'ya göre

yaz, çiz, çek, paylaş! bu köşe senin!

➔ #kafamagöre

Ocak 2016 - Sayı: 17 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yaygın Süreli Yayın - Yayıncı: KAFA Grup Yayıncılık Ltd. Şti.
İmtiyaz Sahibi: Candaş Tolga Işık
Sorumlu Müdür: Mert Çanga - Yayın Koordinatörü: Ayça Derin Karabulut
Görsel Yönetmen: Begüm Semerci - Kapak: Hakan Arslan
Reklam: Hande Gün - Okuyucu Temsilcisi: Emrah Akbaş - Ulaştırma: Mehmet Akbal
Adres: Koşuyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No:44 Kadıköy/İstanbul
Tet: (0216) 428 9 888 Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza
No: 11/A 41 Yenibosna / Bahçelievler / İstanbul - Tet: (0212) 454 30 00
Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22
www.kafadergi.com - bizyazin@kafadergi.com - reklam@kafagrup.com
Kafa Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, espri, karakterlerin yayın hakkı saklıdır. Yayın evi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazı ve basılı görsel yayın organında ve sanal ortamında kullanılamaz.

5

YENİ YIL KONSERİ: JOHANN STRAUSS GALASI JOHANN STRAUSS ORKESTRASI & RAINER HERSCH & SAMANTHA HAY & JOHANN STRAUSS DANCİLARI

İş Sanat'ın geleneksel Yeni Yıl Konseri yine müzik, eğlence ve dans dolu... Geçtiğimiz sezon harika performanslarıyla İstanbullu müzikseverlere unutulmaz bir gece yaşatan **Johann Strauss Orkestrası** 2016 için hazırladıkları yeni gösterileriyle İş Sanat'a geri dönüyor. topluluk bir kez daha durdurulamaz, müzisyen ve şef **Rainer Hersch** önderliğinde, İngiliz soprano **Samantha Hay** ile birlikte bestelenmiş en romantik valsler ve en canlı polkalar eşliğinde sizleri keyifli bir yolculuğa çıkaracak. **5 Ocak Salı, Saat: 20:30**

10

KELOĞLAN Bir Varmış, Hiç Yokmuş

İlk kez geçtiğimiz sezon sahnelenen müzikli çocuk oyunu **Keloğlan**, bu sezon da hem miniklere hem de büyüklere eşine az rastlanır bir hikâye vadediyor. Zekâsı, şansı ve hazırcıvaplılığıyla yediden yetmişe herkesin sevdiği **Keloğlan**, kendini yine bir dizi maceranın içinde buluyor. Meddah ve orta oyunu, gibi geleneksel Türk tiyatrosu öğeleri ile Anadolu'nun zengin tekerleme ve masal karakterlerinin bir araya geldiği oyunu deneyimli yönetmen **İşil Kasapoğlu** yazdı ve sahneye uyarladı. Başrollerini **Pamela Spence** ve **Serkan Keskin**'in paylaştığı oyunun müzikleri **Alper Maral**'a, kostüm ve kukla tasarımları ise **Karina Cheres**'e ait. **10 Ocak Pazar, Saat: 15:00**

25

MİLLÎ REASÜRANS'TA PARLAYAN YILDIZLAR

İş Sanat'ın genç müzisyenlere sahne deneyimi kazandırmak ve sanat hayatına attıkları ilk adımlarında destek olmak amacıyla Millî Reasürans'ta gerçekleştirdiği **Parlayan Yıldızlar** serisinin bu ayki konukları, keman sanatçısı **Ezgi Sarıkçıoğlu** ve piyanist **Başak Merve** oluyor. Ücretsiz olarak gerçekleşecek konserde **Sarıkçıoğlu**, **Ysaye**, **Beethoven** ve **Wieniawski**'den; **Merve** ise **Bach**, **Scriabin**, **Beethoven**, **Chopin** ve **Saygun**'dan eserler seslendirecek. **25 Ocak Pazartesi, Saat: 20:30**

7

HAZAR'DAN ANADOLU'YA TÜRKÜLER İHSAN EKBER & TURGAY COŞKUN & MÜNEVVER ÖZDEMİR

Geniş müzisyen kadrosu ve güçlü vokalleriyle "Hazar'dan Anadolu'ya Türküler", sanatseverlere geniş bir coğrafyanın müzikal tatlarını aynı potada eriten bir gece vadediyor... Projenin öne çıkan isimleri arasında önemli tenorlarımızdan **İhsan Ekber** ile aynı zamanda Türk Halk Müziği'nin önemli sanatçıları **Münevver Özdemir** ve **Turgay Coşkun** yer alıyor. **7 Ocak Perşembe, Saat: 20:30**

BİR TREN KALKAR HAYDARPAŞA GARI'NDAN Nâzım Hikmet Şiir Dinletisi

Müzik eşliğinde, "tren atmosferi"nin imgesel olarak canlandırıldığı sahne anlayışıyla sergilenen "Bir Tren Kalkar Haydarpaşa Garı'ndan!" adlı dinleti, **Nâzım Hikmet**'in Memleketimden İnsan Manzaraları'ndaki Birinci ve İkinci Kitaplar'da yer alan bazı bölümlerden seçilerek oluşturuldu. **Atilla Birkiye**'nin hazırladığı, **Mehmet Birkiye**'nin sayneye uyguladığı dinletinin müzik yönetmenliğini ise **Serdar Yalçın** üstleniyor. **11 Ocak Pazartesi, Saat: 20:30**

19

BASEL ODA ORKESTRASI & HELENE GRIMAUD

Günümüzün Rönesans kadını olarak tarif edilen **Hélène Grimaud**, sadece piyanistik becerilere sahip tutku dolu bir müzisyen değil, aynı zamanda şiirsel ifadesi ve emsalsiz teknik kontrolüyle de enstrümanın ötesine uzanabilen çok yönlü bir sanatçı. Fransız piyaniste gecede uluslararası orkestra sahnesinin heyecan uyandıran oluşumlarından **Basel Oda Orkestrası** eşlik edecek. **19 Ocak Salı, Saat: 20:30**

26

KARDEŞ TÜRKÜLER & CANDAN ERÇETİN Boğazi Geçen Şarkılar

Album ve konserlerine Anadolu'nun, Mezopotamya'nın, Balkanlar'ın, Kafkasya'nın seslerini taşıyan ünlü müzik topluluğu **Kardeş Türküler** ile **Makedonya** göçmeni ailesindeki Balkan kültürüyle yetişen ve pop müzikte bu kültürün ritim ve melodilerinden beslenen **Candan Erçetin**, "Boğazi Geçen Şarkılar" konserinde aynı sahnede buluşuyor. **26 Ocak Salı, Saat: 20:30**

Bana yaşadığın şehrin kapılarını aç
Sana diyeceklerim söylemekle bitmez
Yıllardır yaşamımdan çaldığım zamanlar,
Adına düğümlendi

Bana yaşadığın şehirleri aç
Başka şehirleri özleyelim orada seninle
Bu evler, bu sokaklar, bu meydanlar
İkimize yetmez

Özdemir Asaf, *Tentation*